

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Lukas

¹ Mahal ko a Teopilo: Meadu dén i tolay a néngisulat tungkul to ginimet ni Jesus, to pégiyan na dikitam ta mundua. ² I nisulat dia éy tu nibaheta du kakaguman ni Jesus dikitam. Side du minaketa to ginamet ni Jesus, a tulos néngipahayag side ta éya a Mahusay a Baheta.

³ Kanya nadid, Apo Teopilo, éy inisip ko a mahusay éng isulat ko nadid diko i tama a baheta tungkul ta éya, da sakén éy inadal ko i éya sapul to sapul na. ⁴ Kanya isulat ko nadid i éye diko, monda mapospusan mo ta mahusay i buu a katutuhanan tungkul to nabaheta mo dén a ginimet ni Jesus.

Nihula No Anghel a Ienak Ti Juan

⁵ Nadid, to panahun ni Hari Herod ta Israel, éy te esa a padi, a ti Sakarias i ngahen naa. Sakup siya du padi a ngéngahinan de a Abias. Tu asawa na éy ti Elisabet, a lahi be siya du padi, da apo be siya ni Padi Aron to araw. ⁶ Mahusay a ugali ta mata na Diyos diden ya a pasawa, a sésundin de ta mahusay i utus na Diyos. ⁷ Pero éwan side tu anak, da baug dén ti Elisabet, sakay matanda dén side a pasawa.

⁸ Nadid, to esa a aldew, éy te nanyari ni Sakarias. Ta éya a aldew, éy édse dén siya ta Templo, a ginamet na i tarabaho na padi, da kalewas siya no kagurupu na a tagapanalangin ta éya. ⁹ Ey nadid, ayun ta ugali du padi, éy nagpalabunutan side

éng ti ésiya dide i somdépa ta Templo a mégsuub ta Diyos. Ey ta éya a aldew, éy ti Sakarias i nakabunuta. Kanya siya dén i sinomdépa. ¹⁰ Ey du iba a tolay, éy nawahak side ta luwas, a nanalangin side ale ni Sakarias a mégsuub ta lubuk.

¹¹ Nadid, mégsuub pabi ti Sakarias, éy pinumeta diya i esa a anghel a gébwat ta Diyos, a te taknég siya ta giled no lamesa a pégsuuben. ¹² To péketa ni Sakarias to anghel, éy inumanteng siya. ¹³ Pero kinagi diya no anghel, a “Diyan ka méganteng, Sakarias. Nabati dén na Diyos tu panalangin mo diya. Mangilog a talaga tu asawa mo, a magenak siya ta lélake. Ey ta kéenak na, Sakarias,” kagi na, “éy ngahinan mo siya ni Juan. ¹⁴ Siya i kasahatan moya, sakay te meadu be a iba a tolay a masaya diya! ¹⁵ Siya i maging memahal a lélake ta mata na Diyos,” kagi no anghel. “Ey kailangan éwan siya maginom ta maski anya a kélasing. Ey sapul ta kéenak na, éy édse diya i Banal a Espiritu. ¹⁶ Siya éy pasolen na i meadu a Judeo ta Panginoon de a Diyos. ¹⁷ Utusan siya na Diyos, Sakarias,” kagi na, “a te kapangyarian siya a kapareho ni Purupeta Elias to araw. Pagkasunduén na du patena, sakay pagbaguén na i isip du masuwayin, monda umaheg side du tolay a mahusay. Mégdetol siya ni Cristo, a paghandaén na du tolay ta demtan na.”

¹⁸ “Pakodyan ko a mapospusan éng katutuhanan i éya a kinagi mo,” kagi ni Sakarias, “da lakayék dén, sakay bakés be dén tu asawa ko?”

¹⁹ “Ti Gabrielék,” kagi no anghel. “Kagumanék na Diyos, a siya i nagpaangea se diyakén a mégkagi diko ta éya a mahusay a kagi. ²⁰ Pero siko,

Sakarias, da éwan ka méniwala diyakén, a matupad a talaga i éya a kinagi ko, éy maging bulol ka dén nadid, a hanggan ta kédemét na éya a nipangako ko diko, a magenak tu asawa mo.”

²¹ Nadid, habang édse ti Sakarias to lubuk no Templo, éy mégéuhayén du tolay ta luwas, éng bakit minale siya. ²² Mamaya-maya, kéluwas na, éy éwan siya makakagi. Basta lingguwahe san i kagi naa dide. Kanya tukoy du tolay a te nipeta i Diyos diya to lubuk.

²³ Nadid, kétapos no panahun ni Sakarias a mégtarabaho to Templo, éy nagsoli dén siya to bile de. ²⁴ Ey ta éya éy nangilog dén ti Elisabet a asawa na. Lima a bulan a éwan siya linumwas to bile. ²⁵ “Kinagbianék dén na Diyos,” kagi na, “a inibutan na dén tu sanike ko, da mabuktiték dén.”

Nihula No Anghel a Ienak Ti Jesus

²⁶ Nadid, to ikaéném dén a bulan no buktet ni Elisabet, éy i Diyos éy pinaange na ti Anghel Gabriel ta Bariyo Nasaret ta Galilea. ²⁷ Pinaange na siya ta esa a madiket ta éya a i ngahen naa éy ti Maria. I éya a madiket, éy éwan pabi inadenean na lélake. Pero sinakad dén no lélake, a ti Hose i ngahen na, a apo siya ni Hari Dabid. ²⁸ Ey tu anghel, éy inumange siya ni Maria, a kinagi na diya, a “Maria, édse diko i Diyos, a kagbian na ka.”

²⁹ Ey ti Maria, pékabati na to kagi no anghel, éy métageg siya, a mégéisipén siya éng anya wade i kahulugina na éya a kinagi na. ³⁰ Ey kinagi no anghel diya, a “Diyan ka méganteng, Maria, da mahal ka na Diyos. ³¹ Gemtén na Diyos a mangilog ka, a tulos magenak ka ta lélake. Ey ta kéenak na,

Maria,” kagi na, “éy ngahinan mo siya ni Jesus. ³² Siya éy maging mataas, a dulawén de siya a anak na mataas a Diyos. Ey i Panginoon Diyos,” kagi no anghel, “éy gemtén na a maging hari siya, a kona to apo na a Hari Dabid to araw. ³³ Sakay maghari siya du Judeo a éwan tu hanggan. Ey éwan tu katapusan i péghari naa!”

³⁴ “Ey pakodya ye,” kagi ni Maria, “da éwanék pabi tu asawa?”

³⁵ “Umange diko i Banal a Espiritu,” kagi no anghel, “sakay umédse diko i kapangyarian na Diyos. Kanya tu ienak mo, éy dulawén de a banal a anak na Diyos. ³⁶ Ey entan mo ti dada mo a Elisabet, Maria. Kagi de a baug kan siya. Pero nadid, maski bakés dén siya, éy mabuktet dén siya. ³⁷ Da makagimet i Diyos ta maski anya.”

³⁸ “Ey maari,” kagi ni Maria, “da utusanék na Panginoon, éy tanggapén ko i kaluuben na diyakén.” Nadid, pégkagi ni Maria ta éya, éy gininanan siya no anghel.

Bumisita Ti Maria To Dada Na

³⁹ Nadid, ta éya a panahun, éy inumange ti Maria to esa a banuwan ta buked ta Hudea, ⁴⁰ a bumisita siya to dada na a Elisabet. Ey kédemét na to bile de, éy sinomdep siya a binati na tu dada na. ⁴¹ Ey ti Elisabet, pékabati na to boses ni Maria, éy bigla a linuminés tu anak na ta tiyan na, éy tulos inumasék i Banal a Espiritu ni Elisabet. ⁴² Tulos kinagi na ni Maria ta medegsén, a “Masuwerte ka, Anéng, ta maski ti ésiya a bébe, da tu anak mo, éy siya i mahaléna na Diyos! ⁴³ Salamat ta Diyos,” kagi ni Elisabet, “da bumisita dén diyakén tu ina

na Panginoon ko! ⁴⁴ Da entan mo, Maria,” kagi na, “to pékabati ko diko, éy linuminés tu anak ko ta tiyan kua, dahil ta kasahatan naa. ⁴⁵ Masuwerte ka dén, Anéng, da naniwala ka dén to kinagi diko na Panginoon!”

Purién Ni Maria I Diyos

⁴⁶ Nadid, kinagi ni Maria i kona se: “Purién ko i Diyos ta isip kua! ⁴⁷ Mésayaék, da Diyos i tagapagligtas kua. ⁴⁸ Sakén i utusan na a mababa, éy pinansingék dén na Diyos. Sapul nadid, éy dédulawénék na tolay a masuwerteék, ⁴⁹ dahil ta memahal a gimet na mataas a Diyos diyakén. Siya i banal. ⁵⁰ Kékagbian na du umanteng diya, ta maski nikésiya a panahun. ⁵¹ Sakay gemtén na i kapangyarian na a ibutan na du palalo a tolay, a patahantaén na i gayak dia. ⁵² Pinababa na dén du mataas, sakay pinataas na dén du mababa. ⁵³ Du mégalép éy atdínan na side ta kanén de, sakay du mayaman éy paibutén na side a éwan side tu kébil a kanén.

⁵⁴⁻⁵⁵ “Nadid, éy inaguman na Diyos i katulung na a Israel. Ewan na naleksapan tu pangako na du apo-apo tam, a mangagbi dikitam. Kinagbian na ti Abraham. Sakay kagbian na be sikitam a apo-apo na, a éwan tu katapusan.”

Saya i katapusana no kinagi ni Maria. ⁵⁶ Ey kétapos na éya, éy tinumulos ti Maria to bile no dada na ta manga étélo a bulan, bagu nagsoli siya to bile na.

Nienak Ti Juan a Mégbinyag

⁵⁷ Nadid, kédemét na oras, éy nagenak ti Elisabet ta lélake. ⁵⁸ Ey du tétotop na sakay du karatig na,

pékabaheta de a nagenak dén, éy mésaya side diya, da kinagbian dén siya na Diyos. ⁵⁹ Ey nadid, to ikawalu dén a aldew a idad no anak, éy dinumulug side to bile de Elisabet, a monda bugitén de tu anak, sakay ngahinan de. Talaga de a ngahinan siya ni Sakarias, da saya tu ngahen no ama na. ⁶⁰ Pero “Ewan,” kagi no ina na. “Maigi pa éy ngahinan tam siya ni Juan.”

⁶¹ “Ey bakit,” kagi de. “Ewan ka tu top a maski isesa a te ngahen ta kona sa!” ⁶² Tulos nisenyas de ni Sakarias éng anya i gustu na a ngahen no anak na. ⁶³ Ey nihalimbawa ni Sakarias dide a atdinan de siya ta panulatan na. Ey to péngiatéd de diya, éy nisulat na i ngahen a Juan. Ey péketa du tolay ta éya, éy nagtaka side.

⁶⁴ Nadid, bigla a nakapégkagi agad ti Sakarias, a tulos nagpasalamat siya ta Diyos. ⁶⁵ Ey inuman-teng dén du karatig na, éng anya i kahulugen na éya. Ey i éya a nanyari, éy nabahibaheta dén ta lebuta na éya a lugar ta Hudea. ⁶⁶ Ey du étanan a nakabaheta, éy mégéisipén side ta éya a anak, éng maging anya siya. Da neta du tolay a édse diya i kapangyarian na Diyos.

Tu Pénghula Ni Sakarias

⁶⁷ Nadid, ti Sakarias a ama no anak, éy édse diya i Banal a Espiritu, éy naghula siya. ⁶⁸ “Salamat ta Panginoon,” kagi na. “Siya i Diyos a péniwalaan du tolay a Israel! Da inumange se siya a méngiligtas du tolay na. ⁶⁹ Paangen na dén se i tagapagligtas dikitam, a lahi siya no katulung na a Dabid.

⁷⁰ “Ey nadid,” kagi ni Sakarias, “saye tu kinagi na Diyos to araw, to nipahula na du mahusay a

purupeta na: ⁷¹ I nipangako na Diyos, éy agawén na kitam du kalaban tam, a iligtas na kitam du méiyamut dikitam. ⁷² Nangako siya a kéagbian na du apo-apo tam, a éwan na kaleksapan tu nipangako na dide to araw. ⁷³ Nipangako na be to apo tam a Abraham, ⁷⁴ a agawén na kitam du kalaban tam, a monda éwan kitam méganteng a méniwala ta utus na. ⁷⁵ Ibilang na kitam a tolay na, sakay ibilang na kitam a éwan tu kasalanan, monda makaadene kitam diya a palagi.”

⁷⁶ Nadid, pinékgkagian ni Sakarias tu anak na, a saye tu kinagi na: “Siko a anak ko,” kagi na, “éy ngahinan de ka a purupeta na mataas a Diyos. Siko, Duduy, éy meditol ka ni Cristo a magtoldu, a siko i magpahanda du tolay ta demtan na. ⁷⁷ Siko i magbahetaa du tolay, a iligtas side na Panginoon, a pagpasensiyaan na side ta kasalanan de. ⁷⁸ I Diyos a péniwalaan tam, éy mebait siya, a kagbian na i tolay. I kédemét na a gébwat ta langet éy koman i sikat na bilag. ⁷⁹ Matalo na i diklém, da tanglawan na du mégiyan ta diklém a mamakate dide, a monda igiya na side a mékiagum ta Diyos.” Saya tu kinagi ni Sakarias.

⁸⁰ Nadid, tu anak de Sakarias, éy ti Juan i ngahen naa. Ey dinumikél siya ta mahusay, a natutu be siya tu isip. Ey tu diniklan na éy ta melawa a ilang a lugar. Saya i pégiyanan na a hanggan éwan dinumemét tu oras na a umange nagpahayag du tolay a Israel.

2

Nienak Ti Jesus

¹ Nadid, ta éya a panahun, éy nagpasensos ti Hari Agosto ta tolay. I utus na, éy kailangan a magpalista i étanan a tolay ta sarili de a banuwan. ² Saya tu purumeru a sensos, to panahun pabi ni Kirinio a gobernador ta Siria. ³ Kailangan a umange i étanan a tolay ta sarili de a banuwan a magpalista.

⁴ Kanya ti Hose a katipan ni Maria, éy gininanan na i Bariyo Nasaret ta Galilea, a inumange siya ta Betlehem ta Hudea. Kailangan siya a magpalista ta éya, da taga Betlehem tu apo na a Dabid to araw, éy ti Hose éy lahi siya ni Dabid. ⁵ Ey kaguman na sa ti Maria a katipan na. Ey siya éy mabuktet dén. ⁶ Ey nadid, to édsa de pabi sa, éy dinumemét dén i oras ni Maria a magenak. ⁷ Ey kéenak no anak na a panganay a lélake, éy binalutan na ta damit, sakay pinatidug na to pénganan du baka, da éwan dén side meubus to bile a tétulusan.

Tu Mineta Du Mégpastor

⁸ Nadid, ta éya a kélép, éy te sénganya a lélake ta adene ta Betlehem, a mégpastor side du tupa de. ⁹ Ey bigla a pinumeta dide i esa a anghel a gébwat ta Panginoon, a tulos dinumemlag ta palebut dia i demlag na Diyos. Ey méganteng side a tahod. ¹⁰ Ey kinagi no anghel dide, a “Diyon kam méganteng. Te ibahetaék dikam a memahal a baheta. I éye a baheta éy kasahatan na meaadu a tolay. ¹¹ To mamaya se,” kagi na, “éy nienak dén ta Betlehem tu Panginoon moy a tagapagligtas moy, a ti Cristo. ¹² Ey saye i tanda naa dikam,” kagi no anghel, “éy meta moy sa tu anak a te balut ta damit, a te katidug to pénganan na baka.”

13 Nadid, to pégkagi no anghel ta éya, éy bigla a inumagum diya i meadu a tahod a anghel a iba, a mégpégkanta side ta puri ta Diyos. 14 “Salamat ta Diyos ta langet,” kagi de, “da du mahalén na a tolay ta mundua, éy dumemét dide i kapayapaan!”

15 Nadid, kéhektat dén du anghel a nagsoli ta langet, éy kinagi du mégpastor, a “Kitam dén ta Betlehem a entan tam éng anya i nanyaria, a nibaheta dikitam na Panginoon.”

16 Kanya inumange sa side agad, éy dinemtan de de Hose, a nagenak dén ti Maria, a te katidug tu anak na to pénganan na baka. 17 Ey du mégpastor, éy nibaheta de du tolay sa tu kinagi no anghel dide a tungkul to anak. 18 Ey du étanan a nakabati, éy nagtaka side. 19 Ey ti Maria, éy inisip na san i étanan na éya, a éwan na kaleksapan i éya. 20 Ey du mégpastor, éy nagsoli dén side, a pépurién de i Diyos dahil to mineta de, da kona bale to kinagi dide no anghel.

21 Ey nadid, to ikawalu dén a aldew no idad no anak, éy binugit de siya. Ey nginahinan de siya ni Jesus, da saya tu kinagi no anghel ni Maria bagu siya nangilog.

Niange De Ti Jesus To Templo

22 Nadid, dinumemét dén i oras a péngtupad de Maria ta utus ni Moises ta tungkul ta pégenak na bébe. Kanya kambil de tu anak de ta Jerusalem, monda ipalagay de siya a iatéd ta Diyos tu buhay na. 23 Saye i utus a esa ta kasulatan na Diyos, a “Tu panganay kan a anak, éng lélake, éy koo na Diyos.”

24 Ey inumange be sa side, monda iatang de i éduwa

a palapati, o dikaya éduwa a dagalan, ayun ta utus na Diyos.

²⁵ Nadid, te lakay a mégiyan ta Jerusalem, a ti Simeon i ngahen na. Mahusay siya a lakay a mékidiyos. Ey umasa siya a umasa, a agawén na Diyos du Israel ta kahirapan de. Ey édse diya ta mahusay i Banal a Espiritu. ²⁶ Ey nipaliwanag diya na Banal a Espiritu a éwan siya mate hanggan éwan na meta tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas. ²⁷ Ey nadid, ta éya a aldew, éy pinéglakad siya na Espiritu na Diyos, a pinasdép na siya to Templo. Ey mamaya-maya, éy neta na a sinomdép de Maria a métatena, a talaga de a tupadén tu kailangan de a para to anak de, ayun to utus ni Moises. ²⁸ Ey ti Simeon, éy inalap na tu anak a kinélkél, a tulos nagpasalamat siya ta Diyos.

²⁹ “Anin, Panginoon,” kagi na, “maski mate ék dén nadid, da tinupad mo dén tu nipangako mo diyakén, ³⁰ a nipeta mo dén diyakén tu pinaange mo se a tagapagligtas ta tolay. ³¹ Siya ye i nihanda mua a tagapagligtas, a patanyagén mo ta buu a tolay. ³² Siya ye i magpaliwanaga du éwan Judeo a tolay ta plano mua. Dahil diya,” kagi ni Simeon, “éy tumanyag du tolay mo a Israel.”

³³ Nadid, du ina no anak, pékabati de ta éya a kagi ni Simeon, éy nagtaka side. ³⁴ Ey tu lakay a Simeon, éy binasbasan na side a métatena, sakay kinagi na ni Maria, a “I anak moyae, éy siya i pinilia na Diyos. Dahil diya éy mapahamak i meadu a tolay ta Israel. Sakay pati éy dahil diya éy te meadu be a meligtas. Siya i tandaa na Diyos. Ey te meadu a manglabag diya. ³⁵ Dahil diya,”

kagi ni Simeon, “éy mehayag i isip na meadu a tolay. Sakay siko, Maria, éy dumemét diko i dikél a kalungkutan mo, dahil ta gemtén de ta anak mua.”

³⁶⁻³⁷ Nadid, te purupeta a bakés a édsa be to Templo. Tu ngahen na éy ti Ana, a anak ni Panuel, a sakup siya na lahi ni Aser. Matanda dén siya a bakés, a walu a pulu a taon i idad na. Nale dén siya a nabilo. Pitu san a taon a nékiagum siya to asawa na, éy minate dén tu asawa na. I éya a bakés, éy éwan na géginanan tu Templo. Aldo éy ta kélép éy édsa sa siya a sumésamba ta Diyos. Sakay pamensan-mensan siya a méngkulasiyon, sakay ménalangin.

³⁸ Nadid, to pégkagi dén ni Simeon de Maria, éy dinumemét tu bakés dide, a tulos nagpasalamat siya ta Diyos, sakay tulos nipahayag na tu anak du étanan a uméasa ta kédemét na méngiligtas du Israel.

³⁹ Nadid, de Maria a pasawa, pékatupad de to kautusan ni Moises, éy nagsoli dén side ta Galilea, a hanggan to banuwan de a Nasaret. ⁴⁰ Ey tu anak de a ti Jesus, éy dinumikél siya a mesibét dén i bégi naa. Ey matalinung siya. Ey inaguman siya na Diyos ta mahusay.

Nawahak Ti Jesus To Templo

⁴¹ Nadid, taon-taon, tuwing Piyesta na Ala-ala, éy uméange du magulang ni Jesus ta Jerusalem a mamiyesta. ⁴² Ey ti Jesus, to labindalawa dén a taon tu idad na, éy kinumuyog siya dide. ⁴³ Ey kétapos no piyesta, éy nagsoli dén side, pero kineginanan de ti Jesus ta Jerusalem. Du magulang na éy éwan de napansing a nawahak siya, ⁴⁴ éng 'wan akala de éy kaguman de dén to gurupu de.

Naghapun side a naglakad bagu de napansing a éwan siya kaguman. Nipépakelagip de siya du kakaguman de. ⁴⁵ Ey nadid, da éwan de neta, éy nagsoli side ta Jerusalem a mégahayok side diya.

⁴⁶ Etélo side a aldew a nagahayok diya, bagu de mineta to Templo. Dinemtan de siya a kaguman na du matétanda a maistu na Judeo. Mégbati siya dide, sakay mégpakelagip. ⁴⁷ Ey du étanan sa a nakabati diya, éy nagtaka side, da neta de a matalinung i sengbet naa du maistu. ⁴⁸ Ey du magulang na, péketa de ta éya, éy nagtaka be side diya. Ey kinagi no ina na diya, a “Anin, Duduy, bakit beman kona sina i ginimet mo dikame? Nale kame dén tama mo a mégahayukén diko.”

⁴⁹ “Bakit ahayukénék moy?” kagi ni Jesus. “Ewan moy beman tukoy a dapat édseék ta bileae Nama ko?” ⁵⁰ Ey éwan napospusan dena na i kahulugina no kinagi na.

⁵¹ Ey kétapos na éya, éy kinumuyog ti Jesus dide, a nagsoli dén side ta Nasaret. Ey siya, éy sinunud na dena na ta mahusay. Ey tu ina na, éy alélahanén na i étanan a nanyari. ⁵² Ey ti Jesus, éy dinumikél siya ta mahusay, a natutu be siya tu isip. Ey lalo a kinasahatan siya na Diyos, sakay du tolay, éy mésahat be side diya.

3

Nagsapul Ti Juan a Mégtoldu

¹⁻² Nadid, to ikasapulu dén éy ta lima a taon ni Tiberio a naghari, éy inutusan na Diyos ti Juan a magsapul siya a mégtoldu. Tu Juan a anak ni Sakarias. Mégiyan pabi nadid ti Juan ta melawa

a ilang a lugar. Nanyari ye to panahun pabi ni Ponsio Pilato a gobernador ta Hudea. Ti Herod éy mayor ta Galilea. Tu wadi na a Pelip éy mayor ta Iturea sakay ta Trakonite. Sakay ti Lisanis éy mayor ta Abilinia. Sakay ti Anas éy ti Kaipas, éy side i mataas a padi.

³ Ey ti Juan, tulos naglebut siya du iba-iba a banubanuwan ta Hordan, a nagtoldu siya du tolay, a dapat magsisi side ta kasalanan de, a tulos ipabinyag side, monda pagpasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de.

⁴ I éya a gimet ni Juan, éy saya i kinagia ni Purupeta Isayas to nipégkagi na, a

“Te magpahayag ta ilang a lugar, a i kagi na du tolay éy dapat maghanda side ta kédemét na Panginoon, a husayén de be tu péglakaden na. ⁵ Du étanan a lébak a édse to dilan na, éy tapuhan. Du étanan a buked, éy pantayén. Du kiwél-kiwél a kamino, éy padiretyuén. Ey du mebito a dilan, éy patagén. ⁶ Monda du étanan a tolay ta mundua, éy mapospusan de a agawén na Diyos du tolay na!”

⁷ Nadid, to pégtoldu ni Juan, éy dinumulug diya i meaadu a tolay a ipabinyag. Ey kinagi ni Juan dide, a “Sikam éy magkadukés kam a tolay. Anya i kailangan moya ta éye? Akala moy wade a makaginan kam ta parusa na Diyos? ⁸ Baguén moy pa,” kagi na, “i ugali moya, a patunayan moy a nagsisi kam dén a talaga. Diyan kam umasa a agawén kam na Diyos da apo kam ni Abraham, da éwan ya tu kabuluhan ta Diyos. Da maski di bituae,” kagi na, “éy maari na Diyos a gemtén a maging

apo ni Abraham! ⁹ Ey tandaan moy,” kagi ni Juan, “mara i parusa na Diyos, éy wasay. Ey mehanda dén nadid tu wasay a pagpukan du kayo. Eng mara, sikam éy kayo kam. Ey du étanan a kayo a éwan magbunga ta mahusay a bunga, éy pukanén, sakay ibut ta apoy.”

¹⁰ Ey du tolay, pékabati de ta éya a kagi ni Juan, éy kinagi de diya, a “Magenya kame, monda éwan kame parusaan na Diyos?”

¹¹ Ey kinagi ni Juan dide, a “Eng te éduwa ka a badu, éy iatéd mo i esa ta éwan tu badu. Ey kona be sa du te kanén.”

¹² Nadid, te sénganya a mégpabuwes a inumange ni Juan a ipabinyag. Ey kinagi de be diya, éng anya i dapat gemtén de. ¹³ Ey kinagi ni Juan dide, a “Diyan kam mégsingeh ta higit pa ta utus dikam na gubiyerno.”

¹⁴ Ey te sundalu be sa. Ey kinagi de ni Juan, “Ey sikame, anya i dapat gemtén me?” “Ey diyan kam mangalap ta sapilitan, sakay diyan kam mégpéhay ta éwan katutuhanan, sakay diyan kam méglekramo ta suweldu moy.”

¹⁵ Nadid, dahil to pégtoldu ni Juan, éy nagsapul du tolay a uméasa diya, a akala de a makay ti Juan wade dén tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas dide.

¹⁶ Ey, “Ewan,” kagi ni Juan. “Besa a sakén i tagapagligtasa na Judeo. Sakén éy binyagen ta kam ta dinom. Pero te ménegipo diyakén a dumemét. Eng iparehoék moy diya, éy éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén. Siya éy binyagen na kam ta Banal a Espiritu, sakay ta apoy. ¹⁷ Mara,” kagi ni Juan, “i pamuhubaan naa ta tolay, éy bilao. Mara te kébil siya a bilao, monda tapan na tu béges na. Ey tu

mahusay a béges, éy iedton na ta bile na. Ey tu lupés, éy itutod na ta apoy a éwan maadép.”

¹⁸ Nadid, kona sa éy meadu i nitoldu ni Juan du tolay. Hinahatulan na side, sakay pinahayagen na side ta Mahusay a Baheta. ¹⁹⁻²⁰ Pero ti Mayor a Herod, éy nipihesu na ti Juan. Kanya nipihesu na siya, éy dahilan éy pinékgagian siya ni Juan, da inagew na ti Herodias a asawa no wadi na. Sakay pinékgagian na be siya to kasalanan na a iba. Ey tu kasalanan ni Herod a dikél, éy tu néngipihesu na ni Juan.

Binyagen Ti Jesus

²¹ Nadid, to kétapos ni Juan a nagbinyag ta meadu a tolay, éy bininyagen na be ti Jesus. Ey to nipagpabinyag ni Jesus, a manalangin pabi siya, éy minapilak i langet, ²² a tulos dinumibi diya i Banal a Espiritu, a te bégi a koman i dagalan. Ey nékgagi nadid i boses ta langet, a “Siko i anak kua a mahal, éy méscopyaék diko.”

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

²³ Nadid ti Jesus, to pégsapul na a mégtoldu, éy manga étélo a pulu a taon i idad na. Ayun ta isip na tolay, éy anak kan siya ni Hose, a anak ni Eli, ²⁴ a anak ni Matat. I éya a Matat éy anak ni Lebi, a anak ni Melki. Ey ti Melki man dén éy anak ni Hana, a anak ni Hose. ²⁵ Ti Hose éy anak ni Matatias, a anak ni Amos. I éya a Amos éy anak ni Nahum, a anak ni Esli. Ti Esli éy anak man dén ni Nage, ²⁶ a anak ni Maat, a anak ni Matatias. Ti Matatias éy anak ni Semey, a anak ni Hose. Ti Hose éy anak ni Huda, ²⁷ a anak ni Hoana. Ey ti Hoana éy anak man dén ni Resa, a anak ni Sorobabel, a anak ni

Salatiel, a anak man dén ni Neri. ²⁸ Ti Neri éy anak ni Melki, a anak ni Adi. Ti Adi éy anak ni Kosam, a anak ni Elmodam, a anak ni Eri. ²⁹ Ti Eri man dén éy anak ni Hosue, a anak ni Elieser, a anak ni Horim, a anak ni Matat. Ti Matat éy anak ni Lebi, ³⁰ a anak ni Simeon, a anak ni Huda. Ey i éya a Huda éy anak man dén ni Hose. Ey ti Hose éy anak ni Honan, a anak ni Eliakim, ³¹ a anak ni Melea. I éya a Melea éy anak ni Mainan, a anak ni Matata, a anak ni Natan, a anak ni Dabid. ³² Ti Dabid éy anak ni Hese, a anak ni Obed; éy ti Obed éy anak man dén ni Boos. Ey ti Boos éy anak ni Salmon, a anak ni Nason, ³³ a anak ni Aminadab, a anak ni Admin. Ti Admin éy anak man dén ni Arni, a anak ni Esrom, a anak man dén ni Pares. I éya a Pares éy anak ni Huda, ³⁴ a anak ni Hakob. Ti Hakob éy anak ni Isaak, a anak man dén ni Abraham. I éya a Abraham éy anak ni Tare, a anak ni Nakor. ³⁵ Ti Nakor éy anak ni Serug, a anak ni Ragaw, a anak man dén ni Peleg; éy ti Peleg éy anak ni Heber, a anak ni Sala. ³⁶ Ti Sala éy anak ni Kainan, a anak ni Arpasad, a anak man dén ni Sem. Ti Sem éy anak ni Noe, a anak ni Lamek, ³⁷ a anak ni Matusalem, a anak ni Enok. Ti Enok éy anak ni Hared, a anak ni Mahalalel, a anak ni Kainan. ³⁸ Ti Kainan éy anak ni Enos, a anak man dén ni Set. Ey ti Set éy anak ni Adan, a anak na Diyos.

4

Tu Pangtokso Ni Satanas Ni Jesus

¹ Nadid, nagsoli dén ti Jesus a gébwat ta Hordan. Ey édse diya ta mahusay i Banal a Espiritu. Ey tu

Espiritu, éy niange na siya ta ilang a lugar, para ta épat a pulu a aldew. ² Ey ta éya, éy tinétokso siya ni Satanas. Ey ta lubuk na éya a panahun, éy éwan siya néngan. Ey to katapusan, éy mégalép dén siya.

³ Ey kinagi ni Satanas diya, a “Eng anak ka na Diyos a talaga, éy gamitén mo i kapangyarian mua a paging tinapayén mo di bitoae.” ⁴ Ey mégidel ti Jesus, a kinagi na, a “I kagia ta kasulatan na Diyos, éy éwan san kanén i ikabuhay mia, éng'wan salita be na Diyos i ikabuhaya na tolay.”

⁵ Nadid ti Satanas, éy niange na ti Jesus ta melangkaw, sakay nipatanaw na diya i étanan a banubanuwan ta mundua ta esa san a minutus. ⁶⁻⁷ “Sakén i te kooa diden ya a étanan,” kagi ni Satanas. “Ey maari ko a iatéd i éya ta maski ti ésiya a gustu ko. Nadid, éng sumamba ka diyakén, éy iatéd ko diko i étanan a kayamanan na éya, a siko i te kapangyariana dide.” ⁸ Ey ti Jesus, éy mégidel man dén siya, a kinagi na ni Satanas, a “I utus na kasulatan na Diyos, éy Panginooon mo a Diyos, éy siya san i sambaan mua, sakay siya be kan san i péniwalaan mua.”

⁹ Nadid, éy niange na ti Jesus ta paluku no Templo ta Jerusalem. “Eng siko i anak na Diyos,” kagi na, “éy tumépdud ka dén. Ewan ka maanya, ¹⁰ da i kagia ta kasulatan na Diyos, éy utusan kan na Diyos du anghel na a mangalaga diko. ¹¹ Sakay agawén de ka kan,” kagi ni Satanas, “monda éwan ka mebagsak ta bito.” ¹² Ey mégidel man dén ti Jesus, a kinagi na, a “Te kagi a iba, a éwan kan maari a puhubaan na tolay i Diyos, éng aguman na.”

13 Ey nadid, kétapos ni Satanas a nangtokso ni Jesus, éy gininanan na siya, a naguhay siya ta esa a pagkékataon.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

14 Nadid, éy nagsoli dén ti Jesus ta Galilea. Ey édse diya i kapangyarian na Banal a Espiritu. Ey du tolay sa, éy nabahibaheta de siya. 15 Ey nagtoldu siya du tolay du kapilya de, éy pinépurì siya du étanan a tolay.

16 Nadid éy inumange dén ti Jesus to diniklan na a banuwan a Nasaret. Ey to pangilin a aldew, éy inumange siya to kapilya de, a kona ta ugali na. Ey tinumaknég siya to miting de, a mégbasa ta kasulatan. 17 Ey nigewat de diya tu libru a nisulat ni Purupeta Isayas. Ey binuklat na, éy saye tu binasa na:

18 “Edse diyakén i Espiritu na Panginoon, da piniliék na a magpahayag du mahirap ta Mahusay a Baheta. Inutusanék na a magpahayag du pihesu, a agawén side, sakay du buhék, éy makabulag side, sakay du mahirap, éy ilibri side. 19 Inutusanék na a magpahayagék ta kédemét na Panginoon a mangiligtas dide.”

20 Nadid, pékabasa dén ni Jesus ta éya, éy tiniklup na tu libru, sakay nisoli na to lélake, sakay inumeknud siya a mégtoldu. Ey te itan siya du étanan a tolay to kapilya, éng anya i kagi naa. 21 “I éya a hula a binasa ko dikam,” kagi na, “éy natupad dén nadid a aldew ta harap moya.”

22 Ey du tolay, pékabati de ta éya, éy kagi de a mahusay siya a lélake. Ey nagtaka side to kinagi na

a memahal. Ey kagi du iba, a “Ewan beman siya tu anak ni Hose?”

²³ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Siguradu éy kagi moy diyakén i halimbawa, a ‘Nay, éng doktor ka, éy pahusayén mo pa i sarili mua.’ O kagi moy siguru diyakén, a ‘Bakit éwan mo gemtén ta éye tu nabaheta me a ginimet mo kan ta Kapernaum?’

²⁴ Talaga,” kagi ni Jesus, “éwan tanggapén na tolay i purupeta, éng gébwat siya ta banuwan de.

²⁵ “Tandaan moy,” kagi na; “to panahun ni Purupeta Elias, éy éwan naguden ta étélo éy ta kalahati a taon, a hanggan mégalép i tolay. Ey te meadu a bébe a bilo ta Israel ta éya a panahun, a naghirap. ²⁶ Pero entan moy,” kagi ni Jesus, “i Diyos éy éwan na inutusan ti Elias a mangtulung ta maski isesa dide. Eng'wan, i tinulungan na sana éy tu bilo ta Sidon a taga Sarepta. Ey siya éy éwan bale Judeo!

²⁷ “Sakay to panahun ni Purupeta Eliseo, éy te meadu a te saket a ketong,” kagi ni Jesus. “Pero éwan ginamot ni Eliseo i maski isesa dide. Eng'wan, basta ti Naaman san a taga Siria i ginamot naa. Ey siya éy éwan be Judeo!”

²⁸ Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du tolay to kapilya, éy naiyamut side diya. ²⁹ Ey kembilan de ti Jesus a inibutan de siya to banuwan de. Niange de siya to taytay no buked ta éya, a talaga de siya a itogpal to buked. ³⁰ Pero ti Jesus, éy basta nagsoli siya a naglakad to lubuk de, a hinumektat siya dide.

Tu Lélake a Hinayup

³¹ Nadid, éy inumange ti Jesus ta Kapernaum ta Galilea. Ey tuwing pangilin, éy nagtoldu siya du tolay ta éya. ³² Ey du tolay, éy mégpégtaka side a tahod to pégtoldu na, da neta de a te kapangyarian siya ta pégtoldu na. ³³ Ey nadid éy te esa a lélake to kapilya ta éya a hinayup, a te medukés a espiritu diya. Ey dinumulaw siya ta medegsén, a kinagi na, a ³⁴ “Jesus, siko a taga Nasaret, anya i pékialam mua dikame? Bunon mo kame wade a manga hayup? Natenggi ta ka a siko i tiniyak na Diyos a tagapagligtas!”

³⁵ Ey ti Jesus, éy sinaway na tu hayup, a kinagi na, a “Tama dén! Umibut ka dén ta ina a lélake!” Ey tu dimonyo, pékabati na ta éya, éy pinalugmuk na tu lélake, a tulos inumibut dén siya to lélake, a éwan na siya pinasakitan.

³⁶ Ey du tolay sa, éy mégpégtaka side, a kinagi de, a “Anya wade i kagi na lélakeae? Te kapangyarian siya, a iutus na san du medukés a espiritu, éy umibut side ta tolay!” ³⁷ Ey kétapos na éya, éy nabaheta du étanan a tolay ta éya i tungkul ni Jesus.

Ginamot Ni Jesus I Meadu

³⁸ Nadid, hinumektat ti Jesus to kapilya, a inumange siya to bile ni Simon. Ey tu manugeng ni Simon éy méladu siya, a mepalang. Ey kinagi de ni Jesus a te ladu siya. ³⁹ Ey inumange ti Jesus diya, a pinékgagian na tu palang na. Ey naibut tu palang na, a tulos inumégkat siya a nagasikaso siya dide.

⁴⁰ Nadid, to giapon dén, éy du tolay sa a te kaguman a te ladu, éy niange de side ni Jesus. Ey ti Jesus, éy nitupo na tu kamét na dide, éy pinahusay na side a étanan. ⁴¹ Sakay te meadu be a tolay a

minaibut dide du dimonyo. Ey medegsén tu kinagi de ni Jesus, a “Siko i anaka na Diyos!” kagi de. Pero pinékgagian side ni Jesus, a sinaway na side a mékgagi, da tukoy de a siya i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas.

⁴² Nadid, to gagabi dén, éy hinumektat sa ti Jesus, a inumange siya ta adeyo du tolay. Pero du tolay, éy inahayok de siya. Ey péketa de diya, éy talaga de siya a sawayén a maglakad. ⁴³ Pero “Ewan maari,” kagi na, “da te kailanganék a mégpahayag be du tolay ta iba-iba a banuwan. Kanyaék se pinaange na Diyos, éy monda ipahayag ko i Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na Diyos.”

⁴⁴ Kanya tulos nagpahayag ti Jesus ta meadu a kapilya ta palebut na Hudea.

5

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

¹ To esa a aldew, éy édsa ti Jesus to digdig no diget ta Genesaret. Ey te meaadu a tolay a dumédulug diya, a pépilitén de a umadene diya, da gustu de a mégbati ta pégtoldu na ta kagi na Diyos. ² Ey ti Jesus éy neta na i éduwa a abeng a te pundu dén to baybay. Ey du te koo dide, éy inugisan de du panti de. ³ Ey nadid, da pépiitén du tolay ti Jesus, éy sinumakay siya to abeng a esa, a koo ni Simon, sakay kinagi na diya, a itulak na tu abeng, a dumitaw ta kétéhék. Ey to kéditaw de, éy inumeknud sa ti Jesus, a tulos nagtoldu siya du tolay.

⁴ Ey nadid, kétéapos ni Jesus a nagtoldu, éy kinagi na ni Simon, a “Nay, Iditaw moy pa i abinga ta

bétong yae, sakay itékneg moy sa i pantia, monda makaalap kam.” ⁵ Ey “Maistu,” kagi ni Simon, “nagdamag kame to kélép se a nagpanti, éy éwan kame tu nalap. Pero éng siko i te utusa, éy puhubaan me man dén.”

⁶ Nadid, to péngitékneg de to panti de, éy meaadu bale side a naalap, a hanggan da talaga a mapéknet tu panti. ⁷ Ey pinayapayan de du kaguman de to iba a abeng, a aguman de side. Ey pinutat de du éduwa a abeng ta ikan, a hanggan da talaga a omléd side. ⁸⁻¹⁰ Ey de Simon Pedro, éy nagtaka side a tahod to dinikép de a ikan. I kakaguman ni Simon éy de Santiago sakay ti Juan, a patwade side a anak ni Sebedeo. Ey ti Simon, péketa na ta nanyaria, éy linumuhud siya ni Jesus, a kinagi na, a “Diyan ka umadene diyakén, Panginooon, da meaduék a kasalanan!” Ey kinagi ni Jesus diya, a “Diyan ka méganteng; sapul nadid éy éwan ka dén mangalap ta ikan, éng'wan tolay a para diyakén.”

¹¹ Ey nadid, to péngidahik de to abeng de to baybay, éy basta gininanan de i étanan, sakay kinumuyog side ni Jesus.

Pinahusay Na Tu Te Ketong

¹² To esa a aldew, éy édse ti Jesus to esa a banuwan. Ey te lélake ta éya a putat i bégi na ta saket a ketong. Ey siya, péketa na ni Jesus, éy dinumapa siya, a nékiohon siya ni Jesus. “Panginooon,” kagi na, “éng maari, éy pahusayénék pad.”

¹³ Ey ti Jesus, éy kembilan na siya, a kinagi na, a “Maari, maghusay ka dén.” Ey to pégkagi na ta éya, éy bigla a naibut tu ladu na. ¹⁴ Ey kinagi ni Jesus diya, a “Diyan mo kékagin i éye ta maski ti ésiya,

éng'wan umange ka pa pumeta to padi, a mahusay ka dén. Sakay atdinan mo tu padi,” kagi na, “ta péngiatang na diko, a kona to niutus ni Moises, a saya i pagpatunay mua ta tolay a mahusay ka dén.”

¹⁵ Pero nadid, lalo a nabaheta du tolay i tungkul ta kapangyarian ni Jesus, a tulos meaadu pa i tolay a dumédulug diya, a monda mégbati side diya, sakay gustu de a magamot side ta ladu de.

¹⁶ Kanya ti Jesus éy palagi siya a uméange ta ilang a lugar, monda makaadeyo siya dide a manalangin.

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

¹⁷ To esa a aldew, éy mégtoldu ti Jesus. Ey te eknud sa i sénganya a Pariseyo sakay maistu ta rilihiyon. Ey side éy gébwat ta iba-iba a banuwan ta Galilea, sakay ta Hudea, sakay ta Jerusalem. Ey édse nadid ni Jesus i kapangyarian na Diyos a magamot ta tolay. ¹⁸ Ey du iba a tolay sa, éy kembil de ni Jesus i esa a lélake a lumpu, a te katidug siya to kama na. Talaga de siya a iesdép to bile a égsean ni Jesus. ¹⁹ Pero éwan de kaya, da mepiit tu bile da meadu a tolay. Kanya nisangkay de tu lumpu to atép no bile, sakay binutbut de tu atép, sakay nitostos de tu kama a édsean no lumpu, a hanggan ta harapa ni Jesus to lubuk.

²⁰ Ey ti Jesus, péketa na a méniwala side diya, éy kinagi na to lumpu, a “Kadimoy, pinatawad ka dén ta kasalanan mo.” ²¹ Ey du maistu ta rilihiyon, sakay du Pariseyo, pékabati de ta éya, éy kinagi de ta lihim, a “Ti ésiya i lélakeae, a mégwari-wari a Diyos siya? Diyos san i makapagpatawad ta kasalanan na tolay.”

²² Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i isip dia, a tulos kinagi na dide, a “Bakit méngisip kam ta kona sina? ²³Tama,” kagi na, “maari i maski ti ésiya a mégwari-wari a magpatawad ta kasalanan na tolay. Pero ti ésiya i maaria a makapagpalakad ta lumpu a tolay? ²⁴Nadid,” kagi na, “éy sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey patunayan ko dikam a te kapangyarianék a magpatawad ta kasalanan, a péglakadén ko i lumpuae.” Nadid, kinagi ni Jesus to lélake a lumpu, a “Nay, uméngkat ka dén, a alapén mo dén i kama mua, a ikad mo dén ta bile moy.”

²⁵ Ey nadid, péngkagi ni Jesus ta éya, éy basta inuméngkat agad tu lumpu ta harap du tolay, sakay inalap na tu katidugen na, sakay nagsoli siya to bile na, a méngpépasalamatén dén siya ta Diyos. ²⁶ Ey dudu tolay sa, éy méngpégtaka side a tahod a tahod. Ey pinéपुरi de i Diyos, a kinagi de, a “Makatakataka a gimet i mineta tama nadid ta éye!”

Ti Lebi a Méngpabuwes

²⁷ Nadid, kétapos na éya, éy neta ni Jesus i esa a lélake a méngpabuwes, a ti Lebi i ngahen na, a te eknud siya to péngsingihan ta buwes. Ey kinagi ni Jesus diya, a “Kumuyog ka diyakén a maging alagad ko.” ²⁸ Ey ti Lebi, éy basta tinumaknéng siya, sakay pinabayan na san tu tarabaho na, sakay inumunonod dén siya ni Jesus.

²⁹ Nadid, da gustu ni Lebi ti Jesus, éy nipaghanda na siya ta dikél a anyaya to bile na. Ey to pénggan de, éy nékidipon be sa i meadu a iba a méngpabuwes, sakay iba a medukés a tolay, ³⁰ Ey du Pariseyo, sakay du kaguman de a maistu ta rilihyon, péketa de dide, éy kinagi de du alagad ni Jesus, a “Bakit

mékidipon kam du makasalanan a tolay?” ³¹ Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi na, a “Bakit? Du mahusay éy éwan side tu kailangan ta magamot, éng'wan du te ladu. ³² Ey sakén éy éwanék se inumange a monda tumulungék du mahusay a tolay, éng'wan du makasalanan i tulungan kua.”

Tungkul Ta Pégkulasiyon

³³ Nadid du tolay, éy kinagi de ni Jesus, a “Du alagad ni Juan, éy palagi side a mégkulasiyon, sakay ménalangin. Ey kona be sa du alagad du Pariseyo,” kagi de. “Ey bakit du alagad mo, éy éwan? Basta méngan side.” ³⁴ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ataay, pilitén moy beman a mégkulasiyon i tolay éng kaguman de pabi i ikasal? Éwan! ³⁵ Bagay éwan dén sa tu kadimoy de a ikasal, éy saya i oras de a magkulasiyon.”

³⁶ Ey tulos kinagi ni Jesus dide i esa pa a halimbawa. “Ewan tu mangpéknet ta badu a bigu,” kagi na, “a itagpi ta badu a dati. Da éng kona sa, éy sayang tu badu a bigu, sakay pati tu bigu éy éwan kapareho no dati. ³⁷ Ey éwan be tu méngiasék ta bigu a alak ta dati a pégaskananan. Da éng kona sa i ginamet de, éy pomtak tu pégaskananan, da dati, a tulos mebut tu alak. Ey sayang be dén tu pégaskananan. ³⁸ Maigi pa, éy dapat iasék i bigu a alak ta bigu be a pégasakananan! ³⁹ Sakay pati, éng mara ininom mo dén i dati a alak, éy sala mo a kenaman i bigu, da lalo a mehasa tu dati a alak.”

6

Tungkul Ta Pangilin

¹ Nadid, to esa a aldew a pangilin, éy dinumiman de Jesus to kapahayan. Ey to péglakad de, éy nagkétoh du alagad na ta tégesa a ohay, a kékéselén de, a kanén de. ² Ey du Pariseyo, éy kinagi de, a “Bakit, gemtén moy i bawal ta pangilin? Bilang tarabaho ina!” ³ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ewan! Bakit, éwan moy wade nabasa tu ginimet ni Dabid to araw, to pégalép de sakay du kaguman na? ⁴ Basta sinomdép siya to bile na Diyos. Ey tu te déton sa a tinapay a para ta Diyos, éy inalap na a kinan na; sakay pinakan na be du kaguman na. Ey bawal kan ya ta utus, da du padi san i maari kana a méngan ta éya. ⁵ Ey sakén a lélake a gébwat ta langet,” kagi ni Jesus, “éy sakén i mégkagia éng anya i tama a gimet ta aldew a pangilin.”

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

⁶ Nadid, to pangilin a esa, éy sinomdép ti Jesus to kapilya a magtoldu. Ey te lélake sa a pile tu kamét. ⁷ Ey du te tungkulin a Judeo, éy sinubukan de ti Jesus, éng gamutén na tu lélake ta pangilin, monda maka éy iabla de siya a manglabag ta utus. ⁸ Pero tukoy ni Jesus tu isip de. Ey kinagi na to pile tu kamét, a “Kadon se. Tumaknég ka se.” Ey tu lélake, éy tinumaknég siya to harap de. ⁹ Ey kinagi ni Jesus du mégsubuk diya, a “Anya, bawal beman ta utus tam éng aguman tam i te hirap ta pangilin? Isip ko bawal san éng pahirapan tam i tolay?” ¹⁰ Ey ti Jesus éy lélamangén na side, sakay kinagi na to lélake a pile, a “Iolnat mo i kamét mua.” Ey to péngiolnat na, éy naghusay dén. ¹¹ Ey du nagsubuk diya, éy méiyamut side a tahod diya. Ey négpéguhon side éng anyan de siya.

Pinili Na Du Labindalawa a Apostol Na

¹² Nadid, ta éya a panahun, éy inumange ti Jesus to buked a manalangin. Ey nagdamag siya a nanalangin ta Diyos. ¹³ Ey to gagabi dén, éy pinauwet na du alagad na, sakay pinili na i labindalawa dide, a side i ngéngahinan na a apostol. ¹⁴ I ngahen dia éy ti Simon, a pinalayawan na a Pedro, sakay ti Andres a wadi na, sakay ti Santiago éy ti Juan, sakay ti Pelip, sakay ti Bartolome, ¹⁵ sakay ti Mateo éy ti Tomas, sakay ti Santiago a anak ni Alpeo, sakay ti Simon a metapang, ¹⁶ sakay ti Hudas a anak ni Santiago, sakay ti Hudas Iskarote a néngitokyon ni Jesus.

Mégtoldu Man Dén Ti Jesus

¹⁷ Nadid, késoli de Jesus a gébwat to buked, éy hinumintu side to dénak, a kaguman na i meadu a alagad na. Ey dinumulug sa diya i meadu a tolai a gébwat ta Hudea, sakay ta Jerusalem sakay ta Tiro éy ta Sidon. ¹⁸ Inumange sa side a mégbati diya, sakay monda pahusayén na side ta sakisaket dia. Ey inumange be sa i meadu a hinayup, éy naghusay be side. ¹⁹ Ey meadu a tolai a pumépilit a mangkapot diya, da te kapangyarian siya ta bégi naa a mégpahusay ta te ladu. Ey naghusay side a étanan.

²⁰ Ey tinolduan ni Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a

“Masuwerte kam a mababa,
da masakup kam na kaharian na Diyos.

²¹ Masuwerte kam, sikam a mégalép,
da atdinan kam na Diyos ta gustu moy.

Masuwerte kam, sikam a mégsanget nadid, da pakasayaén kam na Diyos.

²² “Masuwerte kam éng méiyamut dikam i tolay, o éng idelan de kam, o éng ahewén di kam, o éng kagi de a medukés kam da sakup kam na lélake a gébwat ta langet. ²³ Eng dumemét dikam i kona sa, éy dapat masaya kam, da saya i tandaa a dikél i gantimpala moya ta langet. Da kona be sa i péngloko de du purupeta to araw.

²⁴ “Pero sikam a mayaman nadid, éy kagbi kam,

da malipas dén i buhay moya a malaya!

²⁵ Sakay sikam a te meadu a kanén nadid, éy kagbi kam be,

da dumemét dikam i alép!

Sakay sikam a masaya nadid,

éy kagbi kam be,

da dumemét dikam i pégsanget moy!

²⁶ “Sakay sikam a iba, éy kagbi kam be,” kagi ni Jesus, “éng purién kam na tolay, da kona be sa i ginamet du tolay to araw du mégbuli-buli a purupeta.”

Mahalén Moy Du Kalbug Moy

²⁷ “Nadid,” kagi ni Jesus, “saye i utus kua dikam: mahalén moy du kalbug moy. Sakay du méiyamut dikam, éy gemtén moy dide i mahusay. ²⁸ Sakay du mégdusta dikam, éy kagi moy dide i mahusay a kagi. Sakay ipanalangin moy du mangloko dikam. ²⁹ Eng te mangsapuk diko ta padingel mua, éy iadene mo pa i lipat. Sakay éng te mangalap ta diyaket mua, éy iatéd mo be diya tu badu mo.

³⁰ Mangatéd ka ta mékeged diko, sakay éng te mangalap ta koo mo, éy diyan mo dén ipeesoli. ³¹ Gustu moy a aguman kam na tolay. Pero i utus kua dikam, éy sikam i mangaguma dide.

³² “Mara du mahal dikam, éng side san i mahalén moya, éy anya, purién kam beman na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy mahalén de du mégmahal be dide. ³³ O éng tulungan moy san du mégtulang be dikam, éy purién kam beman na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy kona be sa i ugali dia. ³⁴ O éng i potangan moy sana éy du makabayad dikam, éy bakit umasa kam a purién kam na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy mégpotang side, monda patubuan de tu nipotang de.

³⁵ “Kanya sikam,” kagi ni Jesus, “I maigia éy mahalén moy du kalaban moy, sakay gemtén moy dide i mahusay. Sakay magpotang kam, a diyan kam umasa a bayaden de dikam. Eng kona sa i gimet moya, éy maging anak kam dén na mataas a Diyos, sakay gumanti siya dikam ta mahusay. Dahilan i Diyos, éy kagbian na be du medukés a tolay. ³⁶ Kanya sikam éy dapat mangagbi kam, a kona Nama moy ta langet.”

Tu Pégpintas Ta Iba

³⁷ “Diyan kam mégpintas ta kapareho moy, monda éwan kam pintasan na Diyos.” kagi ni Jesus. “Sakay diyan moy sisién i iba a tolay, éy éwan kam sisién na Diyos. Eng'wan, pagpasensiyaan moy san du iba, éy pagpasensiyaan kam be na Diyos. ³⁸ Mangatéd kam ta iba a tolay, éy mangatéd be i Diyos dikam. Eng kona sa i ugali moya, éy

atdinan kam na Diyos ta meadu, a higit pa ta kaya moy a kébilén. Tu takalan moy a gamitén moy éng méngatéd kam ta iba, éy siya be ya i takalan a gamitén na Diyos bagay méngatéd siya dikam.”

³⁹ Nadid, kinagi ni Jesus du tolay i iba a halimbawa. “Ewan maari i buhék a mégakay ta buhék be,” kagi na. “Da éng kona sa, éy sabay side a matépduk ta ébut. ⁴⁰ Ewan mataas tu alagad to maistu na. Pero éng nakaadal dén siya ta hustu, éy makaahég siya to maistu na.

⁴¹ “Bakit pépintasan mo tu kaguman mo a te buhék tu mata, éy siko éy éwan mo mapansing tu adigi ta mata mua? ⁴² Kodya i pégkagi mua to kaguman mo, a ‘Kadon, Wadeng, ibutan ko i buhék mua,’ pero éwan mo meta a te adigi ka san tu mata? Mégwari-wari ka bale a éwan ka tu kasalanan! Ibutan mo pa tu adigi ta mata mua, monda maketa ka ta mahusay a maibutan mo tu buhék to mata no kaguman mo.”

Tu Bunga Na Kayo

⁴³ “I mahusay a kayo,” kagi ni Jesus, “éy éwan mégbunga ta medukés a bunga. Sakay i medukés a kayo éy éwan mégbunga ta mahusay a bunga. ⁴⁴ Kanya i maski anya a kayo, éy tukoy mo éng mahusay, o éng'wan, bagay meta mo i bunga naa. Tandaan moy, éwan mapitas i mahusay a bunga ta medukés a kayo. ⁴⁵ Ey kona be sa i tolay,” kagi ni Jesus; “du mahusay a tolay, éy gemtén de i mahusay. Sakay du medukés a tolay, éy medukés be i gimet dia. Dahilan i ugali na tolay, éy gemtén de i édse ta isip dia.”

Tu Eduwa a Mégbile

⁴⁶ “Bakit ngéngahinanék moy a Panginoon moy, pero éwan moy sésundin i utus kua dikam?” kagi ni Jesus. ⁴⁷ “I maski ti ésiya a umange diyakén, sakay bébaten na i kagi kua, a tulos sundin na, ⁴⁸ éy ikahalimbawa naa éy tu lélake a mégbile ta matibay a bile. Siya i mégkotkot ta medisalad a pundasiyon, a itupu na tu bile na ta bito. I éya a bile, maski binihéng, éy éwan natumba, da matibay. ⁴⁹ Pero tu mégbati ta kagi kua a éwan na sundin, éy ikahalimbawa naa éy tu lélake a mégbile ta bile a éwan tu pundasiyon. Eng bihéngén i éya a bile, éy bumagsak agad, a tulos mawasawasak dén.”

7

Pinahusay Ni Jesus Tu Utusan No Sundalu

¹ Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu ta éya, éy inumange siya ta Kapernaum. ² Ey te kapitan a sundalu ta éya a taga Roma. Siya éy te utusan a mahal na, a te ladu, a adene dén a mate. ³ Kanya tu kapitan, pékabaheta na ni Jesus, éy nibilin na ta sénganya a matétanda a Judeo, a pékiohon de ni Jesus a angen na pahusayén tu utusan. ⁴ Ey du matétanda, nékiohon side ni Jesus ta mahigpit. “Dapat tulungan mo i éya a kapitan,” kagi de, ⁵ “da mahal na kitam a Judeo, sakay siya i nagpatolnéka ta kapilya mia ta éye.”

⁶ Kanya kinumuyog ti Jesus dide. Ey to kétamo de pabi to bile no kapitan, éy pinasambat no kapitan du kadimoy na ni Jesus, a kinagi de ni Jesus, a “Panginoon, i gustua no kapitan me, éy diyan ka kan tumulos ta bile na; mésanike siya

diko, da mataas ka diya. ⁷⁻⁸ Kanya éwan siya i nangangea diko, Panginoon, éy mésanike siya. I kinagia dikame no kapitan me,” kagi de, “éy maski siya kan, éy te mégutus be diya a heneral, sakay siya éy mégutus kan be siya du sundalu na. Maski anya i utus na kana du sundalu na, éy gemtén de. Ey kona be sa tu katulung na, kagi na. Kanya siko, Panginoon,” kagi de, “éng mégkagi ka san a maghusay tu utusan, éy maisip dén no kapitan me a maghusay siya a talaga, maski adeyo ka.”

⁹ Nadid, pékabati ni Jesus ta éya, éy nagtaka siya. Ey sinumuleg siya a kinagi na du umunod diya, a “Sapul to éya, éy éwan ko pabi neta i maski isesa a Judeo a méniwala diyakén a kona ta éya a kapitan!” ¹⁰ Ey nadid, to késoli dén du kadimoy no kapitan to bile de, éy dinemtan de dén tu utusan na a mahusay dén.

Pinabuhay Na Tu Anak No Bilo

¹¹ Nadid, kétapos na éya, éy inumange de Jesus ta Nain. Ey kaguman na du alagad na, sakay i meadu pa a tolay. ¹² Ey to kéadene de to banuwan, éy nasambat de i meadu a tolay a lumuwas, a te usung side ta pate, a tamo side ta péglébnagan. Ey tu lélake a minate a kébilén de, éy siya tu anak no bilo a bébe a isesa. ¹³ Ey tu Panginoon, péketa na to bilo éy kinagbian na siya a tahod, a kinagi na diya, a “Diyang ka mégsanget.” ¹⁴ Ey kembilan ni Jesus tu kabaong. Ey du te usung diya, éy nihintu de. Ey kinagi ni Jesus to bangkay, a “Anéng, uméngkat ka dén.” ¹⁵ Ey tulos inumeknud to lélake, a tulos na dén a minéngkagi. Ey ti Jesus, éy niange na dén siya to ina na.

16 Ey du tolay sa, éy inumanteng dén side a étanan. Ey pinuri de dén i Diyos, a kinagi de, a “Dinumemét bale dén i mataas a purupeta dikitam!” Sakay kinagi du iba, a “Dinumemét bale dén i Diyos a mangagaw siya du tolay na!” 17 Ey i éya a gimet ni Jesus éy nabaheta dén ta étanan a banubanuwan ta éya.

Du Alagad Ni Juan

18 Ey du alagad ni Juan, éy nakabaheta be side ta gégemtén ni Jesus, tulos nibaheta de siya ni Juan to pégpibesuan. 19 Ey ti Juan, éy pinaange na i éduwa a alagad na ni Jesus. “Ipakelagip moy diya,” kagi ni Juan, “éng siya ngani dén i nipangakua na Diyos a umange se a tagapagligtas tam, o maguhay kitam pa ta esa?”

20-21 Ey du alagad ni Juan, kédemét de ni Jesus, éy dinemtan de siya a mégpahusay du meadu a te saket, sakay du hinayup. Sakay mineta de be siya a nagpahusay ta meadu a buhék. Ey kinagi de ni Jesus, a “Ti Juan a Mégbinyag, éy pinaange na kame se diko. I gustu na a mapospusan.” kagi de, “éng siko kan a talaga tu nipangako na Diyos a umange se a tagapagligtas me, o maguhay kame pa ta esa?”

22 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Basta kagi moy san ni Juan i mineta moya ta éye, a méketa dén du buhék, sakay du lumpu éy mékapaglakad dén side. Sakay kagi moy be diya a naghusay dén du te saket a ketong, sakay mékabati dén du tuléng. Sakay nabuhay a huway du pate. Sakay kagi moy be ni Juan a tinétolduan ko du mahirap a tolay ta Mahusay a Baheta. 23 Ey masuwerte a talaga,” kagi ni Jesus, “du éwan mégidel diyakén.”

²⁴ Nadid, to kéhektat dén du alagad ni Juan, éy négkagi ti Jesus du tolay sa ta tungkul diya. “To kélumas moy ni Juan ta ilang a lugar,” kagi na, “éy bakit kam inumange diya? Gustu moy wade meta tu lélake a mehina a koman san i lamon a sésébyugén na pahés? ²⁵ O siguru gustu moy meta tu lélake a te badu ta kamahalan? Pero éwan, da du te badu ta kamahalan, éy mégiyan side ta bile no hari. ²⁶ I inange moy ngani sa a meta moy éy purupeta! O, tama ya. Ey maigi ngani ti Juan du iba a purupeta. ²⁷ Da ti Juan i nihulaa to kasulatan, to pégkagi na, a

‘Tandaan moy,’ kagi na Diyos; ‘siya i pinakangbégi ko. Pégdetulén ko siya diko, monda paghandáén na du tolay ta demtan ko.’

²⁸ Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “du étanan a tolay ta mundua éy éwan tu mataas ni Juan. Pero i mababaa a tolay ta kaharian na Diyos, éy mataas side diya.

²⁹ “Ey du étanan a tolay a nakabati ni Juan, sakay pati du medukés a tolay, éy nipasakup dén side ta Diyos, a nipabinyag side ni Juan. ³⁰ Pero du Pariseyo, sakay du maistu ta rilihiyon, éy inidelan de i kaluuben na Diyos dide, a sala de a ipabinyag ni Juan.

³¹ “Pakodyan ko a méngihalimbawa di tolaya nadid?” kagi ni Jesus. ³² “Mara, kapareho side na anak a te eknud ta plasa, a mégpémpintasén side ta kaéyag de. Mara kagi de dide, a ‘Tinogtogen me kam, pero éwan kam nagsayaw. Ey to pégsanget me, éy éwan kam nalungkut dikame.’ ³³ Ey kona be sa di tolaya,” kagi ni Jesus, “da ugali ni Juan,

éy nagkulasiyon, a éwan méginom ta alak, éy pinintasan de a hinayup. ³⁴ Pero sakén, éy mahusayék a méngan éy ta méginom, éy pintasanék de be, a kagi de a medémoték a méngan éy ta méginom. Sakay pintasanék de be a mékiagumék du makasalanan a tolay, sakay du mégpabuwes. ³⁵ Pero pabayan moy ya. Tukoy moy éng tama i gimet ko bagay meta moy du bunga ko, éng mahusay.”

Tu Medukés a Bébe a Nagsisi

³⁶ Nadid i esa a Pariseyo, éy inakit na ti Jesus a méngan to bile na. Ey inumange sa ti Jesus a méngan. ³⁷ Ey nadid, te bébe ta éya a banuwan a medukés i ugali naa. Ey pékabaheta na a méngan ti Jesus to bile no Pariseyo, éy binugtong na i esa a boti a te lasén a pabango, ³⁸ sakay inumange siya to bile. Ey sinuménsén siya to adég ni Jesus, a mégsanget siya. Tulos binisa na tu tikéd ni Jesus to léwa na, sakay pinahiden na to buk na, sakay inahoben na tu tikéd na, sakay nibulak na tu pabango.

³⁹ Ey tu Pariseyo, péketa na ta éya, éy kinagi na ta isip na, a “Eng tunay a purupeta ti Jesus, éy tukoy na a medukés i éya a bébe, a sawayén na siya a mangkébil diya.”

⁴⁰ Ey nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo, a “Simon, te istoriaék diko.”

“Ey anya, Maistu?” kagi no Pariseyo.

⁴¹ “Eng mara,” kagi ni Jesus, “éy te lélake a nagpotang ta éduwa a tolay. I utang no esa éy lima kan a datos a kuhata. Ey tu utang no esa man éy limapulu san a kuhata. ⁴² Ey nadid, da pareho side a éwan nakabayad to lélake, éy pinagpasensiyaan

na side a éduwa, a pinabayan na san dén tu utang de diya. Ey nadid, Simon,” kagi ni Jesus, “anya i isip mua? Ti ésiya dide a éduwa i magmahala to lélake a nagpotang?”

⁴³ “Ey siguru,” kagi ni Simon, “éy tu te utang ta dikél, da pinagpasensiyaan siya no lélake ta mahigit pa to esa.”

“Ey tama ka,” kagi ni Jesus. ⁴⁴ Ey nadid, péngsuleg ni Jesus to bébe, éy kinagi na to Pariseyo, a “Entan mo i bébeae, Simon. Siya i kahulugina na éya a halimbawa. Da to késdép ko ta bile moyae, éy éwanék mo inatdinan ta dinom a pagugisan ko ta tikéd kua. Pero siya, éy inugisan na ta léwa na, a pinahiden na ta buk na. ⁴⁵ Ey to késdép ko se, Simon, éy éwanék mo inahoben. Pero siya, sapul to késdép ko, éy éwan tu tahan ta pégéahob na ta tikéd kuae. ⁴⁶ Ewan mo pinahiden i ulo kua ta maski mura a langis. Pero siya, éy nipahid na i memahal a pabango ta tikéd kua. ⁴⁷ Ey nadid, Simon,” kagi ni Jesus, “i dikél a pégmahal na a nipeta na diyakén, éy saya i katunayana a pinagpasensiyaan dén siya ta kasalanan na a meadu. Pero tu te kétéhék san a kasalanan, éng pagpasensiyaan ko, éy kétéhék be i pégmahal na diyakén.”

⁴⁸ Nadid, kinagi ni Jesus to bébe, a “Pagpasensiyaan ka dén na Diyos ta kasalanan mo.” ⁴⁹ Ey du iba a tolai a méngan ta éya, pékabati de ta éya, éy kinagi de ta isip dia, a “Any a lélakeae? Bakit isip na a siya i maaria a mangibut ta kasalanan na tolai ta Diyos?” ⁵⁰ Ey kinagi ni Jesus to bébe, a “Neligtas ka dén dahil ta péniwala mo diyakén. Ikad mo dén, a diyan ka métagég.”

8

Du Bébe a Mégserbisiyu Ni Jesus

¹ Nadid, kétapos na éya, éy tinumulos ti Jesus du banubanuwan, a nagpahayag siya ta Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na Diyos. Ey kaguman na du labindalawa a alagad na. ² Ey kaguman na be i séngasénganya a bébe a pinahusay ni Jesus ta saket. Sakay du iba a bébe a pinahusay na a hinayup. I esa dide éy ti Maria Magdalena, a inibutan ni Jesus ta pitu a dimonyo. ³ Sakay tu esa man dén éy ti Juana a asawa ni Kusa. (Ti Kusa éy mataas a katulung ni Hari Herod.) Sakay kaguman de be ti Susana, sakay meadu be a iba a bébe. Side a bébe, éy ginégastos de tu ari-arian de ta péngtulung de de Jesus.

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

⁴ Nadid, te meadu a tahod a tolay a dinumulug ni Jesus, a gébwat ta iba-iba a banuwan. Ey kinagi ni Jesus dide i halimbawa a éye.

⁵ “Eng mara,” kagi na, “éy te esa kan a lélake a mégsabug to binhi na. Ey to pégsabug na éy te sénganya wade a butil a minépégsek to dilan, a kineyudak na tolay, sakay kinan na manok. ⁶ Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-bito; éy to kétubu na ta kétihék, éy minalanés, da memade san tu mebito a luta. ⁷ Ey te sénganya wade be a nepégsek to kalamonan, éy nailongan na lamon. ⁸ Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén ta mahusay a luta. Ey tinumubu ina. I bawat butil éy nagohay ta tégsésandaan. Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng makabati kam, éy baten moy ya.”

I Layunin Na Halimbawa

⁹ Nadid, du alagad ni Jesus, éy nipakelagip de diya éng anya i kahulugen na éya a halimbawa. ¹⁰ Ey kinagi ni Jesus, a “Ipeta san dikam na Diyos i kahulugen na lihim a tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du iba a tolay, éy halimbawa san i iyétoldu kua dide, da maski metaék de, a sakay mégbati side diyakén, éy éwan de mapospusan.”

Tu Kahulugen No Halimbawa Tungkul To Pégsabug

¹¹ “Nadid, saye i kahulugen no halimbawa tungkul ta mégsabug,” kagi ni Jesus. “Mara tu binhi, éy saya tu kagi na Diyos. ¹² Ey tu dilan a nepégsikan na sénganya a butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi na Diyos. Pero dumemét ti Satanas dide, a agewén na ta isip de tu kagi a nabati de, monda éwan side méniwala a tulos meligtas side. ¹³ Ey tu mebito a luta a nepégsikan na iba a butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi na Diyos, a tanggapén de, a tulos masaya side. Pero éwan side makatagal, da éwan makagimot tu binhi ta isip dia. Méniwala side ta sandali san, pero pabayan de éng dumemét dide i kahirapan de. ¹⁴ Ey tu kalamonan a nepégsikan na iba a butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi na Diyos, pero éwan mégbunga tu kagi na Diyos ta isip dia, da i nakailonga dide éy tu pégisip de ta kabuhayan de, sakay ta kayamanan de, sakay ta kasayaan de. ¹⁵ Ey tu mahusay a luta a minesabugen na iba a butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi na Diyos, a tulos tanggapén de ta isip de, a sésundin de a hanggan magbunga ta mahusay.”

Tu Halimbawa To Simbu

¹⁶ “Anya wade,” kagi ni Jesus; “taben moy i simbu, a tulos taklében moy ta pégtakalan? O isa-hok moy ta kama? Ewan, da iedton moy ta lamesa, monda matanglawan du somdép ta bile. ¹⁷ Ey maski anya a meliso nadid, éy mademlagen ta esa a panahun. Sakay maski anya i ilihim na tolay nadid, éy mehayag ta esa a panahun.

¹⁸ “Nadid,” kagi ni Jesus, “éy isipén moy tu kagi ko dikam. Dahilan du mégéisipén ta itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip dia. Pero du metamad a mégisip ta itoldu kua, éy bawasan na Diyos i akala de a édse to isip de a hanggan éwan side tu mapospusan.”

I Tunay a Top Ni Jesus

¹⁹ Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni Jesus sakay du top na. Pero éwan side nakaadene diya, dahil ta meaadu a tolay. ²⁰ Ey kinagi du tolay diya, a “Kéye dén ta luwas dena mo éy du tétotop mo, a gustu de ka meta.” ²¹ Ey kinagi ni Jesus du tolay sa, a “Du mégbati ta kagi na Diyos, a sakay sundin de, éy side i ina kua éy ta tétotop ko.”

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

²² To esa a aldew, éy sinumakay de Jesus to abeng, sakay kinagi na du alagad na, a “Umahabes kitam dén ta dibilew.” ²³ Ey to péglakad de, éy nekatidug ti Jesus. Ey inabut side na mesibét a unos, a hanggan da talaga a matabuwan tu abeng, a adene dén side a mabagbag. ²⁴ Kanya linukag siya du alagad na, a kinagi de, a “Maistu, omléd kitam dén!”

Ey ti Jesus, kéikat na éy sinaway na tu pahés sakay tu dikél a tagmék, éy hinumintu side, a tulos a naglantap dén tu diget. ²⁵ Ey kinagi na du alagad na, a “Bakit, éwan kam bale pabi méniwala diyakén?”

Ey du alagad, éy nagtaka side, a inumanteng dén side, a kinagi de, a “Anya wade i lélakeae? Sawayén na san i pahés éy ta tagmék, éy méniwala side diya!”

Pinahusay Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

²⁶ Nadid éy inumange side ta banuwan na tolay a Gadereno, a édse ta dibilew na Galilea. ²⁷ Ey to kéahawas ni Jesus, éy sinambat siya no esa a lélake a taga éya, a hinayup. Nale siya a uba, sakay éwan siya mégiyan to bile, éng'wan mégiyan dén siya to kapusanto. ²⁸⁻²⁹ Meadu dén a beses éy bébang-awén siya no dimonyo. Sakay pati éy dinikép siya du tolay, a ginapus de tu kamét na sakay na tikéd na ta kadena. Pero basta binabégsot na tu kadena, sakay tulos pinaginan siya no dimonyo ta ilang a lugar.

Nadid, péketa na ni Jesus, éy kinumélanget siya a linumugmuk to harap na, a kinagi na diya ta medegsén, a “Anya i pékialam mua diyakén, Jesus? Siko i anak na mataas a Diyos! Diyanék pad parusaan!” Kinagi dén no hinayup i éya, da inutusan dén ni Jesus tu medukés a espiritu a umibut dén diya. ³⁰ Ey kinagi ni Jesus diya nadid, a “ti ésiya i ngahen mua?” Ey “ti keaduan,” kagi na, “i ngahen kua.” Kanya kinagi na i éya, éy te meadu a dimonyo a mégiyan diya.

³¹⁻³² Nadid, éy te meadu sa a babuy a mégkan to disat no buked ta éya. Ey du dimonyo a édse

to lélake, éy dinumaying side ni Jesus, a diyan na side iébut ta pégparusaan a lugar ta Dinatagen, éng 'wan, pakultaden na side a umagton ta bégi du babuy. Ey pinaagton sa side ni Jesus. ³³ Kanya du dimonyo, éy inumibut side to lélake, a tulos sinomdép side du babuy. Ey du étanan a babuy, éy nagpaginan side a bulnok, a sinumegbu side to díget, a tulos de a minalimés.

³⁴ Ey nadid, du mégbantay du babuy, péketa de ta éya, éy ginuminan side. Ey nibébaheta de du étanan to banuwan de. ³⁵ Ey du tolay, éy inumange side ni Jesus, monda meta de éng anya i nanyaria. Ey kédemét de ni Jesus, éy neta de sa tu lélake a hinayup, a éwan dén tu dimonyo diya, a te eknud san siya to harap ni Jesus, a mahusay dén. Sakay te badu dén siya. Ey du tolay éy inumanteng side. ³⁶ Ey du tolay sa a minaketa to nanyari, éy nibaheta de du iba éng kodya a naghusay tu lélake a hinayup. ³⁷ Ey du tolay a Gadareno, éy nipékiohon de ni Jesus a humektat siya to lugar de, da méganteng side a tahod. Kanya sinumakay man dén de Jesus to abeng de, sakay hinumektat dén side.

³⁸ Ey tu lélake a ginamot ni Jesus, éy gustu na a kumuyog. ³⁹ Pero kinagi ni Jesus diya, a “Sumoli ka san nadid ta bile moy, sakay ikagi mo dide i ginimet na Diyos diko.” Kanya tu lélake, éy nagsoli siya to banuwan na, a nibaheta na du étanan a tolay sa tu ginimet ni Jesus diya.

Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe
a Minangkébil Ni Jesus

⁴⁰ Nadid, késoli de Jesus to kinagébwatan de to dibilew, éy tinanggap siya du tolay, da nale side a naguhay diya. ⁴¹ Ey inumadene diya i esa a lélake, a ti Hayro i ngahen na, a tagapamahala to kapilya ta éya. Ey dinumapa siya to harap ni Jesus, a dinumaying diya a umange to bile na, ⁴² da tu anak na a isesa, a dalagita, éy adene a mate.

Ey to péglakad ni Jesus to bile na, éy meaadu a tolay a kinumuyog, a hanggan da mepiit dén tu dilan a péglakaden na. ⁴³ Ey to péglakad de éy kaununod ni Jesus i esa a bébe a te saket. Labindalawa dén a taon siya a mégdédigién. Inubus na dén tu kabuhayan na ta pégpagamot na, pero éwan tu makagamot diya. ⁴⁴ Ey nadid, éy inumadene siya to adég ni Jesus, sakay kembilan na tu ontok san no badu na. Ey basta naghusay siya agad. ⁴⁵ Ey ti Jesus, éy kinagi na, a “Ti ésiya i nangkébila diyakén?” Ey to éwan tu nangamin, éy kinagi ni Pedro, a “Bakit, Maistu, ipakelagip mo ya? Meséldit-séldit kitam didi tolayae! Meadu i méngkébil diko!”

⁴⁶ Ey “Ewan,” kagi ni Jesus; “naramdaman ko a te nangkébil diyakén, a naghusay ta pamag-itan na kapangyarian kua.” ⁴⁷ Ey tu bébe, péketa na a éwan bale nelihim tu ginimet na, éy namépgpég siya to anteng na, a tulos tinumokém to tikéd ni Jesus. Sakay kinagi na ta harap du tolay sa éng bakit na kembilan ti Jesus, sakay éng kodya siya a naghusay agad. ⁴⁸ Ey kinagi ni Jesus diya, a “Anéng, pinahusay ka dén na péniwala mo diyakén. Ikad mo dén.”

⁴⁹ Nadid, méngkagi pabi ti Jesus to bébe, éy te lélake a dinumemét a gébwat to bile no tagapamahala to

kapilya, a kinagi na diya, a “Minate dén tu anak mo. Diyan mo dén abalaén i maistua.”

⁵⁰ Pero ti Jesus, pékabati na to kinagi na, éy kinagi na to tagapamahala, a “Diyan ka méganteng. Umasa ka san diyakén, éy maghusay tu anak mo.”

⁵¹ Ey nadid, kédemét de to bile, éy sinaway ni Jesus du iba a somdép. Basta i pinasdép na sana éy de Pedro, sakay ti Juan, sakay ti Santiago, sakay tu magulang no anak. ⁵² Ey to kédép de, éy mégsésangitén dén du tolay to lubuk, dahil to anak. “Diyan kam mégsanget,” kagi ni Jesus. “Ewan minate i anaka. Natidug san siya.”

⁵³ Ey du tolay sa, éy pinénggihitan de san ti Jesus, da tukoy de a nate dén tu anak. ⁵⁴ Pero ti Jesus, éy kembilan na tu kamét na, sakay kinagi na diya, a “Anéng, uméngkat ka dén!” ⁵⁵ Ey minabuhay dén tu anak, a inuméngkat siya agad. Ey inutusan side ni Jesus a magpakan diya. ⁵⁶ Ey tu magulang na, éy mégtaka side a tahod. Ey nibilin dide ni Jesus a diyan de iyébaheta ta maski ti ésiya i nanyaria.

9

Inutusan Ni Jesus Du Alagad Na

¹ Nadid, nipauwet ni Jesus du labindalawa a alagad na, sakay inatdinan na side ta kapangyarian a monda maari side a mégpaibut du dimonyo, sakay mégpahusay du te saket. ² Tulos pinénglakad na side a mégpahayag ta tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Sakay inutusan na side a mégpahusay du te ladu. ³ “Diyan moy kébilén i bilon moya,” kagi na. “Maski sahudod, maski suput, maski kanén moy, maski kuhata, maski pégharaduan moy, éy

diyan moy kébilén. ⁴ Sakay éng somdép kam ta tulusan moy a bile,” kagi na, “éy tumulos kam sa a hanggan éwan kam maglakad. ⁵ Sakay du tolay na esa a banuwan, éng éwan de kam tanggapén, éy ta kéhektat moy ta éya, éy ihalimbawa moy dide a ipagpag moy ta tikéd moya tu alikabuk. Saya i tanda moya dide a te kasalanan side.”

⁶ Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du alagad na, éy hinumektat side a inumange side ta meadu a bariyo-bariyo. Nagpahayag side ta Mahusay a Baheta, sakay pinahusay de be i meadu a tolay a te ladu.

Nagulo Tu Isip Ni Herod

⁷ Nadid, ti Mayor a Herod, éy nabaheta na i étanan a gégemtén ni Jesus. Ey nagulo dén siya tu isip, da kagi na sénganya a tolay a ti Jesus éy ti Juan kan a Mégbinyag, a minabuhay kan dén. ⁸ Sakay i iba éy akala de éy ti Elias siya, a nagsoli kan dén a gébwat ta langet. Sakay kagi du iba, a ti Jesus kan i esa du purupeta to araw, a minabuhay dén. ⁹ Pero, “Ewan,” kagi ni Herod, “da pinaputol ko dén ti Juan. Pero ti ésiya wade,” kagi na, “i éya a lélake a mébaheta ko?” Kanya ti Herod, éy pilitén na a meta ti Jesus.

Tu Pémakingan Ni Jesus Ta Lima a Libu

¹⁰ Nadid, du apostol, éy nagsoli dén side ni Jesus, a kinagi de diya i ginimet de. Ey inakit side ni Jesus, a umange side to esa a lugar a éwan tu tolay, ta Betsayda. ¹¹ Pero du meadu a tolay, pékabaheta de to inangayan de, éy tinumagubet side. Ey pékaabut de de Jesus, éy tinanggap na side, sakay

nagtoldu siya dide ta tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Sakay pinahusay na be du te ladu.

¹² Nadid, to giapon dén, éy du alagad éy kinagi de ni Jesus, a “Maistu, péglakadén mo dén di tolayae, monda umange side du bariyo-bariyo ta palebut ta éye, a matidug sa side, sakay monda maketa sa side ta kanén de. Da édse kitam, Maistu, ta ilang a lugare,” kagi de. ¹³ Pero kinagi ni Jesus dide, a “Sikam éy pékanén moy side.” “Ey pakodyan tam,” kagi de, “i bilon tama éy lima san a momon a tinapay, sakay éduwa a pindang. Ataay,” kagi de, “gustu mo umuli kame beman a mamugtong ta kanén a para didi meadua a tolaye!” ¹⁴ (Te manga lima a libu a lélake ta éya.)

Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Pégiknuden moy du tolay ta puktu-puktu a téglélimapulu.” ¹⁵ Ey kona ngani dén sa i ginimet dia. ¹⁶ Ey inalap ni Jesus tu lima a tinapay, sakay tu éduwa a pindang, sakay tinumangad siya ta langet a nagpasalamat ta Diyos; sakay pinuseng-puseng na tu tinapay sakay tu ikan, sakay niutus na du alagad na a nihayin de du tolay. ¹⁷ Ey néngan side a étanan, a minabsog side. Ey hinempésan du alagad tu sobha, éy naputat pa tu sapulu éy ta éduwa a gatang!

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

¹⁸ To esa a aldew, éy nanalangin ti Jesus a isesa, éy inumadene diya du alagad na. Ey kinagi na dide, a “Ti ésiyaék kan ayun ta kagi na tolay?” ¹⁹ Ey kinagi du alagad, a “I kagi kana na iba éy ti Juan ka kan a Mégbinyag. Kagi man dén na iba a ti Elias ka kan. Ey te iba be a mégkagi a purupeta ka kan

a nabuhay a huway.” ²⁰ “Ey sikam,” kagi ni Jesus, “anya i isip moya? Ti ésiyaék?” Ey kinagi ni Pedro, a “Siko i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua!” ²¹ Ey nibilin dide ni Jesus, a diyan de kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

²² Ey nipagtapat ni Jesus du alagad na a siya tu lélake a gébwat ta langet; éy dapat magtiis siya ta meadu, sakay idelan siya du te tungkulin a Judeo. “Sakay ipabunoék de,” kagi na. “Sakay ta ikatélo a aldew éy mabuhayék.”

²³ Sakay kinagi ni Jesus du étanan sa, a “Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén, éy kailangan éy pabayan na a aldew-aldew i sarili na, sakay kumuyoyog diyakén, a maski bunon siya na tolay. ²⁴ Dahilan tu maghangad a meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga. Pero tu mégpabaya ta buhay na alang-alang diyakén, éy siya i mabuhaya a éwan tu katapusan. ²⁵ Anya i pékinabanga na esa a tolay éng siya i mayamana ta étanan, éng éwan na makamtan i buhay a éwan tu katapusan? ²⁶ I maski ti ésiya a mégpabaya diyakén nadid, sakay tu mégpabaya ta pégtoldu kua,” kagi ni Jesus, “éy sakén éy pabayan ko be side ta késoli ko se a kaguman ko du anghel ko, a te kébilék ta kapangyarian Nama ko. Da sakén i lélake a gébwat ta langet. ²⁷ Ey tandaan moy ye,” kagi na. “Te sénganya se dikam a éwan mate hanggan éwan de meta i pégsapul na Diyos a maghari ta tolay.”

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

²⁸ Nadid, kélipas na manga walu a aldew, éy kinuyog ni Jesus de Pedro, sakay ti Juan, sakay ti Santiago. Ey inumange side to melangkaw a buked, a manalangin. ²⁹ Ey to pénalangin na, éy nabagu dén tu mata na. Sakay tu badu na, éy linumatak a dinumemlag dén. ³⁰ Ey bigla a te éduwa a lélake ta éya, a kauhon ni Jesus. Ti Moises side, sakay ti Elias, ³¹ a medemlag be side. Pinéguhunan de i adene dén a ikate ni Jesus ta Jerusalem. ³² Nadid de Pedro, éy tidug dén side, pero bigla side a nalukag, a neta de ti Jesus a nangislap, sakay tu éduwa a kaguman na a te taknég sa. ³³ Ey nadid, to péglakad du éduwa, éy kinagi ni Pedro ni Jesus, a “Maistu, maigi pa éy édse kitam san dén. Pagbile me kam ta étélo a kékétihék a bile; esa diko, esa ni Moises, sakay esa ni Elias.” (Talaga a éwan napospusan ni Pedro i kékagin naa.)

³⁴ Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy tinaklében side no kuném. Ey inumanteng du alagad, da kinumulabut dide tu kuném. ³⁵ Ey kinagi no boses to kuném, a “Sé' ina i anak kua a pinili ko. Baten moy siya.” ³⁶ Ey to pékabati de ta éya, éy éwan dén tu éduwa a lélake a nékiohon ni Jesus. Ey éwan pabi kinagi du alagad tu mineta de ta maski ti ésiya, éng 'wan lalo de a nilihim.

Pinahusay Ni Jesus Tu Anak a Hinayup

³⁷ Nadid, to kagagabian, a késoli de a gébwat to buked, éy nasambat de i meadu a tolay. ³⁸ Ey kinagi no esa a lélake dide, a “Maistu, entan pad i anak kuae a isesa! ³⁹ Hinayup siya. Basta éatagén siya no espiritu, a tulos mégkélanget siya, sakay pégkaramrién na siya a hanggan mégbugak i labi

naa. Palagi a pésakitan na siya, Maistu, sakay éwan na siya pébayan. ⁴⁰ Ey nékiohonék dén du alagad mo, Maistu, a ibutan de tu espiritu, pero éwan de kaya.”

⁴¹ Ey kinagi ni Jesus, a “Medukés a lahi di tolaya ta éye, da éwan kam méniwala! Pakodyan ko se a mégtiis dikam, a ménatili dikam? Nay,” kagi na to lélake, “iange mo se tu anak mo.”

⁴² Nadid, to péngiadene de to anak, éy bigla a pinalugmuk siya no dimonyo, tulos pinagkaramre na siya. Pero pinékgagian ni Jesus tu medukés a espiritu, sakay pinahusay na tu anak, sakay nisoli na siya nama na. ⁴³ Ey du étanan a tolay sa, éy nagtaka side ta dikél a kapangyarian na Diyos.

Nadid, mégtaka pabi dudu tolay ta étanan a ginégimet ni Jesus, éy kinagi na du alagad na, ⁴⁴ a “Tandaan moy i kagi ko a éye dikam: Sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey itokyonék de a talaga.”

⁴⁵ Pero du alagad, éy éwan de napospusan i éya a kinagi ni Jesus dide. Da niliso dide na Diyos i kahulugen na. Ey nasanike side a nagpakelagip diya éng anya i kahulugen na éya a kagi.

Ti Esiya I Mataasa?

⁴⁶ Nadid, négpasuway du alagad éng ti ésiya dide i mataasa. ⁴⁷ Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i isip dia. Kanya inalap na tu esa a anak, sakay pinataknég na siya to giled na, ⁴⁸ sakay kinagi na dide, a “Maski ti ésiya i tumanggap ta kona se a anak dahil ta péniwala na diyakén, éy bilang sakén dén i tanggapén naa. Sakay tu tumanggap diyakén, éy bilang tanggapén na be tu nagpaange se diyakén.

Dahilan,” kagi na, “tu mababa dikam, éy siya i mataasa ta mata na Diyos.”

⁴⁹ Nadid, kinagi ni Juan, a “Maistu, neta me i esa a lélake a nagpaibut du dimonyo a gégamitén na i ngahen mua, éy sinaway me siya, da éwan sakup na gurupu tam.” ⁵⁰ “Ewan,” kagi ni Jesus, “diyan moy sésawayén i kona sa a tolay. Dahilan,” kagi na, “tu éwan kontara dikam, éy kampi siya dikam.”

Inidelan Du Samaritano Ti Jesus

⁵¹ Nadid, te sénganya san dén a panahun, éy umontok dén ti Jesus ta langet. Éy naisip na dén a umange siya ta Jerusalem. ⁵² Ey inutusan na i sénganya a neditol diya. Ey mineditol side, a sinomdép side to esa a banuwan ta Samaria, monda ipaghanda de ta tulusan na. ⁵³ Pero du tolay a Samaritano ta éya, éy éwan de siya tanggapén, da tukoy de a tumulos siya ta Jerusalem. ⁵⁴ Ey ti Santiago éy ti Juan, péketa de ta éya, éy kinagi de, a “Anya, Panginoon, gustu mo wade éy magpadibe kame ta apoy a gébwat ta langet, monda mapuksa side?” ⁵⁵ Pero pinaginglan side ni Jesus. ⁵⁶ Ey tinumulos san side ta iba a banuwan.

Du Talaga a Kumuyoyog Ni Jesus

⁵⁷ Nadid, to péglakad de, éy te esa a lélake a kinagi na ni Jesus, a “Kumuyugék diko maski ahe i angayan mo.” ⁵⁸ Ey kinagi ni Jesus diya, a “Isipén mo pa, da entan mo, maski aso, éy te pégiyanan. Sakay du manok éy te lobun a pégiyanan de. Pero sakén a lélake a gébwat ta langet, éy éwanék tu katidugen.” ⁵⁹ Ey kinagi ni Jesus to lélake a esa, a “Kumuyog ka diyakén a maging alagad ko.” Pero kinagi no lélake, a “O, Panginoon, pero pabayanék pad pa,

monda angen ko pa ielbéng tama ko.” ⁶⁰ “Ewan,” kagi ni Jesus. “Pabayan mo du éwan méniwala ta Diyos a méngielbéng to ama mo. Pero siko, éy umange ka magpahayag ta tungkul ta kédemét na Diyos a maghari.”

⁶¹ Ey kinagi diya no esa a lélake, a “Sakén, éy kumuyoyogék diko, Panginoon. Pero pakultadenék mo pa a ange magpaalam to pamiliya ko.” ⁶² Ey kinagi ni Jesus diya, a “Tu alagad ko a mégéabalaén ta ipatarabaho ko diya, éy éwan siya maari a ipasakup ta kaharian na Diyos.”

10

Pinéglakad Na Du Alagad Na a Magtoldu

¹ Nadid, kétapos na éya, éy pinili ni Jesus i pitu a pulu a kakaguman na, a inutusan na side a péglakadén na side ta tégdéduwa, a magdetol diya ta bawat angayan na a bariyo-bariyo. ² “Meadu i gapasén,” kagi na, “pero kulang i magapas. Kanya ipanalangin moy to te koo ta kapahayan, a paange na i meadu a magapas ta kapahayan na. ³ Ikad moy dén,” kagi na. “Péglakadén ta kam du medukés a tolay. Mara, koman kam i tupa a méglakad ta lubuk du metapang a aso. ⁴ Diyan moy kébilén i kuhata, o maski suput, o reserba a sinelas. Sakay diyan kam magabala a mégéuhunén du kasambat moy ta dilan. ⁵ Sakay éng somdép kam ta tulusan moy a bile, éy batién moy du édsa sa, a kagi moy, a ‘Demtan kam maka na kapayapaan.’ ⁶ Ey nadid, éng mahusay du mégiyan sa, a tanggapén de kam, éy kagbian side na Diyos a talaga. Pero éng éwan side mahusay, éy bawen moy tu nipangbati moy

dide. ⁷ Ey diyan kam uméagton ta iba-iba a bile, éng'wan tumulos kam ta isesa san a bile. Sakay diyan kam mésanike a méngan ta ihayin de dikam, da dapat aguman kam du tolduan moy.

⁸ “Bagay dumemét kam ta esa a banuwan, éng tanggapén de kam, éy méngan kam ta ihayin de dikam. ⁹ Sakay pahusayén moy du te ladu ta éya a banuwan, sakay ibaheta moy dide,” kagi ni Jesus, “a adene dén a dumemét i péghari na Diyos dide. ¹⁰ Pero éng dumemét kam ta banuwan, éng éwan de kam tanggapén, éy kagin moy dide, a ¹¹ ‘Pagpagen me i alikabuk na banuwan moya ta tikéd mia, a saya i tanda me dikam,’ kagi moy, ‘a te kasalanan kam ta Diyos.’ Sakay kagi moy be dide, a ‘Talaga a dumemét dikam i Diyos a maghari, éy inidelan moy dén!’ ¹² Katutuhanan a kédemét na péghukum na Diyos, éy lalo a mehirap i sapitén du tolai na éya a banuwan, kesira to sinapit du taga Sodoma to araw!”

Du Banuwan a Ewan Méniwala

¹³ Nadid, pégisip ni Jesus du mégidel diya a banuwan, éy kinagi na, a “Kakakagbi kam, sikam a taga Korasin! Kakakagbi kam, sikam a taga Bet-sayda! Da ginimet ko dén ta harap moy i meadu a makataka-taka, éy éwan kam nagsisi. Pero du tolai ta Tiro sakay ta Sidon to araw, éng neta de maka to araw tu mineta moy, éy talaga a nagsisi side. Nagbadu maka dén side ta kostal, sakay mégiknud side ta abu, monda magpatunay side a nagsisi a talaga. ¹⁴ Kanya ta péghukum na Diyos,” kagi ni Jesus, “éy masiyadu a mehirap i sapitén moy kesira ta sinapit du taga Tiro éy ta Sidon. ¹⁵ Sakay

sikam a taga Kapernaum,” kagi na, “i pégpalalo moy éy makaabut kam ta langet, pero i abutén moy sana éy impiyerno!”

¹⁶ Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a “maski ti ésiya i mégbati dikam a mégtoldu, éy bilang mégbati be side diyakén. Sakay du mégidel dikam, éy bilang idelanék de be dén. Sakay du mégidel diyakén, éy bilang idelan de be dén tu Ama ko a nagpaange se diyakén.”

Tungkul Ta Késoli Du Alagad

¹⁷ Nadid, to késoli du pitu a pulu a alagad, éy méshat side. “Panginoon,” kagi de, “maski du dimonyo, éy médaig me side bagay dinulaw me i ngahen mua a mégpaibut dide!” ¹⁸ Ey “O,” kagi ni Jesus. “Ey sakén éy mineta ko ti Satanas a linumugmuk. Ey tu kélugmuk na éy mebakség a koman i kilat. ¹⁹ Ey tandaan moy,” kagi na, “éy niatéd ko dén dikam i kapangyarian a monda maski yudakén moy i medukés a ulag, o maski kumékontara kam ni Satanas, éy éwan kam maanya. ²⁰ Pero maski madaig du medukés a espiritu dikam, éy diyan kam masahat ta éya. Eng'wan, i kasahatan moya éy da nilista dén na Diyos tu ngahen moy ta langet.”

²¹ Nadid, ta éya a oras, éy tu Banal a Espiritu, éy pinasahat na ti Jesus. Tulos kinagi ni Jesus ta Diyos, a “Mégpasalamaték diko, Améng. Siko i Panginoon ta langet éy ta mundua. Salamat, Améng, da éwan mo nipékipospos tu kaluuben mo du matalinung a mataas a tolay; éng'wan i néngipaliwanagen mua éy du mababa. O ngani, Améng, da kona sa i gustu mua.

22 “Tama ko a Diyos,” kagi ni Jesus, “éy inatdi-nanék na ta étanan. Ey éwan tu makatukoy diyakén, éng'wan Tama ko san. Ey éwan be tu nakatukoy Nama ko, éng éwan sakén san a anak na, sakay du nagpahayagen ko ta tungkul diya.”

23 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na ta lihim, a “Masuwerte kam a talaga, da meeta moy dén tu gimet ko! 24 Da tandaan moy, meadu i purupeta to araw, sakay hari, a gustu de a meta i meeta moya, pero éwan de neta. Sakay gustu de a mabati i mébati moya, pero éwan de nabate.”

Tu Istorya No Mebait a Samaritano

25 Nadid, te esa a maistu ta rilihiyon na Judeo, a inumange ni Jesus a mégpakelagip diya, a monda pagkamalién na maka siya. “Maistu,” kagi na, “anya wade i gemtén kua, a monda makaabuték ta buhay a éwan tu katapusan?”

26 “Ey anya i bébasaén mua ta libru na Diyos tungkul ta éya?” kagi ni Jesus. 27 Ey kinagi no maistu ta rilihiyon, a “I kagia na Diyos to libru na, éy ‘Dapat mahalén mo i Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a isipén mo siya a palagi.’ Sakay i utus a esa, éy ‘Dapat mahalén mo tu kapareho mo a kona ta pégmahal mo ta bégi mo.’ ” 28 Ey “O,” kagi ni Jesus, “tama tu sengbet mo. Sundin mo ina, éy makaabut ka ta buhay a éwan tu katapusan.”

29 Nadid tu maistu, éy gustu na a maganap tu kagi na ni Jesus, monda isip du tolai a matalinung siya. Kanya kinagi na ni Jesus, a “Ti ésiya wade i kapareho ko a dapat mahalén ko?”

30 Ey saye tu nisengbet ni Jesus diya a istoria: “Mara,” kagi na, “éy te esa kan a lélake a Judeo a

inumange ta Heriko, a gébwat ta Jerusalem. Ey to péglakad na, éy sinanéb siya na tulisan. Dinoklos de siya, sakay inalap de tu badu na. Sakay binélbég de a hanggan kétéhék a mate, sakay gininanan de.

³¹ “Mamaya-maya, éy te sinumalegéd a padi a Judeo. Ey péketa no padi to te tayang a lélake, éy linumekaw siya a sinalinan na san. ³² Ey mamaya-maya man dén, éy te sumalegéd be a esa a katulung ta Templo, a Judeo be siya. Ey péketa na to te tayang a lélake, éy sinalinan na be san. ³³ Nadid, mamaya-maya man dén, éy te sumalegéd man dén a éwan Judeo. Samaritano siya. Ey péketa na to lélake, éy kinagbian na siya. ³⁴ Inumadene kan siya, a ginamot na tu talitalingo na, sakay binédbéden na ta damit. Nadid, éy nisakay na siya to kabayo na, a niange na to bile a paupaan, sakay inalagaan na sa siya.

³⁵ “To kagabian na, éy inupaan na tu te koo to bile, a kinagi na diya, a ‘Alagaan mo siya. Ey éng mahigit pa ta éye i gastos mo diya, éy dagdagen ko san ta késoli ko,’ kagi na.

³⁶ “Ey nadid,” kagi ni Jesus to maistu, “anya i isip mua? Ti ésiya diden ya a étélo a sinumalegéd i nagpatunaya a mahalén na tu kapareho na?”

³⁷ “Ey siguru tu éwan Judeo a Samaritano,” kagi no maistu, “da kinagbian na tu te tayang a Judeo.”

“Ey anya pa,” kagi ni Jesus. “Ey nadid, éy dapat kona be sa i ahigén mua.”

Tinumulos Ti Jesus To Bile De Marta

³⁸ Nadid, to péglakad de Jesus, éy inumange side to esa a bariyo. Ey te bébe sa a ti Marta i ngahen naa. Ey siya, éy pinatulos na de Jesus to bile na.

³⁹ Ey to péghanda ni Marta to pénganan de, éy ti Maria a wadi na, éy basta te eknud san to giled ni Jesus, a mégbati to pégtoldu na. ⁴⁰ Ey ti Marta, éy métahanta, da meadu i handaén na. Kanya kinagi na ni Jesus, a “Panginoon, entan mo i wadi kuae, pinabayanék na dén a méghanda ta étanan a tarabaho ko. Utusan mo siya beman a tulunganék na.”

⁴¹ Pero kinagi ni Jesus diya, a “Marta, bakit méligalig ka ta sari-sari? ⁴² Te isesa san a mahalaga a kailangan; éy saya i gimita na wadi muae. Ey éwan maari a sawayén ta siya.”

11

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Panalangin

¹ To esa a aldew, éy nanalangin ti Jesus. Ey to kétapos na, éy kinagi diya no alagad na a esa, a “Panginoon, tolduan mo kame a manalangin, a kona to pégtoldu ni Juan du alagad na to araw.”

² Ey saye tu nitoldu ni Jesus dide. “Kona se i dapat panalangin moy,” kagi na.

“‘Améng,’ kagi moy, ‘Purién maka dén na tolay i ngahen mua. Siko maka dén i maghari ta mundua. ³ Atdinan mo kame ta kanén me nadid a aldew. ⁴ Sakay patawadén mo kame ta kasalanan me; éy sikame, Améng, éy patawadén me be du te kasalanan dikame. Sakay diyan mo kame iharap ta mahigpit a mamuhuba dikame.’ ”

⁵ Nadid, nitoldu pa dide ni Jesus i tungkul ta panalangin, a kinagi na, a “Anya wade éng te bigla a dumemét ta kélép ta bile moy, éng éwan ka tu ipakan dide? Anya wade, éng umange ka

ta bile no karatig mo, a dulawan mo, a ‘Kadimoy, padimanék pad ta ipakan ko du bisita ko, ⁶ da te dinumemét dén ta bile ko, éy éwanék tu ipakan dide.’ ⁷ Ey anya wade éng sumengbet diko tu karatig mo, a ‘Ta gabia dén! Ewanék makapan-gatéd diko nadid, da tidug kame dén a métatena, a metamadék dén a uméngkat. Ey seradu pati be dén tu pintuan me.’

⁸ “Entan moy,” kagi ni Jesus, “metamad tu karatig mo a mangatéd diko ta agidén mo, maski kadimoy mo. Pero éng pilitén mo siya a pilitén, éy uméngkat siya a talaga a méngatéd diko ta maski anya a gustu mo. ⁹ Kanya sikam,” kagi ni Jesus, “éy kona be sa i panalangin moya ta Diyos. Eng mékeged kam ta Diyos, éy atdinan na kam. Eng mégahayok kam, éy paketan na kam. Eng tumuk-tuk kam ta pintuan na Diyos, éy bukas na kam. ¹⁰ Dahilan maski ti ésiya i magagida ta Diyos, éy atdinan na. Sakay tu mégahayok, éy paketan na. Sakay tu mégtuktuk, éy bukas siya. ¹¹ Anya,” kagi ni Jesus, “éng magaged du anak moy ta ikan, éy anya i iatéd moya, ulag? ¹² O éng magaged dikam ta bunay, éy anya i iatéd moya, kahame? ¹³ Nadid entan moy; maski makasalaman kam a tolay, éy atdinan moy du anak moy ta mahusay. Ey Tama moy ta langet, éwan na beman iatéd i Banal a Espiritu ta magaged diya?”

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat

I Kapangyarian Na Ni Satanas

¹⁴ Nadid, pinaibut ni Jesus tu dimonyo to lélake a bulol. Ey to pékaibut na dén, éy nakapégkagi dén tu lélake. Ey nagtaka du tolay. ¹⁵ Pero du iba sa a

tolay, éy inupos de ti Jesus, a kinagi de, a “Kanya makapégpaibut siya du dimonyo, éy inatdinan siya ni Satanas ta kapangyarian na. Ti Satanas a mayor du dimonyo.”

¹⁶ Ey te iba be sa a tolal, a pinuhuban de ti Jesus, a kinagi de diya, a “Ipetal mo dikame i tanda a makataka-taka a gébwat ta Diyos.” (Gustu de san a meta éng te kapangyarian siya a talaga a gébwat ta Diyos.) ¹⁷ Pero tukoy ni Jesus i isip de, a kinagi na dide, a “Eng mara, maski ahe a banuwan, éng néglébug side, éy bumagsak a talaga. Sakay maski ahe a bile, éng néglébug side, éy éwan be male i buhay de. ¹⁸ Ey nadid sakén; bakit kagi moy a inatdinané k ni Satanas ta kapangyarian na a magpaibut du katulung na a dimonyo? Lébugén beman ni Satanas i sarili na? Eng kona sa, éy bumagsak siya a talaga. ¹⁹ Bakit kagi moy a gébwat ni Satanas i kapangyarian ko a mangpaibut ta dimonyo? Ey anya du tolal moy? Eng ibutan de i dimonyo, éwan beman gébwat ta Diyos i kapangyarian de? Kanya side i mégpatunaya a kakabulyan tu péngupos moy diyakén! ²⁰ Pero éng ibutan ko du dimonyo ta pamag-itan na kapangyarian na Diyos, éy saya i katunayana a dumemét dén dikam i péghari na Diyos ta tolal.

²¹ “Eng mara,” kagi ni Jesus, “te mesibét a lélake a te armas, a mégbantay ta bile na, éy mahusay san tu kasangkapan na. ²² Pero éng te lélake a lalo a mesibét diya, a duklusén na siya, éy madaig tu lélake a mégbantay. Sakay tu dumuklos, éy alapén na tu armas na sakay tu kasangkapan na. Ey ti Satanas, éy siya i déduklusén kua.

23 “Ey tu éwan kampi diyakén,” kagi ni Jesus, “éy kontara diyakén. Ey tu éwan tumulung diyakén a méngidulug ta tolay, éy nangangahulugen a paadeyuén na du tolay diyakén.”

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan

Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

24 “Bagay umibut tu medukés a espiritu ta bégi na tolay,” kagi ni Jesus, “éy méglebut ta ilang a lugar a mégahayok ta imangan na. Nadid, éng éwan tu meeta, éy kagi na, a ‘Magsoliék to kinagébwatan ko a négiyanan ko.’” 25 Ey kédemét na, éy dinemtan na a éwan tu lasén, sakay melinis a mahusay dén. 26 Kanya inakit na i pitu a iba a espiritu a mas medukés pa diya, sakay sinomdép side a négiyan sa side. Kanya lalo a medukés to neditol i kalagayan na éya a tolay.”

27 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy kinagi no bébe a esa ta lubuk du meadu a tolay, a “Masuwerte ngani dén tu ina mo!”

28 Ey, “O,” kagi ni Jesus, “pero lalo a masuwerte du makabati ta kagi na Diyos, éng tulos de a sug-sugén!”

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas

29 Nadid, to kédulug du tolay ni Jesus, éy kinagi na dide, a “Diden ye a lahi a Judeo, éy magkadukés side! Piliténék moy a ipeta ko dikam i tanda, pero éwanék tu ipeta dikam a tanda, éng’wan tu nanyari ni Honas tō araw. 30 Dahilan tu nanyari ni Honas, éy saya i katunayana du tolay ta Ninibe a pinaange siya na Diyos dide. Ey kona be sa sakén. Te

manyari be diyakén a kona ni Honas; éy saya i tandaa dikam a pinaangeék se na Diyos.

³¹ “Kédemét na péghukum na Diyos,” kagi ni Jesus, “éy tu hari a bébe a taga Kabagatan to araw, éy tumaknég siya a méngiabla dikam. Da siya, éy inumange se a gébwat ta adeyo, monda baten na i memahal a pégtoldu ni Solomon. Ey nadid éy te mataas ni Solomon ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan moy bébaten. ³² Sakay pati du tolalay a taga Ninibe, éy tumaknég be side ta péghukum, a iabla de dikam a lahi a Judeo, da nagsisi side to pégtoldu ni Honas dide. Ey nadid éy te mataas ni Honas ta éye a mégtoldu dikam; éy éwan kam mégsisi!”

Tu Pinakang-simbu Na Bégi

³³ “Ewan tu mégtab ta simbu,” kagi ni Jesus, “a tulos iliso na ta ébut, o taklében na ta pégtakalan. Eng'wan, yedton na ta lamesa, monda matanglawan du somdép ta bile. ³⁴ Ey tu mata mo,” kagi na, “éy saya i pinakang-simbu na bégi mua. Kanya éng medemlag i mata mua, éy mademlagen be i étanan a bégi mo. Pero éng mediklém i mata mua, éy mediklém be i bégi mua. ³⁵ Samakatuwid, éng éwan mo tukoy i tama, éy mediklém i isip mua. ³⁶ Kanya éng maketa tu isip mo ta mahusay, éy éwan ka tu mali tu isip. Basta tu isip mo éy medemlag a kona ta demlag na simbu.”

Pinaginglan Ni Jesus Du Mataas a Judeo

³⁷ Nadid, to kétapos ni Jesus a mégtoldu, éy inakit siya no esa a Pariseyo a méngan to bile de. Ey to pégeknud de a méngan, ³⁸ éy mégtaka tu Pariseyo, da napansing na a éwan bale naguges

ti Jesus. ³⁹ Kanya kinagi ni Jesus diya, a “Bakit sikam a Pariseyo,” kagi na, “éy ugali moy a palagi a mégugues du tasa moy sakay du penggan moy, monda melinis? Pero tu ugali moy a medukés, éy éwan moy malinisan! ⁴⁰ Ayhay,” kagi ni Jesus, “sikam a mégkamali ta dikél! Ginamet na Diyos a talaga i meta na tolay. Pero ginamet na be i éwan meta na tolay. Kanya tukoy na i édse ta isip moya, da ginamet na be ya. ⁴¹ Eng gustu moy a ibilang kam na Diyos a melinis kam, éy mangatéd kam du mahirap a tolay.

⁴² “Kagbi kam, sikam a Pariseyo!” kagi na. “Iatéd moy ta Diyos i ikasapulu na kabuhayan moy, a hanggan ta atong moy a éwan tu halaga. Pero pinabayan moy dén tu lalo a mahalaga a kailangan, da dayaén moy tu kapareho moy, sakay éwan moy mahal i Diyos. Maari, mangatéd kam ta Diyos. Pero gemtén moy be i mahalaga a kailangan.

⁴³ “Kagbi kam, sikam a Pariseyo!” kagi ni Jesus. “Gustu moy a mégiknud ta pégiknuden na mataas a tolay ta kapilya moy. Sakay gustu moy a saloduan kam na tolay ta plasa na banuwan. ⁴⁴ Kagbi kam, da kapareho kam na lébéng a éwan meta na tolay, a tulos yudakén de, a tulos meahes tu buyok ta tikéd dia!”

⁴⁵ Nadid, i esa a maistu na rilihyon, éy kinagi na ni Jesus, a “Maistu, éng mégkagi ka ta kona sina, éy pintasan mo kame be!”

⁴⁶ “Ey o ngani,” kagi ni Jesus. “Pati sikam a maistu ta rilihyon, éy kagbi kam be! Da dagdagen moy i mehirap a utus ta rilihyon moy, a pilitén moy du tolay a sugugén de. Pero éwan moy side

tulungan ta maski kétéhék. ⁴⁷ Kagbi kam! Ginimet moy du pantiyung du purupeta to araw. Pero du apo-apo moy to araw, éy side ngani dén ya di namunua dide! ⁴⁸ Meramay kam a talaga du kasalanan de to araw. Da side éy binunu de du purupeta, éy sikam, éy ginimet moy du pantiyung de! ⁴⁹ Kanya kinagi dén na Diyos a paangen na dikam i magtoldu ta kagi na Diyos, sakay apostol. Pero bunon moy i sénganya dide. Sakay du iba éy lélokong moy side.

⁵⁰ “Kanya sikam a lahi nadid,” kagi ni Jesus, “éy parusaan kam na Diyos, dahil du purupeta a binunu du apo-apo moy to araw; ⁵¹ sapul to nipamuno de ni Abel a hanggan to nipamuno de ni Sakarias. Ey ahe i pinamunuan de ni Sakarias éng éwan to sélat no Templo sakay to lamesa a péngatangan. O ngani, parusaan na Diyos a talaga didi tolay a éye nadid, dahil ta éya a kasalanan a ginimet de du purupeta!

⁵² “Kagbi kam a talaga, sikam a maistu ta rilihyon,” kagi na Jesus, “da niliso moy du tolay i katutuhanan a tungkul ta Diyos. Idel moy dén a ipasakup ta péghari na Diyos, sakay harangan moy be du iba a gustu a pasakup!”

⁵³ Nadid, to kétapos ni Jesus a négtoldu du tolay ta éya, éy hinumektat siya ta éya a lugar. Ey du Pariseyo sakay du maistu ta rilihyon, éy pépintasan de siya ta mahigpit. Sakay sigi san side a mékipéngpasuway diya, da méyamut side diya. ⁵⁴ Gustu de a pagkamalién de siya, monda te katuwiran side a mangidimanda diya.

12

Mangilag Kam Ta Pégtoldu Du Pariseyo

¹ Nadid, samantala a mégtoldu pabi ti Jesus, éy dinumulug diya a dinumulug i meaadu a libu a tolay, a hanggan éwan side nagsadét-sadét a tahod. Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo, a samakatuwid éy mangilag kam ta pégwari-wari de a banal side a tolay. ² Ey tandaan moy, maski anya i gemtén na tolay nadid ta lihim, éy lumitaw ta esa a panahun. Sakay maski anya i nipamen de nadid, éy mehayag ta esa a panahun. ³ Ey maski anya i uhon moya ta lihim nadid, éy mepahayag ta étanan ta esa a panahun. Sakay maski anya i anasatén moy nadid ta lubuk na bile moy, éy te mangidulaw ta éya a kagi ta plasa na banuwan.

⁴ “Tandaan moy ye, a kékadimoy ko,” kagi ni Jesus, “diyan moy antingan du mamuno ta bégi moy, da éwan side makabuno ta kaliduwa moy. ⁵ Eng'wan, i dapat moy a antingan éy Diyos, da siya i magpakatea ta tolay. Sakay pati éy siya i te kapangyarian a méngibut ta kaliduwa moy ta impiyerno. Kanya siya ngani i dapat a antingan moy a talaga!

⁶ “Mara,” kagi ni Jesus, “makabugtong kam ta lima a dignés ta éduwa san a sentimos. Ey maski mura side, éy éwan kaleksapan na Diyos i maski esa dide. ⁷ Ey bakit méganteng kam a makay kaleksapan kam na Diyos? Mahalaga kam diya kesira ta meadu a dignés. Maski na buk moya, éy nabilang na a étanan!”

⁸ “Tandaan moy,” kagi ni Jesus; “maski ti ésiya i méngipagtapat du tolay, a méniwala siya diyakén, éy ipagtapat ko be siya du anghel na Diyos. Ey sakén i lélake a gébwat ta langet. ⁹ Pero maski ti ésiya i tumanggia diyakén ta harap na tolay, éy itanggi ko be siya du anghel na Diyos.

¹⁰ “Maski ti ésiya i mangupos diyakén a nagébwat ta langet, éy pagpasensiyaan side na Diyos. Pero tu mangupos ta Banal a Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan na Diyos.

¹¹ “Nadid,” kagi ni Jesus, “bagay iharap de kam du tagapamahala ta kapilya de, o éng mangidimanda side dikam ta gobernador, éy diyan kam métagég éng anya i katuwiran moya dide. ¹² Da tu Banal a Espiritu i magpakagia dikam ta katuwiran moy dide.”

Tu Halimbawa No Mayaman a Lélake

¹³ Nadid, te esa a lélake du tolay sa, a kinagi na ni Jesus, a “Maistu, pégkagian mo teka ko, monda hatianék na to nipamana dikame no ama me.”

¹⁴ “Ey anya,” kagi ni Jesus diya, “pakodyan ko a maghati to nipamana dikam no ama moy? Ewan ko tungkulin a méghati ta luta.”

¹⁵ Ey nadid, tulos kinagi ni Jesus du tolay sa, a “Mangilag kam, a diyan kam medémot ta sari-sari. Dahilan maski du mayaman a tolay, éy éwan side dagdagen no yaman de tu buhay. ¹⁶ Mara,” kagi na, “éy te lélake kan a mayaman, a te luta ta meadu a pahay. ¹⁷ Ey kinagi na kan, a ‘Magenyaék, da éwanék dén tu pagdétonan ta étanan a pahay ko, da meadu dén. ¹⁸ Ay,’ kagi na, ‘saye i gemtén kua: hukatén ko du bodega ko a dati, a bilayan ko ta

dédekél pa sa a bigu, monda hustu i pagdétonan ko ta pahay ko, sakay ta ari-arian ko.’ ¹⁹ Nadid, éy kagi kan no lélake, a ‘Ah, masuwerteék, da hustu dén i gastos ko a hanggan ta maski sangan a taon. Melagen i buhay ko nadid,’ kagi na, ‘a i tarabaho ko nadid éy basta méngan, sakay maginom, sakay magsayaék.’ ”

²⁰ “Pero éwan,” kagi ni Jesus; “da kinagi na Diyos diya, a ‘Luku-luku ka tu isip, da nadid dén a kélép éy mate ka dén. Ey nadid,’ kagi na Diyos, ‘koo mo pabi beman i étanan ya a niimbak mo a ari-arian mo?’

²¹ “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “kona sa i manyaria du mégpayaman. Medémot side ta kuhata, pero éwan de isipén i Diyos.”

Umasa Kam Ta Diyos

²² Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a “Kanya diyan kam métagé ta buhay moy, éng anya i kanén moy éy ta badu moy. ²³ Da tandaan moy, éng nilalang kam na Diyos, éy bakit isipén moy a éwan na kam atdinan ta kanén moy éy ta badu moy?

²⁴ Entan moy di manuka; éwan side méghasik; éwan side mégladey; éwan side tu bodega. Pero atdinan side na Diyos ta kanén de! Ey sikam, éwan kam beman higit a mahalaga ta manok? ²⁵ Ataay,” kagi ni Jesus, “éng dumemét i oras a ikate mo, éy maari ka beman a magpaatakdug ta buhay mo ta maski esa a oras, éng mabalisa ka?

²⁶ “Ey nadid, éng éwan moy kaya a paatakdugén tu buhay moy, éy bakit métagé kam pa ta kanén éy ta badu? ²⁷ Isipén moy éng kodya i kébékya na bulaklak. Ewan side mégtarabaho, éwan side

mégimet ta badu. Pero i mégebadu dia, éy memahal pa to badu no mayaman a hari to araw, a ti Hari Solomon. ²⁸ Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng bihisan na Diyos du bulaklak ta kona sa, maski sandali san i buhay de, éy anya, éwan na kam pabaduan? Bakit kétéhék pa i péniwala moya diya? ²⁹ Kanya sikam, éy diyan kam mégisip a mégisip éng ahe i paketan moya ta kanén moy sakay ta inumén moy; diyan kam mabalisa ta éya. ³⁰ Saya i ugalia du iba a tolay a éwan mékidiyos. Pero Tama moy, éy tukoy na dén i kailangan moya. ³¹ Kanya sikam,” kagi ni Jesus, “éy pilitén moy a maghari i Diyos dikam, sakay gemtén moy san i kaluuben na, éy iatéd na dikam i kailangan moya.”

Tu Kayamanan Ta Langet

³² “Sikam a alagad ko, éy diyan kam méganteng, maski kétéhék kam san a gurupu, da i gustua Nama ko, éy sakupén na kam ta kaharian na. ³³ Ibugtong moy tu ari-arian moy, sakay iatéd moy du mahirap tu kabugtungan na. Eng kona kam sa, éy ibilang dén a te kayamanan kam dén ta langet. Ey éwan mebut tu kayamanan moy ta langet, da éwan tu mégtako ta éya, sakay éwan be sa tu kutam. ³⁴ Dahilan éng ahe i édsean na kayamanan na tolay, éy siya be san ya i alélahanén na.”

Utusan a Makahanda

³⁵⁻³⁶ “Maghanda kam dén,” kagi ni Jesus, “ta koman i péghanda na utusan no mayaman a lélake. Mara du utusan a mahusay, éng maguhay side to amo de, éy maghanda side, sakay taben de be du simbu de. Ey nadid, éng dumemét tu amo de a gébwat ta kasalan, éy handa dén side a magbukas

diya, a tanggapén de siya. ³⁷ Masuwerte dén diden ya a utusan, éng demtan side no amo de a nakahanda dén. I gimita no amo de a talaga, éy pégiknudén na du utusan na, a tulos na side a pékanén. ³⁸ O ngani,” kagi ni Jesus, “masuwerte a talaga diden ya a utusan, éng dumemét dide tu amo de ta hatinggabi, o ta amulaldew, éng demtan na side a nakahanda dén diya.

³⁹ “Ey baten moy be i halimbawa a éye,” kagi ni Jesus. “Mara, tu te koo to bile, éng napospusan na maka i kédeméta no nagtako to bile na, éy binantayan na maka, monda éwan maka nakasdép tu nagtako. ⁴⁰ Kanya sikam, éy dapat nakahanda kam a palagi, da éwan moy be tukoy i oras a kédemét ko; sakén a lélake a gébwat ta langet.”

Tu Matapat a Utusan

⁴¹ Nadid, kinagi ni Pedro, a “Anyá, Panginoon, i éya a nihalimbawa mo dikame, éy para dikame san a alagad mo, o pati be du étanan a tolay?”

⁴² “I éya a nihalimbawa ko,” kagi ni Jesus, “éy tungkul ta maski ti ésiya a matalinung a utusan a makasunud to amo na ta mahusay. Mara siya tu pinamahalaa no amo na du iba a utusan na, a siya i bahala a manggastos dide. ⁴³ Masuwerte i éya a utusan, éng demtan siya no amo na a mégtarabaho ta kona sa. ⁴⁴ Ey ientarega diya no amo na i étanan a ari-arian na. ⁴⁵ Pero i éya a utusan, éng maisipan na a male pabi bagu magsoli tu amo na, sakay tulos na a lokoén du kaguman na a utusan; sakay éng méngan siya éy ta méglasing, ⁴⁶ éy demtan siya no amo na ta oras a éwan na tukoy. Ey parusaan

na siya ta mahigpit, sakay iagum na siya ta édsean du tolay a éwan méniwala.

⁴⁷ “Kanya tandaan moy ye,” kagi ni Jesus; “tu utusan a nakatukoy ta kaluuben no amo na, sakay éwan na sug Sugén, éy dikél i parusa na a talaga. ⁴⁸ Pero tu utusan a magkamali da éwan na tukoy i kaluuben no amo na, éy kétéhék san i parusa na. Kanya,” kagi ni Jesus, “tu péngientaregaan ta meadu, éy siya i pag-asa du tolay. Ey tu péngientaregaan ta meadu a tahod, éy lalo a dikél i pag-asa diya du tolay.”

Pégkahiwalay Du Sabile

⁴⁹ Nadid, kinagi man dén ni Jesus du alagad na, a “I kédemét ko ta munduae, éy koman i lélake a umange a magtutod to sikaw na, da maski ahe i demtan na kagi kua, éy te maligalig. Ey sakén, maski sala ko a te maligalig, éy gustu ko a kumalat tu kagi ko ta mundua a koman i apoy! ⁵⁰ Te dumemét diyakén a paghirap ko. Kanya métagegék a hanggan éwan ya malipas. ⁵¹ Bakit, isip moy inumangeék se ta mundua, a magpayapa ta tolay? Ewan! Ewanék se inumange a magpayapa ta tolay, éng'wan dahil diyakén éy maglaban i tolay ta mundua. ⁵² Sapul nadid,” kagi ni Jesus, “éng mara, ta esa a bile, éy éwan side isesa tu isip. Mara éng lima side, éy tu étélo éy méniwala diyakén, éy tu éduwa éy éwan. ⁵³ Mara tu patena, éy éwan isesa tu isip de. Sakay tu magmanugeng, éy éwan be isesa tu isip de.”

Pékapospos Ta Kapanahunan

⁵⁴ Nadid, kinagi ni Jesus du tolay, a “Napospusan moy i tanda na panahun, da éng meta moy a mediklém ta sahéman, éy kagi moy a maguden. Ey mamaya éy maguden a talaga. ⁵⁵ Sakay éng meta moy a salatan dén, éy kagi moy a dumemét dén i tékisinag. Ey mamaya éy tékisinag ngani dén. ⁵⁶ Ayhay, sikam a mégwari-wari a éwan kam tu kasalanan! Tukoy moy bale a mébasa i tanda ta langet, pero éwan moy tukoy du tanda a mégpatunay diyakén! ⁵⁷ Bakit éwan moy maari a mapospusan tu tama a gimet moy?

⁵⁸ “Mara,” kagi ni Jesus, “éng te méngiabla diko ta huwes, éy mékipéguhon ka diya éng anya i pagkasunduan moya, bagu na ka iharap to huwes. Dihilan éng dumemét i oras na asuntu moy, éy iatéd na ka ta huwes, a tulos iatéd de ka ta pulis, a tulos mepihesu ka dén. ⁵⁹ Ey nadid, éng kona sa, éy éwan ka makaluwas hanggan éwan mo mabayaden i étanan a kasalanan mo.”

13

Magsisi o Mapahamak

¹ Nadid, te tolay a dinumemét ni Jesus, a nibaheta de diya tu ginamet ni Gobernador Pilato, a binuno na kan du sénganya a Judeo a taga Galilea, to pégatang de ta Diyos.

² Ey pékabaheta ni Jesus ta éya, éy kinagi na du tolay sa, a “Any a isip moya? Akala moy wade a lalo a medukés i kasalanan diden ya a minate kesira du iba a taga Galilea? Akala moy wade a kanya nipabunu side na Diyos éy medukés side?

³ Ewan! Da maski sikam, éng éwan kam magsisi,

a ibutan moy du gimet moy a medukés, éy kona be sina i manyaria dikam, a pabunu kam be na Diyos! ⁴ Ey anya i isip moya,” kagi na, “du sapulu éy ta walu a tolay a minate ta Siloam? To kétumba no melangkaw a bile dide, siguru i isip moya, éy pinakate side na Diyos da te kasalanan side a mas medukés ta iba a tolay ta Jerusalem? ⁵ Pero éwan! Da maski sikam, éng éwan kam magsisi, a ibutan moy du gimet moy a medukés, éy kona be sina i manyaria dikam, a pakaten kam na Diyos ta medukés.”

Nihalimbawa Ni Jesus a Tiisen Pa

Na Diyos Du Tolay a Medukés

⁶ Nadid, kinagi ni Jesus dide i halimbawa a éye: “Te lélake kan,” kagi na, “a nagmula to kayo a igos to luta na. Ey to esa kan wade a aldew, éy inange na pitasén tu bunga na; éy entan na, éy éwan bale dén tu bunga. ⁷ Ey kinagi na kan to mégbantay to luta na, a ‘Entan mo, étélo dén a taon i kayoae a éwan nagbunga. Pukanén mo dén, monda éwan na abalaén i lutaa.’ ⁸ Ey ‘Diyan mo san,’ kagi kan no mégbantay. ‘Sakén, éy lamonan ko san, sakay détonan ko ta pégpatabe i palebut naa. ⁹ Ey nadid,’ kagi na ‘éng éwan magbunga ta esa a taon, éy papukan mo dén.’”

Tu Bébe a Kébung

¹⁰ To esa a aldew a pangilin, éy mégtoldu ti Jesus to kapilya a esa. ¹¹ Ey te bébe sa a hinayup, a kébung siya. Sapulu éy ta walu a taon a pinagkébung siya no hayup. Ey éwan siya makaolnat. ¹² Ey ti Jesus, péketa na diya, éy kinagi na diya, a “Bakés, maibut dén diko tu pile mo!” ¹³ Tulos nitupu ni Jesus tu

kamét na diya, éy nakaolnat dén siya agad, a tulos pinuri na dén i Diyos.

¹⁴ Pero tu tagapamahala to kapilya, éy naiyamut siya, da pinahusay ni Jesus to pangilin. Kanya kinagi na du tolay sa, a “Te éném kitam a aldew a maari kitam a mégtarabaho. Diden ya a aldew éy maari kam a pagamot. Pero ta pangilin, éy bawal dén ya.”

¹⁵ Pero kinagi ni Jesus to tagapamahala, a “Sikam a mégwari-wari a tolay kam na Diyos! Bakit! Eng te baka kam, o kabayo, éwan moy beman ukadén ta pangilin, a iange moy penumén? ¹⁶ Pero i bakésae, maski apo siya ni Abraham, a kapareho tam, éy éwanék bale maari nadid a pangilin a magligtas diya to dati a gimet ni Satanas diya! Bakit! Kagbian moy du kabayo moy; pero du kapareho moy a tolay, éy éwan moy kagbian!”

¹⁷ Nadid, pékgagi ni Jesus ta éya, éy nasanike dén du kalaban na. Pero du iba a tolay, éy masaya side to meadu a gimet na a memahal.

Nihalimbawa Na Eng Kodya I

Pagkadua Du Tolay Na Diyos

¹⁸ Nadid, kinagi ni Jesus dide, a “Anya wade i kaparehua na kédemét se na Diyos a maghari? ¹⁹ I kaparehua na éya éy tu isesa a bukél na mustasa a nimula no lélake to uma na. Ey tinumubu dén ya a hanggan naging kayo dén, a hanggan makapaglobun du manok ta sanga-sanga na.”

²⁰ Nadid kinagi man dén ni Jesus, a “Pakodyan ko a mangihalimbawa ta péghari na Diyos ta tolay?

²¹ Mara,” kagi na, “i kaparehua na éya, éy tu

pégpaalsa a ihalu no bébe to étélo a takal a arina, éy umalsa tu étanan a linamas.”

Bihira San Du Makasdép Ta Langet

²² Nadid to kétamo ni Jesus ta Jerusalem, éy tinumulos pa siya du iba-iba a bariyo, sakay du iba-iba a banuwan, a négtoldu sa siya du tolay. ²³ Ey kinagi diya no esa a lélake, a “Anya wade, Panginooon, kétéhék wade san i meligtas na Diyos a tolay?”

Ey kinagi ni Jesus dide, a ²⁴ “Tu pintuan a sésdépán ta langet, éy mepiit. Kanya pumilit kam a somdép. Te meadu a talaga a magpuhuba a somdép, éy éwan side maari; ²⁵ dahilan mara, tu te bile, kédemét na oras, éy seraduan na tu pintuan na. Ey nadid, éng umange kam nadid to pintuan a tumuktuk, éy éwan na kam bukasán. Eng du-lawan moy, a ‘Panginooon, bukasán mo kame,’ éy i sengbet na sana dikam, éy ‘Ewan, da éwan ta kam natenggi.’ ²⁶ Nadid,” kagi ni Jesus, “éng kagi moy diya, a ‘Ewan, Panginooon, natenggi mo kame, da négdipon kitam a minéngan; sakay tinolduan mo kame pati ta banuwan me!’ ²⁷ Pero i sengbet na sana dikam, éy ‘Ewan, éwan ta kam natenggi. Umadeyo kam dén, sikam a mégimet ta medukés.’

²⁸ “Nadid,” kagi ni Jesus, “kédemét na éya a oras, éy meta moy sa depu moy a Abraham ta kaharian na Diyos. Sakay meta moy be sa ti Isak, sakay ti Hakob, sakay du purupeta. Pero sikam éy ibut de kam dén. Ey ta péketa moy ta éya, éy mégsésangitén kam a mégéadiyoyén ta hirap moy. ²⁹ Kédemét na éya a oras, éy dumulug sa i meadu a tolay, a gébwat side ta étanan a banubanuwan ta munduae. Pati

éwan Judeo a toláy. Ey méngan side ta paanyaya na Diyos ta kaharian na. ³⁰ Ey tandaan moy ye,” kagi ni Jesus; “du mababa a toláy nadid, éy side i mataasa ta éya. Sakay du mataas ta éye nadid, éy side di mababaa ta éya.”

Pégsangitan Ni Jesus I Jerusalem

³¹ Nadid, ta éya a panahun, éy te sénganya a Pariseyo a dinumemét ni Jesus, a kinagi de diya, a “Ginanan mo dén i lugar a éye, da ti Mayor a Herod, éy gustu na ka a ipabuno.”

³² Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ikad moy sa a mégkagi ta éya a mayor a medukés éng anya i gemtén kua. Kagi moy diya a pahasayén ko du méladu, sakay du hinayup a toláy nadid a panahun. Ey ta esa a aldew, éy tapusén ko dén tu gimet ko. ³³ Ey maglakadék agad ta Jerusalem, da éwan maari a mate tu purupeta ta iba a banuwan, éng éwan ta Jerusalem.

³⁴ “Ayhay, sikam a taga Jerusalem. Kagbi kam,” kagi ni Jesus. “Palagi kam a mémuno du purupeta! Palagi moy a batibatikalén du paangen dikam na Diyos! Ayhay, meadu a beses éy gustu ko maka a mégalaga dikam ta kapareho na manok éng léképan na du anak na, pero idel moy! ³⁵ Kanya nadid, éy pinabayan ta kam dén. Ey tandaan moy,” kagi na, “éwanék moy dén meta a hanggan éwan dumemét i oras a kagin moy, a ‘Basbasan maka na Diyos tu lélake a pinaange na se.’ ” Saya tu kinagi ni Jesus tungkul du Judeo ta Jerusalem.

14

Pinahusay Na Tu Lélake a Te Ladu

¹ Nadid, to pangilin a esa, éy néngan ti Jesus to bile no mataas a Pariseyo. Ey du tolay sa, éy te itan de ti Jesus, éng anya i gemtén na. ² Ey nadid, éy te lélake sa a inumadene ni Jesus, a te beriberi. ³ Ey ti Jesus, éy nipakelagip na du Pariseyo sa éng labag ta batas a magamot ta tolay ta pangilin. ⁴ Pero éwan side sinumengbet ni Jesus. Ey ti Jesus, tulos na pinahusay tu lélake, sakay pinéglakad na siya. ⁵ Ey kinagi ni Jesus du tolay sa, a “Bakit, éwan kam beman mégtarabaho ta pangilin? Anya éng melokbung tu anak mo, o dikaya tu kabayo mo ta ébut--éwan moy beman agawén éng pangilin?” ⁶ Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy éwan side tu katuwiran diya.

Diyán Moy Ipalalo I Bégi Moya

⁷ Nadid, to pégiknud de a méngan to anyaya no Pariseyo, éy neta ni Jesus du kombidadu a pumilit side a mégiknud du bangko a para koo du mataas. Kanya kinagi na dide ta halimbawa.

⁸ “Mara,” kagi na, “éng akitén de ka ta kasalan, éy diyán ka pumilit a umeknud ta lamesa a para koo du mataas. Makay te mataas diko ta éya. ⁹ Eng kona sa, tu nagpaanyaya, makay kagi na diko, a ‘Diyán ka sina, da pégiknuden ina na iba a lélake.’ Tulos masanike ka ta dikél, da paeknudén na ka ta lamesa ta sidung san. ¹⁰ Eng'wan,” kagi ni Jesus, “i maigi pa a gemtén mo, éy umange ka san dén a umeknud ta bangko ta sidung. Ey nadid, péketa diko no nagpaanyaya, éy kagi na, a ‘Diyán ka sina ta sidung, Kadimoy. Sumangkay ka se a mégiknud ta lamesa du mataas.’ Eng kona sa,” kagi ni Jesus, “éy purién ka du iba a méngan ta éya. ¹¹ Dahilan

du pumilit a magmataas, éy pakasaniken side na Diyos. Pero du magpababa, éy pataasén side na Diyos.”

¹² Nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo a nagpaanyaya to pinéngan de, a “Bagay magpaanyaya ka, éy diyan mo akitén du kékadimoy mo, sakay du tétotop mo, sakay du mayaman a kabébayan mo, da side éy maari a gumanti diko, a akitén de ka be a méngan ta bile de. Ey sé' san ya i gantimpala mua. ¹³ Eng'wan, i maigia éy akitén mo san du mahirap a tolay, sakay du pile, sakay du lumpu, sakay du buhék. ¹⁴ Eng kona sa i gimet mo,” kagi ni Jesus, “éy i gantimpala mua éy gébwat ta Diyos, da kinagbian mo dén du éwan maari a gumanti diko. Kédemét na oras a pabuhayén na Diyos du tolay, éy saya i oras a gantian na ka.”

Nihalimbawa Na Tu Pégimet

Na Diyos Ta Anyaya Na

¹⁵ Nadid, pékabati no esa sa a lélake to kinagi ni Jesus, éy kinagi na, a “Masuwerte ngani dén du méngan ta paanyaya na Diyos ta kaharian na!”

¹⁶ Ey kinagi ni Jesus diya, a “Mara te lélake kan a naghanda ta dikél a anyaya, a kinombida na du meaadu a tolay. ¹⁷ Ey kédemét na aldew na anyaya, éy inutusan na tu utusan na, a kagi na kan diya, a ‘Angen mo uwitén du kinombida ko, da nahanda dén tu anyaya ko dide.’ ¹⁸ Pero to pénguwet no utusan du kinombida no amo na, éy nagparaan side a étanan. I katuwiran kan no esa, éy ‘Magpasensiya ka, da te angayanék, a bisitaén ko tu binugtong ko a luta ko.’ ¹⁹ I katuwiran no esa man, éy ‘Magpasensiya ka pa diyakén, da angen

ko pa bisitaén du sapulu a baka a binugtong ko.’
²⁰ Sakay i katuwiran kan no esa, éy ‘Ewanék maari,
da biguék pabi a kinasal.’

²¹ “Nadid, sinumoli kan dén tu utusan, a kinagi na to amo na i nanyaria. Ey tu amo na, pékabaheta na ta éya, éy mégingél. Ey kinagi na to utusan na, a ‘Nay, soli ka dén agad a maglebut ka ta banuwanae. Bawat meta mo a pobre a tolay,’ kagi na, ‘éy akitén mo. Sakay akitén mo be du pile, sakay du buhék, sakay du lumpu.’ ²² Mamayamaya, soli man dén tu utusan, a kinagi na to amo na, a ‘Nasunud ko dén tu utus mo, pero kulang pabi i tolay ta paanyaya mo.’ ²³ Kanya tu mégpaanyaya, éy kinagi na diya, a ‘Nay, soli ka man dén nadid a humanggan ka ta pégiyanan du pobre a tolay, sakay du tolay ta adeyo, a hanggan ta buked. Ey pilitén mo a akitén i maski ti ésiya a meta mo ta éya. Gustu ko a maputat i bile kuae,’ kagi na. ²⁴ ‘Pero du kinombida ko dén a dati,’ kagi na kan, ‘éy éwan de dén makenaman tu nihanda ko ta éye.’ ”

Ewan Melagin a Maging Alagad Ni Jesus

²⁵ Nadid, to pégdema ni Jesus, éy meaadu a tahod a tolay i kinumuyuga diya. Ey kinagi na dide, a ²⁶ “Éng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén a maging alagad ko, éy éwan siya maari éng éwanék na mahalén ta higit pa ta pégmahal na dena na éy tama na éy ta asawa na, éy ta anak na, éy ta top na. Sakay éng mahalén na pati i sarili na ta higit pa diyakén, éy éwan be siya maari a maging alagad ko. ²⁷ Sakay éwan be maari a maging alagad ko i tolay

éng éwan siya kumuyoyog diyakén, a pabayan na i buhay na, maski bunon siya.

28 “Mara,” kagi na, “éng te esa dikam a maghanda a magimet ta melangkaw a bile, éy éwan na pa beman isipén i halaga no bile, éng hustu dén tu kuhata na a mangtapos to bile? 29 Dahilan, mara, éng éwan na pa isipén tu halaga no bile, éy makay maubus tu kuhata na bagu matapos. Eng kona sa, éy pintasan siya du kabébayan na, 30 a kagi de, mara, a ‘Entan mo, mégpabile siya, pero éwan na kaya a tapusén.’ ”

31 “Halimbawa man dén,” kagi ni Jesus, “éng mara, te hari a te sapulu a libu a sundalu, éng magayak siya a lumaban ta hari a esa a te duwapulu a libu a sundalu, éy éwan na beman isipén pa éng kodya i panalu naa ta hari a esa? 32 Ey nadid, éng éwan na meta i panalu naa, éy utusan na agad tu katulung na a ange sambatén tu hari a esa, a monda mékikasundu siya diya, monda éwan side maglaban. 33 Ey kona be sa maka dikam,” kagi ni Jesus, “a isipén moy pa. Da maski ti ésiya dikam, éng éwan moy pa pabayan i étanan a mahalén moy, éy éwan kam maari a maging alagad ko.

34 “Mara i asen,” kagi ni Jesus, “éy mahusay ya. Pero éng maibut tu asen, a tumablal dén tu sida, éy pakodyan moy a mamasoli to asen na? 35 Ewan dén nadid tu pasa i éya a asen. Basta ibut dén na tolay. Eng makabati kam, éy baten moy ya!”

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya
Na Diyos I Tolay a Minebut

15

¹ Nadid, du makasalan a tolay, sakay du mégpabuwes, éy dumédulug side ni Jesus, da gustu de a mébati i kagi naa. ² Ey du te tungkulin a Judeo, péketa de ta éya, éy épusén de ti Jesus. “Bakit tanggapén na du makasalanan a tolay, a mékidipon siya dide,” kagi de.

³ “Ey ti Jesus, pékatukoy na to péngupos de diya, éy kinagi na dide i halimbawa a éye: ⁴ Eng mara,” kagi na, “te esa dikam a te sandaan a tupa, éng mebut tu esa dide, éy anya wade i gemtén na? Sig-uradu éy pabayan na du siyam a pulu éy ta siyam a tupa na to pégpastoran de, a monda ahayukén na tu nebut, a hanggan éwan na meta. ⁵ Ey nadid pag mineta na ya, éy masaya dén tu lélake, ⁶ a kébil na dén tu tupa to bile. Ey kédemét na to bile, éy akitén na du karatig na, a kagi na dide, a ‘Mékipagsaya kam diyakén, da mineta ko dén tu tupa ko a minebut!’

⁷ “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “i kahulugina na éya a halimbawa, éy mérahat a tahod du édse ta langet, bagay meta de i maski isesa a tolay a mégsisi a mangibut to kasalanan na. Mérahat side a talaga ta éya a isesa a tolay kesira du meadu a tolay a éwan tu kasalanan.

⁸ “Sakay baten moy i halimbawa a éye,” kagi ni Jesus. “Eng mara, te bébe a te sapulu a plata a kuhata. Eng mebut tu esa, éy anya i gemtén na? Taben na agad tu simbu na a tulos na walisan tu bile na, a éahayukén na a hanggan éwan na meta. ⁹ Ey nadid, ta péketa na, éy akitén na du karatig na, a kinagi na dide, a ‘Mékipagsaya kam diyakén, da mineta ko dén tu plata ko a esa a minebut!’

10 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éy kona be sa i gimita du anghel ta langet, a méshat be side bagay meta de i maski isesa a makasalanan a tolay a mégsisi, a mangibut to kasalanan na.”

Nihalimbawa Na I Tolay a Umadeyo Ta Diyos

11 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay, a “Te lakay kan a te éduwa a anak a lélake. 12 Tu dipos, éy kinagi na kan nama na, a ‘Améng, atdinanék mo nadid ta mana ko a kabahagi ko.’ Ey inoan siya no ama na, a hinati na tu ari-arian na du éduwa a anak na.

13 “Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy nibug-tong kan no dipos tu mana na, sakay hinumek-tat dén a inumange ta adeyo a banuwan. Ey kédemét na ta éya, éy basta inubus na kan a inubus tu kuhata na ta nipagsunud na ta kalayaan na.

14 Nadid, kéubus kan wade no kuhata na, éy dinumemét kan sa i dikél a alép, a hanggan da naghirap dén tu dipos. 15 Kanya nagpaupa kan siya to esa a lélake ta éya. Ey tu lélake, éy pinaange na kan siya to uma na, a monda bantayan na sa du babuy na.

16 Ey to pégbantay kan no dipos du babuy, éy gustu na maka a méngan ta kanén du babuy, da éwan tu mémakan diya.

17 “Nadid, éy kinaisipan na kan wade, a kinagi na, a ‘Bakit wade mégéeknudénék san se a hanggan mateék ta alép, éy du tarabahador nama ko, éy meadu i kanén dia! 18 Ikad ko dén,’ kagi na kan, ‘ta bile nama ko, a kagin ko diya, a “Améng, te kasalananék diko, sakay ta Diyos.” 19 Sakay kagin ko be nama ko, a “Ewanék mo maari, Améng, a ibilang a anak mo. Ibilangék mo san dén a magpaupa diko.” ’

²⁰ “Nadid, pékaisip kan no dipos ta kagi na nama na, éy nagsoli dén. Ey to kéadene na kan pabi to bile nama na, éy tinan-aw siya nama na. Ey pékatan-aw na kan diya, éy kinagbian na, a basta naginan dén a sinumambat diya. Ey to péngsambat na wade diya, éy tulos na kan kinébkében, a inahob-ahoben. ²¹ Ey tu anak na, éy kinagi na kan diya, a ‘Améng, te kasalananék diko sakay ta Diyos. Ewanék maari a ibilang mo a anak mo.’ ²² Pero tu ama na, basta pinabayan na kan san tu kinagi na, a dinulawan na agad du utusan na, a kinagi na kan dide, a ‘Nay, baduan moy siya ta memahal a badu, sakay sapa-tusan moy siya, sakay atdinan moy ta sangkalan na.’ ²³ Sakay inutusan na be side, a ‘Nay, ange moy bunuén tu pinatabi ko a baka, sakay lutuén moy. Maghanda kitam ta kasayaan tam a anyaya. ²⁴ Entan moy,’ kagi na kan, ‘i anak kuae; akala tam éy pate dén, éy entan moy, buhay bale san. Akala tam,’ kagi na kan, ‘éy nebut dén, pero entan moy, nagsoli dén.’ Nadid, to pégkagi no ama na ta éya, éy tulos dén side a nagkasayaan.

²⁵ “Nadid, tu anak na a esa a panganay, éy éwan na kan tukoy i nanyari a éya, da édsa kan siya to uma na. Mamaya-maya, késoli na kan wade, éy nabati na i togtog na kasayaan to lubuk no bile de. ²⁶ Nadid, to pékabati na kan ta éya, éy pinake-lagipan na tu utusan sa a esa éng anya i kasayaan dia. ²⁷ Ey kinagi kan no utusan, a ‘Dinumemét dén tu wadi mo. Ey binunu dén nama mo tu pinatabi na a baka. Naganyaya dén siya,’ kagi na kan, ‘da nagsoli dén tu wadi mo a mahusay san.’

²⁸ “Nadid, pékabaheta no panganay ta éya, éy

sinompél kan wade i isip naa, a nagingél dén siya. Ey mégidel siya a somdép. Ey nadid, linumuwas kan tama na a pasdépén na siya. ²⁹ Ey kinagi kan no panganay diya, a ‘Méghinanakiték diko, Améng. Bakit, sapul to kéanak ko, éy mégtétarabahoénék san diko, a sésundin ko a palagi i utus mo. Pero hanggan nadid éy éwanék mo pabi inatdinan ta maski kambing, a monda maganyayaék be du kakadimoy ko. ³⁰ Pero ti wadi ko, éy inobus na dén tu kuhata mo dahilan du pampam. Ey nadid, késoli na diko, éy tu pinatabi mo a baka éy binunu mo a para diya.’

³¹ “‘Pero éwan,’ kagi kan no ama na, ‘diyan ka méghinanakit, Anéng, diyakén; da palagi ka a kaguman ko, sakay pati éy siko i te kooa ta étanan a ari-arian ko. ³² Bakit,’ kagi na kan, ‘éwan maari a magkasayaan kitam, da nagsoli dén ti wadi mo a minebut? Akala tam éy pate dén, éy nadid éy buhay bale san.’ Ewan dén,” kagi ni Jesus; “saya i katapusana na lagip.”

16

Tu Lagip No Matalinung a Akontan

¹ Nadid, kinagi man dén ni Jesus du alagad na i halimbawa. “Te esa kan wade a lélake a mayaman,” kagi na. “I éya a mayaman, éy te esa siya a akontan a nagentaregaan na ta ari-arian na. Pero nadid kan wade, éy nabaheta no mayaman a nékialaman no akontan tu kayamanan na. ² Kanya nipauwet na kan siya, a kinagi na diya, a ‘Bakit pinékialaman mo kan tu nientarega ko diko! Nay,

sulitan mo dén tu nientarega ko diko, a paibuté n ta ka a talaga.’

³ “Nadid, inisip kan no akontan, a ‘Magenyaék, da paibuté nék wade no amo ko a talaga? Ahe wade i pangalapan ko ta kabuhayan ko, da éwanék makatarabaho ta medége, sakay mé sanikeék be a mékilimos. ⁴ Ah, tukoy ko,’ kagi na kan, ‘i gimet ko, a monda tanggapénék du tolay ta bile de éng éwanék tu tarabaho.’ ⁵ Nadid, saye tu gimet kan wade no akontan: nipauwet na kan du te utang to amo na, a monda bawasan na tu utang de. Saya i pénuyu naa dide. Mara i kinagi na kan to esa, éy ‘Sénganya i utang mo to amo ko?’ ⁶ ‘Ey sandaan a tapayan a langis.’ Ey ‘Nay,’ kagi na kan, ‘saye tu lista na utang mua; palitan mo a monda limapulu san dén.’ ⁷ Sakay i kinagi na kana to esa, éy ‘Sénganya i utang mua?’ ‘Ey sandaan a kaban a pahay.’ Ey ‘Nay,’ kagi na kan, ‘saye tu lista no utang mo. Bawasan mo, monda walu a pulu san dén tu utang mo.’

⁸ “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “anya kan wade i gemtén no mayaman, éng meta na tu paraan no méngléloko a akontan na? Ey purién na siya, a ‘Memahal,’ kagi na kan, ‘i paraan no akontan ko, da naghanda siya a para ta esa a panahun.’ Entan moy,” kagi ni Jesus, “du tolay ta mundua a éwan mékidiyos, éy lalo side a matalinung a magparaan kesira du tolay a sakup na Diyos. ⁹ Kanya,” kagi ni Jesus, “i hatul kua dikam, éy gamitén moy tu kuhata moy a tumulung du mahirap a tolay, monda éng mate kam, éy tanggapén kam na Diyos ta langet.

¹⁰ “Tandaan moy ye,” kagi ni Jesus, “tu matapat ta kétéhék a tarabaho na, éy matapat be siya éng te mangatéd diya ta dikél a tarabaho na. Pero tu éwan matapat ta kétéhék a tarabaho na, éy éwan matapat éng te mangatéd diya ta dikél a tarabaho na. ¹¹ Nadid, éng mara,” kagi ni Jesus, “éwan kam matapat ta kuhata na munduae, éy anya, isip moy beman ientarega dikam na Diyos tu kayamanan na ta langet? Ewan! ¹² Sakay éng mara, éwan kam matapat ta koo na iba, éy éwan be dén diko tu magkatiwala a mangatéd diko ta koo mo a sarili.

¹³ “Ewan maari,” kagi ni Jesus, “tu isesa a utusan a makasunud ta éduwa a amo na. Dahilan, éng éduwa i amo naa, éy mahal na san tu esa, sakay kaiyamutan na tu esa. Maniwala siya to amo na a esa, sakay lukoén na tu esa. Ey nadid, kona sa dikam--éwan kam maari a méniwala ta Diyos, éng kuhata san i gustu moya.”

¹⁴ Nadid, du Pariseyo a édsa sa a nakabati ta éya, éy inahew de ti Jesus, da side i te gustua ta kuhata. ¹⁵ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Sikam ngani du mégpalalo ta tolai a banal kam! Pero tukoy na Diyos i isip moya, a medukés! Ey tandaan moy, i mahalagaa ta tolai, éy saya i kéiyamutan na Diyos.” Saya tu kinagi ni Jesus tungkul du medémot ta kuhata.

¹⁶ “Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “tu utus ni Moises, sakay du surat du purupeta na Diyos, éy saya i nagtoldua dikam a hanggan éwan dinumemét tu panahun ni Juan a Mégbinyag. Pero nadid, sapul diya, i mahalagaa, éy tu Mahusay a Baheta a tungkul ta kédemét na Diyos a maghari. Saya i importante a pahayag dikam nadid. Ey meadu a

tahod i pumilit a ipasakup ta kaharian na. ¹⁷ Pero diyan moy isipén a éwan dén tu pasa nadid tu utus na Diyos a nisulat ni Moises. Eng'wan, melagin pa i langet éy ta luta a mebut, kesira ta isesa a utus ta libru na Diyos.

¹⁸ “I maski ti ésiya a lélake,” kagi ni Jesus, “éng humiwalay ta asawa na, sakay mangasawa siya ta iba, éy méngibébi dén siya a talaga ta mata na Diyos. Sakay tu lélake a mangasawa ta bébe a hinumiwalay dén to asawa na a lélake, éy ibilang ya na Diyos a méngagew.”

Ti Lasaro Sakay Tu Mayaman

¹⁹ Nadid, kinagi ni Jesus, éy “Te esa kan wade a lélake a mayaman. Basta i ugali na, éy mégbébihisén kan ta memémahal a badu, sakay pati i kanén naa, éy memahal a kalase. ²⁰ Nadid, te esa kan wade be a lélake a mahirap, a ti Lasaro kan i ngahen na. Ey te ladu siya, a nagtalitalingo i bégi naa. Ey aldew-aldew, éy méngkatidug kan san to harap no bile no mayaman. ²¹ I gustu na kan sana, éy méngan siya ta mumo a gébwat to lamesa no mayaman. At sakay pati, du aso ta éya, éy dédildilan de tu néna to talitalingo na.

²² “Nadid kan wade éy minate ti Lasaro a mahirap. Ey kambil siya du anghel ta édsean napo na a Abraham ta langet. Ey kétapos na éya, éy minate kan be tu mayaman, a nielbéng de. ²³ Ey édsa dén siya nadid ta impiyerno, a méngtiis dén siya ta mahigpit.

“Nadid, to kétangad na kan wade, éy natanaw na ta adeyo ti Abraham, a kaguman na ti Lasaro.

²⁴ Ey pékatan-aw na kan dide, éy kinagi na kan

ta medegsén, a ‘Boboy, Abraham, kagbianék pad. Péngiangen pad se ti Lasaro ta dinom a maski ilébléb na san i toldu naa a ipatuhog na ta labi kua. Entan mo,’ kagi na kan, ‘Boboy, mégtiisék ta mahigpit ta apoyae.’

25 “ ‘Ey éwan maari, Anéng,’ kagi kan ni Abraham. ‘Tandaan mo, to buhay ka pabi, éy melagin i buhay mua, éy ti Lasaro éy mehirap i buhay na to araw. Pero nadid,’ kagi na kan, ‘masaya dén siya ta éye, éy siko, mégtiis ka dén ta ina. 26 Ey entan mo,’ kagi kan ni Abraham, ‘maski gustu di tolayae a umahabes dikam, éy éwan maari, da melawa i béngawa ta pag-itan tamae. Pati di tolaya ina, éy éwan side makaahabes dikame.’

27 “ ‘Nadid,’ kagi kan no mayaman, ‘paangen pad, Boboy, ti Lasaro du tétotop ko a buhay pabi ta mundua, 28 monda papangilagén na side. Entan mo, Boboy, éném kame a pépétwadi; éng éwan na side papangilagén, éy makay tumagubet be side diyakén ta éye a pégparusaan a lugar.’

29 “ ‘Ey éwan,’ kagi kan ni Abraham. ‘I pangilagen de san déna sa, éy tu nipesulat na Diyos ni Moises, sakay tu nipesulat na du purupeta. Eng mabati de i éya, éy mangilag side a talaga.’

30 “ ‘Ey éwan wade maari, Boboy,’ kagi kan no mayaman, ‘da éwan de ya baten. Pero éng te dumemét dide a gébwat ta pate,’ kagi na kan, ‘éy magsisi side a talaga a baguén de tu ugali de.’

31 “ ‘Ey éwan,’ kagi kan ni Abraham. ‘Eng éwan de baten tu utus ni Moises sakay du purupeta, éy éwan de be baten maski te magpailag dide a gébwat ta pate.’ ”

17

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

¹ Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a “Ewan maiwasan na tolay i méngatéd ta pagkasala de. Pero makaanteng i kesapitan na tolay a méngatéd ta ipagkasala! ² Maigi pa ta kona sa a tolay, éy kalukalan ta bito i leg na, sakay ietbung ta diget, kesira ta makapangatéd siya ta ipagkasala na mababa a tolay. ³ Tandaan moy ya,” kagi ni Jesus, “a mangilag kam dén!”

“Eng magkasala tu kaguman mo, éy péngkagian mo. Ey éng magsisi siya, éy pagpasensiyaan mo. ⁴ Eng mara, maski pitu a beses a magkasala diko tu kaguman mo ta esa a aldew, éng makapitu be siya a beses a kékagin na diko a méngsisi dén siya, éy pagpasensiyaan mo dén siya.”

⁵ Nadid du apostol, éy kinagi de ni Jesus, a “Panginoon, dagdagen mo pad i péniwala mia diko.”

⁶ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Mara tu péniwala moy diyakén, éng koman san i kadikél na bukél na mustasa, éy maski utusan moy i kayoae a mabuwal, a tulos mebut ta diget, éy maniwala diko tu kayo.”

Utusan Kam San Na Diyos

⁷ “Eng mara,” kagi ni Jesus, “te utusan a gébwat ta pégaraduan na, éy anya i kagin no amo na diya? Paeknudén na siya beman a maguhay ta kanén? ⁸ Ewan! Eng'wan, i kailangana no utusan, éy paglutu na pa tu amo na ta kanén na, sakay ipaghayin na siya. Ey kétapos na éya, éy maari dén tu utusan a méngan. ⁹ Ey anya,” kagi ni Jesus, “tu amo na, purién na siya beman to ginimet na?”

Ewan, da ugali san ya na utusan. ¹⁰ Ey kona be sa dikam. Eng tapusén moy tu tarabaño moy ta Diyos, éy dapat kagi moy, a ‘Mababa kitam san a utusan, a i ginimet tam, éy kailangan tam san.’ ”

Pinahusay Na Du Te Saket a Ketong

¹¹ Nadid, to kéange de Jesus ta Jerusalem, éy dinumaman side ta pag-itan na Samaria éy ta Galilea. ¹² Ey to késdép ni Jesus to bariyo a esa, éy kasambat na i sapulu a lélake a te saket a ketong. Te taknég side ta adi-adeyo ni Jesus, ¹³ sakay kinagi de diya ta medegsén, a “Jesus, Panginoon, kagbian mo kame.” ¹⁴ Ey ti Jesus, péketa na dide, éy kinagi na dide, a “Umange kam pumeta du padi, a mahusay kam dén.”

Ey nadid, to péglakad du sapulu, éy bigla a mahusay dén side. ¹⁵ Ey tu esa dide, péketa na a mahusay dén, éy soli dén siya ni Jesus, a mégpuri dén siya ta Diyos ta medegsén. ¹⁶ Ey dinumapa siya to harap ni Jesus, a nagpasalamat siya diya. Ey taga Samaria i éya a lélake. Ewan siya Judeo. ¹⁷ Ey kinagi ni Jesus, a “Akala ko éy sapulu i naghusaya. Bakit isesa san i sinumolia ta éye a nagpasalamat? ¹⁸ Ewan bale tu iba a magsoli ta éye a magpasalamat ta Diyos, éng'wan basta i dayuan a éye a éwan Judeo!” ¹⁹ Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy kinagi na to taga Samaria, a “Nay, uméngkat ka dén, Kadimoy, a ikad mo dén. Tu nagpahusay diko, éy tu péniwala mo diyakén.”

Tungkul Ta Kédemét Na Diyos a Maghari

²⁰ Nadid, du Pariseyo éy nipakelagip de ni Jesus éng nikésiya i kédemét na panahun na Diyos a

maghari ta mundua. Ey saye tu sengbet ni Jesus dide: “Ewan tu tanda a meta moy ta kédemét na éya,” kagi na. ²¹ “Ewan be tu magbaheta ta éya a aldew, a ‘Dinumemét dén siya ta éye,’ o ‘Edsa dén ta éya;’ da i édseana na kaharian na Diyos, éy ta isip na tolay.”

²² Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a “Te dumemét a panahun a gustu moy maka a dumeméték, pero éwan moy meta i demét ko. ²³ Te tolay a mégkagi dikam a talaga, a ‘Edsa dén ta éya a banuwan tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas,’ sakay te mégkagi dikam, a ‘Kéye dén se siya.’ Pero diyan kam méniwala dide. ²⁴ Dahilan,” kagi ni Jesus, “i demét ko a se éy koman i kilat a bigla a mademlagen i kabuuana na langet. Sakén i lélake a gébwat ta langet. ²⁵ Pero baguék se sumoli ta kona sa, éy kailangan éy dumemét pa diyakén i mahigpit a hirap ko, a idelanék du tolay ta éye nadid.

²⁶ “I kédemét ko éy kapareho na kédemét no bihéng to panahun ni Noe. ²⁷ Du tolay to éya a panahun éy basta méngan side sakay méginom side, sakay mégasawa side, hanggan to oras a késakay de Noe to barko. Sakay dinumemét tu bihéng, éy nalimés du tolay a étanan. Kona be sa i manyaria ta kédemét ko. ²⁸ I kédemét ko,” kagi ni Jesus, “éy kapareho be no nanyari ta Sodom to panahun ni Lot. Du tolay ta éya, éy basta méngan side, sakay méginom side, sakay nagbugtong side, sakay naghalaman side, sakay mégbile side; pero éwan de maisipan i Diyos. ²⁹ Ey anya i nanyaria dide to aldew a niginan ni Lot ta Sodom, éy pin-

audinan side na Diyos ta apoy sakay asupre, a hanggan da minapuksa side a étanan! ³⁰ Ey nadid, éy kona be sa i manyaria ta kédemét ko, sakén a gébwat ta langet.

³¹ “Kédemét na éya a oras,” kagi ni Jesus, “du édse ta luwas no bile de, éy diyan dén side somdép a mangalap ta kasangkapan de a edse to bile. Sakay du édse ta uma, éy diyan be side sumésoli ta bile de.

³² Natandaan moy tu asawa ni Lot, a naanya siya to talaga na a isoli to bile de. ³³ Dahilan tu pumilit a meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga. Pero tu mégpabaya ta buhay na, éy siya i mabuhaya.

³⁴ Ta éya a kélép,” kagi ni Jesus, “éng mara te éduwa a lélake a matidug ta esa a kama, éy maalap tu esa, éy tu esa éy mawahak. ³⁵ Te éduwa a bébe a mékgaguman side a mégiling, éy maalap tu esa, éy tu esa éy mawahak. ³⁶ Te éduwa a lélake ta uma, éy maalap tu esa, éy tu esa éy mawahak.”

³⁷ Nadid, pékabati du alagad ta éya, éy kinagi de, a “Ta ahe manyari i éya, Panginoon?” Ey kinagi ni Jesus, a “Eng ahe i édseana du bangkay, éy édsa be sa a matipun du wakwak.”

18

Nihalimbawa Na a Diyan Metamad a Manalangingin

¹ Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na i lagip a te halimbawa, monda palagi side a manalangingin, monda éwan side mégsawa a manalangingin. ² I kinagi naa, éy “Te huwes kan wade to banuwan, a éwan matapat. Ewan siya méniwala ta Diyos, sakay éwan be siya tu kagbi ta kapareho na a tolay. ³ Nadid, te

pobre kan wade a bébe a bilo ta éya a banuwan, a medalas a umadene to huwes a dumaying. I kinagi na kan diya, éy ‘Tuhogék mo to kalbug ko.’

⁴ Nale a panahun a éwan pinansing no huwes tu bilo. Pero kédemét na oras, éy kinagi na kan to isip na, a ‘Maski éwanék méniwala ta Diyos, maski éwanék tu kagbi ta kapareho ko, ⁵ éy isuhog ko i éya a bilo, monda éwanék na abalaén a aldew-aldew.’

⁶ “Nadid,” kagi ni Jesus, “tandaan moy tu naisipan no medukés a huwes. Maski éwan siya tu kagbi, éy inaguman na tu bilo, da medalas siya a mégkagi diya. ⁷ Ey nadid i Diyos,” kagi ni Jesus, “éwan na beman aguman agad du tolay na éng medalas side a dumaying diya? ⁸ O, aguman na side agad! Kanya diyan kam mégsawa a manalangin diya. Pero ta kédemét ko se a huway, éy bihira wade i demtan ko a méniwala diyakén.”

Mahal Na Diyos Du Medukés a Tolay.

Mégidel Siya Du Mégwari-wari a Mékidiyos

⁹ Nadid, kinagi ni Jesus ta halimbawa du sénganya sa a tolay a akala de éy banal side. Kanya ahewén de du iba a tolay. ¹⁰ “Te éduwa kan wade a lélake,” kagi ni Jesus, “a sinumangkay to Templo a manalangin. Tu esa éy Pariseyo, sakay tu esa, éy mégpabuwes. ¹¹ Nadid, tinu-maknég tu Pariseyo, a nanalangin ta kona se: ‘Mégpasalamaték diko, Panginoon,’ kagi na, ‘da éwanék tu kasalanan a kona du iba a tolay. Ewanék mégdaya; éwanék méngibébi; éwanék tu mégimet a mali. Salamat, da éwanék medukés a kona ta éya a lélake a mégpabuwes. ¹² Makaduwaék a beses a

mégkulasiyon ta esa a simba. Sakay inatdinan ta ka ta ikasapulu a bahagi na étanan a kabuhayan ko.’

¹³ “Nadid,” kagi ni Jesus, “anya i nipanalangin no lélake a mégpabuwes? Basta te taknég san siya to iskina no Templo a mésanike dén. Te dugsek san siya a mégsisi, a kinagi na, a ‘Anin, Panginoon, kagbíanék mo, a te kasalananék.’

¹⁴ “Entan moy,” kagi ni Jesus, “tu mégpabuwes, éy siya i pinagpasensiyaana na Diyos to késoli na to bile na. Pero tu lélake a esa, éy éwan! Dahilan du pumilit a magmataas, éy pakasaniken side na Diyos. Pero du magpababa, éy pataasén side na Diyos.”

Gustu Ni Jesus Du Anak a Kékétihék

¹⁵ To esa man dén a aldew, éy niange du tolay du anak de a mabulol ni Jesus, monda itupu na i kamét na dide a ipanalangin na side. Ey du alagad, péketa de dide, éy pinékgagian de side. ¹⁶ Pero ti Jesus, éy dinulaw na du anak, sakay kinagi na du alagad, a “Pabayan moy di anaka a umadene diyakén. Diyan moy side sésawayén. Dahilan éy méghari i Diyos ta kona sina. ¹⁷ Tandaan moy,” kagi na, “éng éwan kam umasa ta Diyos a kapareho na kéasa na anak to ina na, éy éwan kam makasdép ta kaharian na.”

Bihira Du Mayaman a Ipasakup Ta Diyos

¹⁸ Nadid, i esa a te tungkulin a Judeo, éy kinagi na ni Jesus, a “Maistu a mahusay, kagin pad éng anya wade i gemtén kua a monda makaalapék ta buhay a éwan tu katapusan.”

¹⁹ “Bakit dédulawénék mo a mahusayék?” kagi ni Jesus. “Ewan tu mahusay éng éwan Diyos. ²⁰ Tukoy

mo dén i kautusan na Diyos: Diyan ka méngibébi, diyan ka mamuno, diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli; sakay igalang mo tama mo éy ta ina mo.”

²¹ “Maistu,” kagi no lélake, “sinunud ko dén ina side a étanan sapul to kéanak ko.”

²² Ey ti Jesus, pékabati na ta éya, éy kinagi na to lélake, a “Te esa pa a bagay a kulang diko. Angen mo ibugtong tu étanan a ari-arian mo. Sakay tu kabugtungan na éy iatéd mo du mahirap. Eng pakunan mo sa, éy te kayamanan ka dén ta langet. Ey nadid éy sumoli ka se a kumuyoyog ka diyakén.”

²³ Ey tu lélake, pékabati na ta éya, éy nalungkut dén siya, da napakayaman siya a tahod. ²⁴ Ey ti Jesus, péketa na a mélungkut siya, éy kinagi na, a “Mehirap a talaga a makasdép du mayaman ta kaharian na Diyos. ²⁵ Makasdép beman i kabayo ta ébut na digum? Mas lalo a mehirap a makasdép i mayaman a tolay ta kaharian na Diyos.”

²⁶ Nadid du tolay sa, pékabati de ta éya, éy kinagi de, a “Eng kona sa, éy ti ésiya i makaligtasa?” ²⁷ Ey kinagi ni Jesus, a “Tama ngani; éwan maari i tolay a mangiligtas ta bégi na. Pero magimet na Diyos i maski anya.”

²⁸ Nadid ti Pedro, éy kinagi na, a “Entan mo, Panginoon. Sikame, éy gininanan me dén tu bile me, a kinumuyog kame diko.” ²⁹ Ey “O,” kagi ni Jesus; “sakay tandaan moy: i maski ti ésiya a magtiis a guminan ta bile na éy ta tétotop na éy ta ina na éy ta ama na, éy ta anak na a monda magpahayag siya ta kaharian na Diyos, ³⁰ éy at-dinan siya na Diyos ta dubli-dubli a gantimpala

na nadid a panahun. Ey ta panahun a dumemét,” kagi ni Jesus, “éy makamtan na be i buhay a éwan tu katapusan.”

Méghula Man Dén Ti Jesus a Bunon Siya

³¹ Nadid, nibukod ni Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a “Entan moy, umange kitam nadid ta Jerusalem. Ey ta éya, éy matupad a talaga i étanan a nisulat du purupeta to araw a tungkul diyakén a lélake a gébwat ta langet. ³² Itugénék de ta éya di dayuan yae a éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék de, sakay lélokonék de, sakay loktabenék de. ³³ Sakay balbalénék de, sakay bunonék de. Ey ta ikatélo a aldew éy mabuhayék a huway.”

³⁴ Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy éwan de napospusan, da niliso dide na Diyos tu kahulugen na.

Kinagbian Na Tu Mékilimos

³⁵ Nadid, to kéadene de Jesus ta Heriko, éy te esa a lélake a buhék a te eknud to digdig no dilan, a mékilimos. ³⁶ Ey pékabati na du tolai a sumalegéd, éy pinakelagipan na side éng bakit meadu side. ³⁷ Ey kinagi de diya a sumalegéd ti Jesus a taga Nasaret. ³⁸ Ey pékabaheta na ta éya, éy dumédulaw siya a kinagi na, a “Jesus, Apo ni Dabid, kagbianék pad!” ³⁹ Ey du tolai ta ditól, éy sinaway de siya a diyan siya tu pehéng. Pero lalo pa siya a dinumu-law. “Apo ni Dabid,” kagi na, “Kagbianék mo.”

⁴⁰ Nadid, pékabati ni Jesus diya, éy hinumintu siya, sakay inutusan na side a angen de tu buhék. Ey to péngiange de ni Jesus, éy kinagi na diya, a ⁴¹ “Anyá i gustu mua a gemtén ko diko?” “Pangi-noon,” kagi na, “gustu ko maketaék.” ⁴² Ey

“Maari,” kagi ni Jesus, “da méniwala ka diyakén, éy mahusay dén i mata mua.” ⁴³ Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy naketa siya agad. Ey tulos inumunonod siya ni Jesus to dilan, a pépurién na i Diyos. Ey du tolay sa, péketa de ta éya, éy pinuri de be i Diyos.

19

Ti Jesus Sakay Ti Sakeo

¹ Nadid, tulos sinomdép de Jesus ta Heriko. ² Ey ta éya éy te lélake a mayaman, a ti Sakeo i ngahen na. Medukés siya a ugali, da siya i tagapamahala du mégpabuwes ta éya. ³ Pékabaheta na a dumemét dén ti Jesus, éy pégpilitan na a entan. Pero éwan siya maari, da meaadu a tolay to dilan; sakay pati, éy medibi siya a lélake. ⁴ Kanya nagingan siya to ditol, a inumunek to kayo to pahipad no dilan, monda meta na ti Jesus a sumalegéd.

⁵ Ey ti Jesus, kédemét na to sahok no kayo, éy tinangad na ti Sakeo, a kinagi na diya, a “Nay, Sakeo, umogsad ka dén, da tumulosék nadid ta bile mo.” ⁶ Ey ti Sakeo, pékabati na ta éya, éy inumogsad siya agad; éy nasahat siya a nananggap ni Jesus to bile na. ⁷ Pero du iba sa a tolay, péketa de a tinumulos ti Jesus to bile ni Sakeo, éy pinintasan de siya, a kinagi de, a “Bakit siya tinumulos ta medukés a lélake?”

⁸ Nadid, tinumaknég ti Sakeo to bile na, a kinagi na ni Jesus, a “Panginoon baten pad i kagin kua diko: i kalahati na kayamanan ko, éy iatéd ko du mahirap a tolay. Sakay éng nakadayaék man ta maski ti ésiya, éy sobra pa sa i isoli ko dide. Bawat kuhata a nadaya ko, éy isoli ko i épat a bahagi.”

⁹ Nadid, kinagi ni Jesus, a “Nadid a aldew, éy niligtas dén na Diyos i bileae, da apo be ni Abraham i lélakeae. ¹⁰ Kanyaék se inumange ta mundua, éy monda ahayukén ko du nebut a tolay, a iligtas ko side.”

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya I

Pangpuhuba Na Diyos Du Sakup Na

¹¹ Nadid, adene dén ti Jesus a dumemét ta Jerusalem. Kanya du tolay, éy akala de éy dumemét dén nadid i panahun a pagharién siya na Diyos. Kanya kinagi ni Jesus dide i halimbawa, monda meta de a éwan pabi.

¹² “Te mataas kan wade a lélake,” kagi na, “a inumange ta adeyo a banuwan, monda matanggap na i kapangyarian na a maghari, sakay magsoli siya. ¹³ Bagu siya hinumektat, éy nipauwet na i sapulu a utusan na, a nientarega na ta bawat esa dide i esa a pilak a gintu. ‘Puhunan moy ina a magtinda-tinda kam’ kagi na, ‘hangan éwanék sumoli.’

¹⁴ “Pero du kabébayan na éya a mataas a lélake, éy méiyamut kan side diya. Kanya inutusan de tu esa dide a ange mégkagi to mataas pa diya, a ‘Idel me a maghari siya dikame.’

¹⁵ “Nadid, to pékaalap no mataas a lélake to kapangyarian na a maghari, éy nagsoli kan dén. Ey kédemét na, éy nipauwet na du sapulu a utusan na, a monda meta na éng sénganya i tubua no kuhata na a nientarega na dide. ¹⁶ Tu purumeru a utusan, éy kinagi na kan, a ‘Entan mo, Amo, i tubua no nientarega mo diyakén a pilak a gintu, éy naging sapulu dén.’ ¹⁷ ‘Ah, mahusay ka a utusan,’

kagi kan no mataas. ‘Nadid, da matapat ka to nientarega ko diko, éy idéton ta ka a mayor na sapulu a banuwan.’

¹⁸ “Nadid, tu ikaduwa a utusan, éy kinagi na kan, a ‘Entan mo, Amo, i tubua no nientarega mo diyakén a pilak, éy naging lima dén.’ ¹⁹ ‘Ey tama,’ kagi kan no mataas. ‘Kanya idéton ta ka a mayor na lima a banuwan.’

²⁰ “Nadid tu esa man a utusan, éy kinagi na kan to amo na, a ‘Saye tu nientarega mo diyakén a pilak. Basta nibalut ko san to panyo ko,’ kagi na kan, ‘monda éwan mebut. ²¹ Kanya éwan ko pinuhunan, éy mégantengék diko, da metapang ka. Tukoy ko a alapén mo tu éwan mo koo.’ ²² Ey kinagi kan no mataas, a ‘Medukés ka a utusan! Tu kinagi mo, éy saya i katunayana a te kasalanan ka. Eng tukoy mo a metapangék, a alapén ko be i maski éwan ko koo, ²³ éy bakit éwan mo san dén nihulug ta bangko, monda makaalapék ta tubu na?’

²⁴ “Nadid, kinagi kan no mataas du iba sa, a ‘Nay, alapén moy diya i pilak a gintu, sakay iatéd moy to te sapalu dén.’ ²⁵ ‘Ey bakit, Amo,’ kagi de kan, ‘éy iatéd tam diya, éy te sapulu dén siya nadid a kuhata?’ ²⁶ ‘Ey tama,’ kagi kan no mataas. ‘Ey tandaan moy, du tolai a pégkatiwalaan ko to nientarega ko dide, éy dagdagen ko pa side. Pero du éwan ko pégkatiwalaan, éy alapén ko be tu kétihék a nientarega ko dide. ²⁷ Ey nadid,’ kagi na kan, ‘diden ya a kalaban ko a mégidel diyakén a maghariék dide, éy paangen moy se side a bunon moy side ta harap kuae!’ ”

To Kédemét Ni Jesus Ta Jerusalem

²⁸ Nadid, kétapos ni Jesus a négkagi du tolay, éy hinumektat siya dide, a négdetol siya dide a umange ta Jerusalem. ²⁹ Ey kéadene na ta Betpage, sakay ta Betania, sakay ta Buked na Olibo, éy pinégdetol na i éduwa a alagad na. ³⁰ “Ikad moy dén ta bariyua ta dibilew yae,” kagi na, “éy ta kédép moy sa éy meta moy sa i esa a bul-o a kabayo, a te egut, a éwan pabi tinolduan. Ukadén moy a iange moy se. ³¹ Eng te magpakelagip dikam éng bakit ukadén moy, éy kagi moy a kailangan na Panginoon.”

³² Nadid, éy inumange sa du éduwa a alagad, éy neta de tu étanan a kinagi ni Jesus dide. ³³ Ey to péngukad de to kabayo, éy nipakelagip dide du te koo éng bakit éukadén de. ³⁴ Ey kinagi de dide a kailangan na Panginoon. ³⁵ Ey nitugén de tu kabayo ni Jesus. Sakay sinapinan de siya to damit de, sakay tulos pinasakay de ti Jesus. ³⁶ Nadid, to péglakad na a sédép ta Jerusalem, éy du tolay éy naglatag side ta damit de to kamino a dimanén na.

³⁷ Nadid, to kéadene na ta Jerusalem, a kébulnok de ta Buked na Olibo, éy du meaadu a alagad na, éy nagsapul side a nagpasalamat ta Diyos ta medegsén, sakay pinépuri de siya, dahilan ta meadu a ginimet dén ni Jesus a mineta de. ³⁸ “Mabuhay!” kagi de. “Basbasén maka na Diyos i hari tamae a pinaange na se! Mapayapa maka dén i langet, a purién be i Diyos ta éya!”

³⁹ Ey du Pariseyo a édsa sa, éy kinagi de ni Jesus, a “Maistu, sawayén mo du alagad mo a mégkagi ta kona sa. Ewan tama i pégdulaw dia diko.” ⁴⁰ Ey “Ewan maari,” kagi ni Jesus. “Eng éwan side

mégdulaw ta kona sa, éy lewasan side didi bituae a magpuri diyakén.”

Hinulaan Na a Mapuksa I Jerusalem

⁴¹ Nadid, péketa ni Jesus ta Jerusalem, éy nahabag siya du tolay sa, a mégsanget siya dide. ⁴² “Ayhay,” kagi na, “sikam a taga Jerusalem. Mapospusan moy maka i mangatéd dikam ta kapayapaan moy. Pero éwan, éwan moy mapospusan. ⁴³ Dumemét dikam a talaga i oras a paghirap moy. Ey du kalaban moy éy kulungén de i banuwan moya, a hanggan éwan kam makaluwas. Sakay duklusén de kam, ⁴⁴ a puksaén de i banuwan moya. Pati du dingding a pader ta banuwan moy, éy patumbaén de a étanan. Saya i paghirap moya,” kagi ni Jesus, “da éwan moy natenggi i Diyos to péngange na dikam péngagaw.”

Ti Jesus To Templo

⁴⁵ Nadid, sinomdep ti Jesus to Templo, sakay pinaibut na sa du étanan a tolay a mégtinda-tinda, ⁴⁶ a kinagi na dide, a “Isip ko nabasa ta libru na Diyos a i bile na Diyos éy dulawén de a bile a panalanginan. Ey bakit nadid, dahil dikam, kanya dulawén de a bile na mégdaya!”

⁴⁷ Nadid, uméange ti Jesus to Templo a aldewaldew, a mégtoldu. Ey du mataas a padi, sakay du iba a te tungkulin a Judeo, éy gustu de a bunon ti Jesus. ⁴⁸ Pero éwan de meta éng pakodya i pamunu dia diya, da meaadu a tolay a te gustu diya, sakay gustu de be a mébati i pégtoldu naa.

20

Te Mékipépasuway Ni Jesus

¹ Nadid, to esa a aldew, éy mégtoldu ti Jesus to Templo ta Mahusay a Baheta. Ey inumadene diya du te tungkulin a Judeo, ² éy kinagi de diya, a “Anya i katungkulan mua a nagimet ta kona sina a gimet mo? Ti ésiya i néngatéda diko ta katungkulan mua a ina?” ³ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Pakelagipan ta kam be. Kagi moy diyakén,” kagi na, ⁴ “éng ahe i gébwat na katungkulana ni Juan a kanya nagbinyag siya; gébwat ta Diyos o ta tolay?”

⁵ Nadid, du te tungkulin, pékabati de ta éya, éy néguhon-uhon side, éng anya i sengbet dia ni Jesus. “Eng kagin tam a gébwat ta Diyos i katungkulan ni Juan,” kagi de, “éy pékgagian na kitam a talaga éng bakit éwan kitam naniwala ni Juan. ⁶ Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa ni Juan, éy di tolay ta palebut tamae, éy batikalén de kitam a talaga, da side éy isip de purupeta ti Juan a gébwat ta Diyos i katungkulan na.” ⁷ Kanya kinagi de ni Jesus, a “Ewan me tukoy.” ⁸ Ey “Maari,” kagi ni Jesus dide, “da éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam be sengbitén éng anya i katungkulan ko a mégimet ta ginimet ko.”

Nihalimbawa Na Tu Ginamet

Du Judeo Du Purupeta

⁹ Nadid, néngkagi ti Jesus du tolay ta halimbawa a kagi. “Eng mara,” kagi na, “éy te esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na. Sakay nientarega na tu uma na du kahati na, sakay inumange siya ta iba a lugar, a nale siya ta éya. ¹⁰ Ey nadid, kédemét na panahun na pégpitas ta ubas, éy pinaange sa

no lakay tu utusan na, a monda alapén na tu kabahagi na to bunga no ubas. Pero du kahati na, péketa de to utusan no amo de, éy binalbal de siya, sakay pinéglakad de siya a éwan tu kébil. ¹¹ Kanya tu lakay, éy pinaange na sa tu utusan na a esa. Pero du kahati na, éy linoko de be siya, a binalbal de be. Sakay pinéglakad de be siya a éwan tu kébil. ¹² Ey tu lakay, éy pinaange na man dén i esa man dén a utusan. Pero siya éy pinasakitan de, sakay nibut de siya to luwas no uma.

¹³ “Nadid, kinagi kan no lakay, a ‘Anya wade i gemtén kua? Paangen ko sa tu anak ko a mahal ko. Talaga a igalang de siya,’ kagi na. ¹⁴ Pero du kahati na, péketa de to anak no amo de, éy kinagi de, a ‘Siya i magmanaa; bunon tam dén, monda koo tam dén i lutaae a mana na.’ ¹⁵ Kanya kembil de siya to adeyo to uma, sakay binuno de siya.

“Nadid,” kagi ni Jesus, “anya i isip moya to lakay a te uma? Anya wade i gemtén na du kahati na? ¹⁶ Umange sa siya a talaga a bunon na diden ya a tolay, sakay ientarega na tu uma na ta iba a tolay!”

Nadid, du tolay sa a nakabati ta éya a kinagi ni Jesus, éy kinagi de, a “Ewan maka kona sa i gemtén no lakay!” ¹⁷ Ey linameng side ni Jesus, a kagi na, a “Eng isip moy a éwan sa kona i gemténa na Diyos, éy anya i kahulugen na éye a kagi ta kasulatan: ‘Tu bito kan a inidelan du mégbile, da isip de a éwan tu pasa, éy siya bale i mahalagaa a bito a panuluk no bile.’ ¹⁸ Maski ti ésiya i mebagsaka ta éya a bito,” kagi ni Jesus, “éy mate mate siya. Sakay i bagsakana na éya a bito éy mahémsit.”

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

¹⁹ Nadid, du te tungkulin a Judeo, pékabati de ta éya, éy naisip de a side du kahati a pinékgagian ni Jesus to halimbawa. Kanya gustu de dén a dekpén ti Jesus. Pero inumanteng side du tolay. ²⁰ Kanya sinubukan de siya, éng meta de tu pagkékataon de a mangdikép diya, monda itugén de siya ta gubiyerno. Pinaange de diya i iba a tolay a monda puhubaan de siya, éng pagkamalién de siya maka ta kagi na. Ey nagwari-wari side a matapat diya. ²¹ I kinagi dia diya, éy “Maistu, tukoy me a matapat ka a mégtoldu ta tama; sakay éwan mo ugali a manuyu ta mataas a tolay. Tukoy me be a mégtoldu ka san ta tunay a kaluuben na Diyos. ²² Nadid,” kagi de, “anya i isip mua? Labag wade ta utus tam éng bumuwes kitam ta hari ta Roma, o éwan?”

²³ Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan de san siya. Kanya kinagi na dide, a ²⁴ “Nay, ipeta moy diyakén i esa a kuhata moy a pagbuwes. Ké' ni ésiya i éye a letrato, sakay ké' ni ésiya a ngahen i nakasulatae?” “Ey tu hari tam ta Roma,” kagi de. ²⁵ “Ey tama,” kagi ni Jesus. “Ey nadid, tu koo na hari ta Roma, éy iatéd moy diya. Pero tu para ta Diyos, éy iatéd moy ta Diyos.” ²⁶ Nadid, du mégsubuk diya, éy nagtaka side to sengbet na dide. Ey éwan side maari a mapilit siya a mégkagi ta mali ta harap du tolay, da éwan side tu katuwiran diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

²⁷ Nadid, éy inumange ni Jesus i sénganya a Saduseyo. (Du Saduseyo, éy éwan side méniwala a mabuhay i tolay a huway.) ²⁸ “Maistu,” kagi de, “nisulat ni Moises i kona se: Eng mate kan tu lélake a te asawa, sakay éwan pabi side tu anak, éy tu

wadi na, éy dapat asawan na kan tu kayong na a bilo, monda magenak siya, para te anak tu aka na a minate. ²⁹ Nadid, Maistu,” kagi de, “éy te pitu a pépétwadi a lélake to éya. Ey nangasawa tu panganay. Ey minate siya a éwan pabi tu anak. ³⁰ Kanya inasawa no wadi na tu kayong na a bilo. ³¹ Ey kona be sa tu ikatélo. Ey kona be sa hanggan to ikapitu. Ey minate side a étanan a éwan pabi tu anak. ³² Ey katapusana éy minate be tu bébe. ³³ Ey nadid, Maistu,” kagi du Saduseyo, “saye i gustu mia a mapospusan: Nitoldu mo a te buhay kan i tolay a huway. Eng talaga a kona sa, éy ti ésiya dide a pitu i maging asawa na ta kébuhay du tolay a huway, da inasawa de siya a étanan?”

³⁴ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Mali kam, da entan moy, du tolay ta munduae, éy ugali de a mangasawa. ³⁵ Pero du tolay a maari a mabuhay a huway a umange ta langet, éy éwan side mangasawa, ³⁶ da kapareho side du anghel ta langet, a éwan side mate a huway. Anak side na Diyos, da nabuhay dén side a gébwat ta pate. ³⁷ Ey sikam a Saduseyo,” kagi ni Jesus, “éy bakit isip moy a éwan mabuhay i tolay a huway? Ti Moises i katunayana a mabuhay i tolay a huway. Da nabasa to kasulatan, a to kéharap ni Moises to kayo a mégdingat, éy nginahinan na i Diyos a siya i Diyos a péniwalaan ni Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob. ³⁸ Kahulugina na éya,” kagi ni Jesus, “éy méniwala side nadid ta Diyos, maski minate side to araw, da buhay dén side nadid ta langet.”

³⁹ Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya du Saduseyo, éy du maistu ta rilihyon ta éya, éy

kinagi de, a “Tama, Maistu, tu kinagi mo.” ⁴⁰ Ey du Saduseyo, éy mésanike side a mékipagpasuway ni Jesus a huway.

⁴¹ Nadid, kinagi ni Jesus dide, a “Bakit kagi du tolay a tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas éy ninuno siya ni Hari Dabid? ⁴² Pero dinulaw siya ni Dabid a amo na! Da kinagi ni Dabid to araw ta libru na Manga Kanta, a ‘Kinagi na Diyos to amo ko, a “Mégiknud ka ta tagirilan kuae ⁴³ a hanggan mapasuku ko diko du kalaban mo.” ’ ⁴⁴ Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a amo na tu tagapagligtas. Eng kona sa, éy bakit kagi du maistu moy a ninuno san siya ni Dabid?”

⁴⁵ Nadid, hinatulan ni Jesus du alagad na. Ey du étanan a tolay sa, éy négbati side to kinagi na. ⁴⁶ “Mangilag kam du maistu ta rilihiyon,” kagi na. “Gustu de a mégbihis ta memahal a badu, monda meta du tolay a mataas side. Sakay gustu de a saloduan side na tolay ta plasa na banuwan. Sakay gustu de be a umeknud ta pégiknuden na mataas a tolay ta anyayaan, sakay ta kapilya. ⁴⁷ Sakay ugali de be a ménalangin ta atakdug, monda isip du tolay a banal side. Pero éng te bébe a bilo, éy ganggangén de san tu luta na. Kanya parusaan side na Diyos ta lalo a mahigpit!”

21

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

¹ Nadid, to édse ni Jesus to Templo, éy te itan na du mayaman a tolay a nitékneg de tu kuhata to kahon a pégabuluyan. ² Ey neta na be i esa a bilo a bébe a mahirap, a nitékneg na sa i éduwa san

a sentimos. ³ Ey kinagi ni Jesus, a “Entan moy i bilo yae. Tu nitékneg na sina to kahon, éy bilang mahigit pa to niabuluy du étanan a iba a tolay. ⁴ Dahilan du iba, éy niabuluy de ta Diyos tu sobha de san. Pero siya, maski pobri siya, éy niatéd na dén i étanan a kuhata na, pati ta pamugtong ta kabuhayan na.”

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

⁵ Nadid du alagad, éy néguhunan de i tungkul ta Templo, éng kodya i kamahal na, sakay du dédekél a bito ta dingding na, sakay du dekoresiyon na a nidéton du tolay. ⁶ Ey kinagi ni Jesus dide, a “I étanan a ina a te itan moy, éy dumemét i oras a éwan sina tu mabuhay a bito a te tupo ta kapareho na a bito ta dingding naa. Matibatibag side a étanan.”

⁷ “Maistu,” kagi di, “nikésiya i deméta na éya a kinagi mo? Anya wade i tandaa a monda mapos-pusan me a dumemét dén i éya a hirap?”

⁸ “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “monda éwan kam pagkamalién na tolay. Da te meadu a talaga a umange se a mégkagi a side i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua. Sakay ipahayag de be a dumemét dén nadid i katapusan na mundua. Diyan kam maniwala dide. ⁹ Eng makabaheta kam ta meadu a gera, sakay laban, éy diyan kam métagég. Dumemét a talaga i meadu a gera, pero éwan ya tanda na katapusan.

¹⁰ “Sakay maglaban-laban du banubanuwan. ¹¹ Sakay te meadu a lindul,” kagi na, “sakay dumemét i meadu a alép, sakay saket, ta iba-iba a lugar. Te meadu a dumemét a medukés a manyari, sakay dikél a makataka-taka ta langet. ¹² Pero

bagu dumemét diden ya a hirap, éy ipadikép kam pa du tolay, a pasakitan de kam. Sakay ipakébil de kam ta kapilya de, sakay ta pégpihesian. Sakay iharap de kam du hari, sakay gubernador, da méniwala kam diyakén. ¹³ Saya tu pagkékataon moy a magpahayag ta Mahusay a Baheta. ¹⁴ Patibayén moy nadid i isip moya a diyan kam métageg éng anya i katuwiran moya dide, ¹⁵ da atdinan ta kam ta tama a kagi, sakay ta isip moy a matalinung, monda du kalaban moy, éy éwan side makaidel ta katuwiran moya dide. ¹⁶ Pati du magulang moy, sakay du tétotop moy, sakay du kadimoy moy, éy itokyon de kam a ipadikép. Ey i sénganya dikam éy bunon de. ¹⁷ Sakay kaiyamutan kam na étanan, da méniwala kam diyakén. ¹⁸⁻¹⁹ Pero éng pagtiisan moy san, éy umabut kam ta buhay a éwan tu katapusan. Ey éwan kam mebut a talaga.”

Tungkul Ta Képuksa Na Jerusalem

²⁰ “Nadid,” kagi ni Jesus, “éng dumemét i oras a meta moy a kulungén dén du sundalu i Jerusalem, éy tukoy moy a adene dén a mapuksa i éya. ²¹ Péketa moy ta éya, éy du édse ta Hudea, éy dapat guminan side ta buked. Sakay du édse ta lubuk na banuwan, éy dapat humektat side. Sakay du édse ta luwas na banuwan, éy diyan side sumoli ta banuwan. ²² Dahilan i éya a panahun,” kagi ni Jesus, “éy saya i oras a parusaan na Diyos du Judeo. Saya i orasa a kétupad na étanan a nihula du purupeta ta kasulatan.

²³ “Kakakagbi du mabuktet sakay du te mabulol ta panahun a éya!” kagi ni Jesus; “da mahigpit a tahod i kahirapan du Judeo ta éye a luta. ²⁴ I

kalahati dide, éy mate side ta laban. Sakay du iba, éy dekpén de side, a iange de side a pihesu ta iba-iba a banuwan ta adeyo. Sakay i banuwan na Jerusalem, éy sakupén ya na iba a tolay a éwan Judeo, a hanggan éwan malipas i panahun de.

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

²⁵ “Nadid,” kagi ni Jesus, “éy dumemét ta langet i kataka-taka, a te tanda ta bilag, sakay ta bulan, sakay du biton. Sakay du tolay ta mundua, éy méligalig side, sakay méganteng be side ta ugung na diget, sakay ta dalondun na a dikél. ²⁶ Meadu a tolay a manghimatay side tu isip, dahil ta anteng de, ale de a maguhay ta manyari ta mundua. Pati du biton, éy matékneg side, da mayégyég i langet. ²⁷ Nadid, sakén a lélake a gébwat ta langet, éy metaék de ta kuném a dumibi ta lutaa a maghari, a kébil ko i kapangyarian ko. ²⁸ Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng meta moy a magsapul diden ya a nihula ko dikam, éy patibayén moy i isip moya, a dapat masaya kam, da adene dén a dumemét i kaligtasan moy.”

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

²⁹ Nadid, kinagi ni Jesus dide i halimbawa a iba. “Mara tu kayo a igos,” kagi na, “sakay du kayo a iba. ³⁰ Bagay mégogbus side, éy tukoy moy a adene dén i késinag. ³¹ Nadid, kona be sa, bagay meta moy i étanan a éya a nihula ko, éy tukoy moy dén a adene dén i panahun na Diyos a maghari ta mundua. ³² Ey tandaan moy, manyari pa i étanan a éya bagu mate i étanan a tolay a buhay nadid. ³³ Maibut i langet éy ta luta, pero i kagi ko éy éwan maibut.”

³⁴ “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “a diyan kam mékipégabala a méglasing, sakay mékipégsaya. Sakay diyan kam mékipégabala a mégahayok ta kabuhayan moy. Makay bigla a demtan ta kam dén a éwan kam nakahanda. ³⁵ Dahilan, ta kédemét na péghukum, éy bigla a masakup i étanan a tolay ta maski ahe ta mundua. ³⁶ Kanya sikam, éy bantayan moy, sakay manalangin kam a palagi ta Diyos, a patibayén na i isip moya, monda mabuhay kam ta éya a kahirapan, monda éwan kam masanike a humarap diyakén ta kédemét ko, sakén a lélake a gébwat ta langet.”

³⁷ Nadid ti Jesus, éy mégtoldu siya aldew-aldew ta Templo. Ey kélép-kélép, éy natidug siya ta Buked na Olibo. ³⁸ Ey du étanan a tolay, éy dumédulug side aldew-aldew ta amulaldew to Templo, da gustu de a mabati siya.

22

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

¹ Nadid, éy adene dén i piyesta a ngéngahinan de a Piyesta na Ala-ala. Saya i piyesta a péngan de ta melapis a tinapay. ² Du mataas a padi, sakay du maistu ta rilihiyon, éy naguhunan de a ipadikép ti Jesus ta lihim, a monda ipabuno de. Pero méganteng side du tolay, da meadu du te gustu ni Jesus.

³ Nadid ti Satanas, éy inumasék dén siya ni Hudas Iskarote, a esa du labindalawa a alagad. ⁴ Tulos ange nékipéguhon ti Hudas du mataas a padi sakay du pulis no Templo, éng pakodyan na ti Jesus a padikép dide. ⁵ Ey du padi, éy méshat side,

éy nagkasunduan dén side de Hudas, a atdinan de siya ta kuhata. ⁶ Ey sapul ta éya, éy nagisip dén ti Hudas ta pagkakataon na a péngitokyon na ni Jesus dide, monda éwan mapospusan du tolay ta Jerusalem.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

⁷ Nadid, kédemét na oras no piyesta a péngan de ta melapis a tinapay, éy saya i oras de a mégbuno ta tupa. ⁸ Kanya ti Jesus, éy inutusan na de Pedro éy ti Juan, a kinagi na dide, a “Ange kam maghanda ta paganyayaan tam para ta Piyesta na Ala-ala.” ⁹ Ey “Ahe,” kagi de, “i gustu mua a paghandaan me?”

¹⁰ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Entan moy, umuli kam ta banuwan. Ey ta éya éy kasambat moy i esa a lélake a te kébil a dinom. Basta kumuyog kam diya a somdép kam ta bile a angayan na. ¹¹ Sakay kagi moy to te bile ta éya, a “Tu Maistu me éy gustu na a mapospusan éng ahe i kuwerto a péngapunan me ta Piyesta na Ala-ala.’ ¹² Eng kagi moy diya i éya,” kagi ni Jesus, “éy ipeta na dikam tu kuwerto ta ontok a nakahanda dén. Ey saya i paghandaan moya ta péngapon tama.”

¹³ Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy inumuli dén du éduwa ta banuwan. Ey nanyari tu étanan a kinagi ni Jesus dide. Ey naghanda sa side ta péngapon de a para ta Piyesta na Ala-ala.

Tu Katapusan a Péngapon

¹⁴ Nadid, oras de a péngan, éy négdipon de Jesus ta éya, sakay du apostol na. ¹⁵ Ey kinagi na dide, a “Gustu ko a tahod a mékidipon dikam nadid ta éye a Piyesta na Ala-ala, baguék mate! ¹⁶ Da kagin

ko dikam i katutuhanan, a sapul nadid éy éwan ko dén kanén a huway i anyaya na Piyesta na Ala-ala, hanggan éwan matupad pa tu tunay a kahulugen na ta kaharian na Diyos.”

¹⁷ Nadid, inalap ni Jesus tu tasa a te lasén a alak. Ey to pégpasalamat na ta Diyos, éy kinagi na, a “Hati-hatién moy dén ye a inumén. ¹⁸ Da tandaan moy,” kagi na, “sapul nadid, éy éwanék dén uminom ta alak a huway, hanggan éwan se dumemét i péghari na Diyos ta tolay.”

¹⁹ Nadid, inalap na tu tinapay, éy to pégpasalamat na, éy pinuseng-puseng na, a nitagtag na du alagad na. “Saye i bégi kua,” kagi na: “a pabunu na Diyos a para dikam. Bagay kanén moy ye, éy maala-alaék moy.” ²⁰ Ey kona be sa tu ginamet na, ubus de a néngan, éy nigewat na dide tu alak, sakay kinagi na, a “I alakae a inumén tam, éy saye i tanda na bigu a pangako na Diyos dikam, a i katibayan naa éy tu digi ko a mebulak a para dikam.

²¹ “Pero entan moy,” kagi na, “tu méngitokyon diyakén, éy kaguman tam san nadid ta éye a méngan! ²² Kailangan a mateék ayun to plano na Diyos. Pero kagbi a tahod tu méngitokyon diyakén!”

²³ Pékabati du alagad ta éya, éy néguhunan de éng ti ésiya wade i méngitokyon na ni Jesus.

Tu Pégpasuway Eng Ti Esiya Dide I Mataasa

²⁴ Nadid, éy négpasuway du alagad éng ti ésiya dide i mataasa. ²⁵ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Du hari du iba a tolay, éy mégéutusén side du tolay de. Sakay du tagapamahala, éy gustu de a purién side na tolay. ²⁶ Pero éwan maka sa kona dikam,”

kagi ni Jesus. “Eng'wan, tu mataas dikam, éy dapat umaheg siya ta ugali na mababa, a ipabataan maka siya du kaguman na. ²⁷ Mara, ti ésiya i mataasa, tu mégiknud san a méngan, o tu utusan na? Tu mégiknud a méngan, éy siya i mataasa. Pero sakén,” kagi ni Jesus, “éy maski mataasék dikam, éy komanék i utusan moy.”

²⁸ “Tukoy ko dén a matapat kam san a kinumuyoyog diyakén,” kagi ni Jesus, “maski meaduék dén a hirap. ²⁹ Ey nadid, da nidétunék dén Nama ko a maghari, éy atdinan ta kam be ta karapatan moy, ³⁰ a kaguman ta kam ta kaharian ko, a négdipon kitam sa, a mapisan. Sakay gemtén ta kam a sikam i magmayor du labindalawa a lahi na Judeo, a apoapo ni Israel.”

Kagi Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

³¹ Nadid, kinagi ni Jesus ni Simon Pedro, a “Simon, pinumilit dén ti Satanas, a monda puhubaan na kam ta mahigpit. ³² Pero nipanalangin ta ka dén, Simon, monda éwan maibut tu péniwala mo diyakén. Ey nadid, Simon, éng magsisi ka dén, a nagsoli ka dén diyakén, éy gustu ko éy patibayén mo tu péniwala du kakaguman mo.”

³³ “Anin, Panginoon,” kagi ni Pedro, “éwan maibut tu péniwala ko diko. Maski ipihesu de kita a bunon de kita, éy éwan ta ka ginanan!”

³⁴ “Ewan, Pedro,” kagi ni Jesus. “Da tandaan mo, bagu magtarakot tu tandang nadid a amulaldew, éy tanggianék mo ta péntélo a éwanék mo kaguman.”

³⁵ Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a “To péglakad ko dikam to éya a mégtoldu, éy éwan ta kam

pinagkèbil ta kuhata, o suput, o reserba a sinelas; éy anya, kinulang kam beman ta maski anya?” “Ewan,” kagi de. ³⁶ “Pero nadid,” kagi ni Jesus, “éng maglakad kam a huway a magtoldu, éng te kuhata kam, éy kébilén moy dén. Sakay kébilén moy dén i suput. Sakay éng éwan kam tu sondang a armas moy, éy ibugtong moy tu badu moy ta sondang. ³⁷ Da tandaan moy, tu kagi ta kasulatan na Diyos a tungkul diyakén, a kagi na a mebilangék kan du makasalanan a tolay, éy matupad dén ya nadid.”

³⁸ “Entan mo, Panginoon,” kagi du alagad, “te éduwa kitam dén se a sondang.” Ey “Tama dén ya,” kagi ni Jesus.

Tu Panalangin Ni Jesus Ta Olibo

³⁹ Nadid, linumuwas de Jesus ta Jerusalem, a inumange man dén side to katidugen de to Buked na Olibo. Ey kaguman na du alagad na. ⁴⁰ Ey kédemét de sa, éy kinagi ni Jesus du alagad na, a “Manalangin kam, monda éwan kam madaig na mangpuhuba dikam.”

⁴¹ Nadid, inumadeyo siya dide ta kètihék, sakay linumuhud siya a ménalangin. ⁴² “Améng,” kagi na, “Eng maari diko, éy iadeyo mo diyakén i paghirap ko. Pero éwan na kaluuben kua i masunud, éng'wan na kaluuben mo i masunud.” ⁴³ Ey to pénalangin na ta éya, éy pinumeta diya i esa a anghel a gébwat ta langet, a nagpatibay diya. ⁴⁴ Ey nadid, dahil ta tageg na, éy nanalangin siya ta lalo a mahigpit, a hanggan i asob na éy koman i tuhog na dige, dahil to anteng na.

⁴⁵ Nadid, kétapos na a nanalangin, éy nagsoli siya du alagad na, a dinemtan na side a tidug, da mélungkut side. ⁴⁶ “Bakit tidug kam?” kagi na. “Uméngkat kam dén, a manalangin kam dén, monda éwan kam madaig na mangpuhuba dikam.”

To Péngdikép De Ni Jesus

⁴⁷ Nadid, péngkagi pabi ni Jesus ta éya, éy dinumemét sa i meaadu a tolay, a kaguman de ti Hudas, a alagad ni Jesus a esa. Ey inumadene siya ni Jesus a monda ahoben na siya. ⁴⁸ Ey kinagi ni Jesus diya, a “Bakit, Hudas, itokyonék mo beman ta pamag-itan na péngahob mo diyakén?”

⁴⁹ Nadid, du alagad a kaguman ni Jesus, péketa de a dekpén siya du tolay, éy kinagi de diya, a “Anyá, Panginoon, tegpasén me side ta sondang mia?” ⁵⁰ Ey tulos tu esa dide a tinegpas na tu utusan no mataas a padi, a tulos minahipas tu talinga na.

⁵¹ Pero sinaway ni Jesus du alagad na, a “Tama dén,” kagi na, “diyan moy side harangan!” Ey tulos kembilan na tu talingo no utusan, éy mahusay dén!

⁵² Nadid, kinagi ni Jesus du te tungkulin a Judeo sa a manikép diya, a “Bakit te armas kam a sondang éy ta kayo? Ataay, tulisanék beman a metapang? ⁵³ Aldew-aldey éy édseék dikam ta Templo. Bakit éwanék moy sa dinikép? Pero nadid a kélép, éy saye i oras moy a mangdikép diyakén,” kagi ni Jesus, “da saye i oras a mesibét i kapangyarian ni Satanas.”

Tinanggian Ni Pedro Ti Jesus

⁵⁴ Nadid, éy dinikép de ti Jesus, a niange de siya to bile no mataas a padi. Ey tinonod-tonod side ni Pedro. ⁵⁵ Ey nadid, to harap no bile no padi, éy nagdukot side ta apoy. Ey nékiagum ti Pedro du mégeknud sa, a nékipagdengdeng be sa siya. ⁵⁶ Ey tu esa a bataan ta éya, péketa na ni Pedro to demlag no apoy, éy kinagi na du édsa sa, a “Siya bale ina i kagumana a esa no dinikép moy!” ⁵⁷ Pero nitanggi ni Pedro. “Ewan,” kagi na, “éwan ko siya tukoy!” ⁵⁸ Mamaya-maya, éy mineta siya no esa a lélake, a tulos kinagi na, a “Siko i alagad na a esa!” Pero nisuway man dén ni Pedro.

⁵⁹ Nadid, kélipas na manga esa a oras, éy kinagi no esa a tolay, a “Kaguman na siya a talaga, da taga Galilea be siya!” ⁶⁰ Pero nitanggi man dén ni Pedro, a kinagi na, a “Ewan ko tukoy tu kagi mo!” Ey nadid, to pégkagi pabi ni Pedro ta éya, éy nagtarakot tu tandang. ⁶¹ Ey tu Panginoon, éy sinuleg na ti Pedro; éy nadid, péketa ni Pedro diya, éy naala-ala na tu kinagi ni Jesus diya, a “Bagu magtarakot i tandang nadid a amulaldew, éy itanggiék mo ta pentélo.” ⁶² Ey to pékaala-ala ni Pedro ta éya, éy linumuwas siya, sakay nagsanget siya ta mahigpit.

Ti Jesus Ta Harap Du Te Tungkulin a Judeo

⁶³ Nadid, du méguwardia ni Jesus, éy linéloko de siya, sakay binébalbal de. ⁶⁴ Sakay tinaklében de tu mata na ta damit, sakay sinésuntuk de, a tulos kinagi de diya, a “Nay, tukuyan mo éng ti ésiya i nanuntuka diko!” ⁶⁵ Sakay meadu pa a iba a kagi i nipangdusta dia diya.

⁶⁶ Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting dén du te tungkulin a Judeo. Pati du mataas a padi, sakay du maistu ta rilihiyon. Ey péngiange de ni Jesus to harap de, ⁶⁷ éy kinagi de diya, a “Anya, siko a talaga i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay ta mundua?” Ey kinagi ni Jesus dide, “Eng kagin ko ya dikam, éy éwan kam maniwala. ⁶⁸ Sakay éng sakén i magpakelagipa dikam, éy éwan kam sumengbet diyakén. ⁶⁹ Pero sapul nadid, sakén a lélake a gébwat ta langet, éy magdatig kame ta Diyos, a kagumanék na a maghari.” ⁷⁰ “Ey nadid,” kagi de, “siko ngani dén i isesa a anak na Diyos, o éwan?” “Tama tu kagi moy,” kagi ni Jesus. ⁷¹ Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya, éy kagi de, a “Bakit kailangan tam pa a mégbati du magsistigu diya ta kasalanan na?” kagi de. “Da nabati tam dén nadid tu sarili na a kagi a medukés!”

23

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

¹ Nadid, du étanan sa a te tungkulin a Judeo, éy niange de ti Jesus ni Gobernador Pilato. ² Ey ni-abla de siya ni Pilato, a kinagi de, a “Gobernador, dinemtan me i lélake a éye, a mégtoldu ta mali du kabébayan me a Judeo, a sinaway na kan side a magbuwes to hari mo ta Roma. Sakay kagi na be a siya kan i tiniyak na Diyos a maghari.”

³ Ey ti Pilato, pékabati na ta éya, éy kinagi na ni Jesus, a “Anya, siko i haria du Judeo?” Ey “O,” kagi ni Jesus, “kona to kinagi mo.”

⁴ Ey nadid, ti Pilato éy kinagi na du mataas a padi, sakay dudu meadu sa a Judeo, a “Ewan ko

meta i kasalanan na éye a lélake a monda ipa-parusa ko siya.” ⁵ Pero du Judeo, éy pépilitén de san ti Pilato, a “Ewan, medukés siya,” kagi de, “da léligaligén na du tolay ta Galilea, a hanggan ta éye, dahil ta pégtoldu naa!”

Siniyasat Siya Ni Herod

⁶ Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy pinakelagipan na side éng taga Galilea ti Jesus. Ey, “O,” kagi de. ⁷ Ey nadid, pékaisip na a sakup ni Herod a gubernador ta Galilea ti Jesus, éy nipeange na ti Jesus diya, da netaun dén ti Herod a binumisita ta Jerusalem. ⁸ Ey ti Herod éy méshat siya, da nale a panahun a nabaheta na dén siya, kanya gustu na siya a meta. I asa naa, éy makay ipeta ni Jesus diya i milagro. ⁹ Kanya pinakelagipan na ti Jesus ta meadu a kagi; pero éwan sinumengbet ti Jesus diya ta maski isesa a kagi. ¹⁰ Ey nadid, du te tungkulin a Judeo, éy te taknéng side to harap ni Herod, a tulos niabla de ti Jesus ta mahigpit. ¹¹ Pati ti Herod, sakay du sundalu na, éy linéloko de be ti Jesus, a inéapi de. Binaduan de siya ta memahal a badu na hari, sakay pinasoli de siya ni Pilato. ¹² Bagu ta éya a aldew, éy nagkalinga ti Herod sakay ti Pilato. Pero sapul ta éya a aldew, éy naging nagkadimoy dén side.

Nipabuno Ni Pilato Ti Jesus

¹³ Nadid, pinauwet man dén ni Pilato du te tungkulin a Judeo, sakay du iba a Judeo. ¹⁴ Ey kinagi na dide, a “Tu nitugén moy se a lélake, éy kinagi moy a tinolduan na kan du tolay ta mali. Pero to péngsiyasat ko diya ta harap moy, éy éwan ko mineta i kasalanan na, a kona to niabla moy

diyakén. ¹⁵ Ey kona be sa ti Herod, éy éwan na neta i kasalanan na. Kanya pinasoli na siya diyakén. I éye a lélake,” kagi ni Pilato, “éy éwan siya tu kasalanan a pangbunuan ko diya. ¹⁶ Kanya éy ipabalbal ko siya, sakay légsiwan ko dén.”

¹⁷ Nadid, tuwingg piyesta, éy kailangan ni Pilato a magpaluwas ta isesa a pihesu a para du tolay, da saya i ugali de. Kanya talaga na a légsiwan ti Jesus. ¹⁸ Pero kinékagi du étanan a tolay ta medegsén, a “Ewan, bunon mo siya. I gustu me a légsiwan mo éy ti Barabas!” ¹⁹ (Ti Barabas éy pihesu siya a lélake a nakabuno. Siya éy kaguman na du iba a tolay to péngligalig de ta banuwan.)

²⁰ Ey gustu ni Pilato a légsiwan na ti Jesus; kanya nékipépasuway man dén siya du Judeo. ²¹ Pero kinékagi de san ta medegsén, a “Ewan, ipako mo siya ta kudos! Ipako mo siya ta kudos!” ²² Ey kinagi ni Pilato dide a huway, a “Bakit? Anya i kasalanan na? Ewanék tu meeta a kasalanan na a pamunuan ko diya. Kanya éy ipabalbal ko siya, sakay légsiwan ko dén.”

²³ Pero du tolay, éy pépilitén de san ti Pilato ta mahigpit, a pinékgagian de siya ta medegsén, a “Ipako mo siya ta kudos.” Ey éwan nakasuway ti Pilato ta gustu de. ²⁴ Kanya pinaayunan na side ta gustu de. ²⁵ I pinaluwas na sana éy tu gustu de a ti Barabas. Siya tu dati a nipihesu de, da linigalig na du tolay, sakay namunu be. Ey ti Jesus, éy nipetugén na dide a ipako ta kudos.

Nipako De Ti Jesus Ta Kudos

²⁶ Nadid du sundalu, to péngiange de ni Jesus ta péngipakoan de, éy kasambat de i esa a lélake a

somdép ta banuwan. Ti Simon i ngahen na a taga Sirene. Ey pinilit de siya minangbékle to kudos a umunonod ni Jesus.

²⁷ Nadid, éy te meadu pa a tolay a inumunonod be ni Jesus. Kaguman be sa i sénganya a bébe a mégsésangitén side diya. ²⁸ Ey sinuleg side ni Jesus, a kinagi na dide, a “Diyané moy pégsangitan, sikam a taga Jerusalem a bébe. Eng'wan, i pagsangitan moy makaa, éy na bégi moya, sakay anak moy. ²⁹ Da entan moy,” kagi na, “te dumemét a panahun a mahirap. Ey ta kédemét na, éy kagi du tolay a masuwerte du bébe a baug, a éwan tu anak a mabulol. ³⁰ Lumalo a lumalo i éya a hirap, a hanggan umasa du tolay a kayonwan maka side du buked, monda mate side maka dén. ³¹ Entan moy,” kagi ni Jesus, “éng pahirapan de dén nadid tu éwan tu kasalanan, éy anya wade i gemtén dia ta esa a panahun dikam a te kasalanan?”

³² Nadid, to péngiange de ni Jesus a ipako de, éy niange de be sa i éduwa a tulisan a bunon de be. ³³ Ey kédemét de to lugar a ngéngahinan de a Bungu, éy nipako de ti Jesus, sakay du éduwa a tulisan. Tulos nitolnék de side ta magtembanga a tagirilan ni Jesus. ³⁴ Ey ti Jesus, éy kinagi na, a “Pagpasensiyaan mo side, Améng, da éwan de tukoy tu gemtén de.”

Nadid, to péngitolnék de dén du étélo, éy hinatihati de tu badu ni Jesus, a nagpalabunutan side éng ti ésiya i makaalapa dide. ³⁵ Ey dudu tolay ta éya, éy te taknég san side to digdig, a mégita. Ey du te tungkulin a Judeo, éy tinétokso de ti Jesus. “Entan moy,” kagi de, “niligtas na kan du iba. Ey

nadid, éng siya i tiniyak na Diyos a tagapagligtas, éy bakit éwan na iligtas nadid i sarili na?” ³⁶ Pati du sundalu sa, éy tinétokso de be siya, a ginewatan de siya ta tuba. ³⁷ “Nay,” kagi de, “éng siko a talaga i haria na Judeo, éy iligtas mo beman i bégi mua!”

³⁸ Nadid, te pastel to ontok no kudos ni Jesus, a i kinagi naa éy “SAYE I HARIA NA JUDEO.”

³⁹ Nadid, tu tulisan a esa a nipako de be sa, éy pinékgagian na ti Jesus ta medukés, a “Bakit,” kagi na, “isip ko siko i tagapagligtasa ta tolay. Iligtas mo beman i bégi mua, sakay agawén mo kame be!”

⁴⁰ Pero tu tulisan a esa, éy pinékgagian na tu kaguman na, a “Bakit, maski mate ka, éwan ka bale umanteng ta Diyos ta langet? Entan mo,” kagi na, “pareho i parusa tama a ételo, ⁴¹ éy tama tu gimet de dikita, da te kasalanan kita. Pero i kaguman ta a éye, éy éwan tu kasalanan.” ⁴² Ey to pékgagi na ta éya, éy kinagi na ni Jesus, a “Alélahanénék pad, Jesus, ta kédemét mo a maghari.” ⁴³ Ey kinagi ni Jesus diya, a “Kagin ko diko i katutuhanan, a nadid a aldew éy kaguman ta ka ta langet.”

Tu Kamatayan Ni Jesus

⁴⁴ Nadid, sapul to tanghali, éy nagdiklém hanggan to alas tres. ⁴⁵ Ey nadid, tu kortina a dikél ta lubuk no Templo, éy bigla a napéknet a nahati dén. ⁴⁶ Ey dinumulaw nadid ti Jesus, a kinagi na, a “Améng, ientarega ko diko i kaliduwa kuae.” Ey to pékgagi na dén ta éya, éy tulos na dén nahéngsatan.

⁴⁷ Nadid, tu kapitan du sundalu, péketa na ta nanyaria, éy pinuri na i Diyos, a kinagi na, a “I éye a lélake, éy éwan siya tu kasalanan a talaga!”

⁴⁸ Ey du napsan sa a tolay a mégita, péketa de ta

nanyaria, éy nagsoli side ta bile de a mélungkut a tahod. ⁴⁹ Ey du dati a kakaguman ni Jesus, sakay du bébe a kinumuyoyog diya sapul to kéhektat na ta Galilea, éy édsa be sa side a nangtan-aw ta nanyaria.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

⁵⁰⁻⁵¹ Nadid, te esa a lakay ta Jerusalem a taga Arimatea ta Hudea. Mahusay siya a lakay, a siya be i maguhaya ta kédemét na Diyos a maghari. Maski mataas be siya a Judeo, a konsiyal siya, éy éwan siya inumayun ta gustu a gemtén du kaguman na ni Jesus. ⁵² Siya éy inumange ni Pilato a inaged na tu bangkay ni Jesus. ⁵³ Ey nadid, éy pineogsad na dén tu bangkay to kudos, sakay sinaputan na to manta, sakay nielbéng na to kuweba a nipaébut de to pader, a éwan pabi ginamit. ⁵⁴ I éya a aldew éy disperas. Ta gabia éy pangilin na Judeo.

⁵⁵ Ey du bébe a kinumuyoyog ni Jesus sapul to kéhektat na ta Galilea, éy kaguman ni Hose to lébéng. Ey neta de éng kodya i pinéngielbéng dia diya. ⁵⁶ Ey nagsoli dén du bébe to bile de, a tulos nihanda de tu don a mesépot, a para ipahid de to bangkay ni Jesus. Ey to kagagabian na éya, éy inumimang san side, ayun ta ugali na kautusan de.

24

To Kébuhay ni Jesus

¹ Nadid, to simba dén a amulaldew, éy inumange du bébe to lébéng, a kébil de sa tu hinanda de a don a mesépot. ² Ey kédemét de to kuweba a

lébéng, éy dinemtan de a bukas bale dén, a negunglung dén to digdig tu takléb na a bito! ³ Ey késdép de to kuweba, éy éwan bale sa tu bangkay ni Jesus. ⁴ Nadid, to pégisip-isip de éng anya i nanyaria, éy bigla a te taknéng sa i éduwa a lélake, a méngislap i badu dia. ⁵ Ey du bébe, éy inumanteng side, a dinumukog side. Ey kinagi du lélake dide, a “Bakit ahayukén moy tu buhay a tolay ta lubuk na lébéng? ⁶⁻⁷ Ewan moy naala-ala tu kinagi ni Jesus dikam ta Galilea? I kinagi na éy kailangan éy tu lélake a gébwat ta langet, éy metugén kan siya du medukés a tolay, a tulos ipako de ta kudos. Sakay mabuhay siya ta ikatélo a aldew. Kanya éwan se siya,” kagi du éduwa, “da nabuhay dén!”

⁸ Nadid, pékabati du bébe ta éya, éy naala-ala de dén tu kinagi ni Jesus dide ta Galilea. ⁹ Ey nagsoli dén side, a inumange side nagbaheta du iba a alagad ta nanyaria dide to lébéng. ¹⁰ Diden ya a bébe, éy ti Maria Magdalena, sakay ti Juana, sakay ti Maria a ina ni Santiago, sakay du kaguman de a iba a bébe. ¹¹ Pero du apostol a binahetaan de, éy akala de éy kabulyan san, kanya éwan side naniwala du bébe. ¹² Pero ti Pedro, éy inumégkat siya a tulos minaginan siya to lébéng a inentan. Ey kédemét na to lébéng, éy niseleg na tu lubuk, éy i neta na sana sa éy basta tu sapot na. Ey nagsoli dén siya nadid to bile de, a méngisip-isip siya éng anya i nanyaria.

Tu Nanyari Du Néglakad Ta Emaus

¹³ Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy naglakad i éduwa a alagad ta Bariyo Emaus, a ikaadeyo na ta Jerusalem éy manga sapulu a kilometro. ¹⁴ Ey to

péglakad de, éy péguhunan de i nabaheta de a nanyari. ¹⁵ Ey nadid, to péguhon de a éduwa, éy inabut side ni Jesus a kinumuyog siya dide a naglakad; ¹⁶ pero éwan de natenggi siya. ¹⁷ Ey pinakelagipan na side éng anya i péguhunan dia. Ey hinumintu side, a mélungkut a tahod i mudet dia. ¹⁸ Ey kinagi no esa, a ti Kleopas i ngahen na, a “Anya gébwat ka ta Jerusalem, éy éwan mo bale nabaheta tu nanyari ta éya to esa a aldew?”

¹⁹ “Ey anya i nanyaria?” kagi ni Jesus.

Ey kinagi du éduwa, a “Te lélake a pinaange se na Diyos, a ti Jesus i ngahen na, a taga Nasaret. Ey purupeta siya,” kagi de. “Ey mahal siya na Diyos sakay du tolay, da makapangyarian tu pégtoldu na, sakay tu ginamet na du tolay éy makapangyarian pati. ²⁰ Pero du mataas a padi,” kagi de, “sakay du tagapamahala, éy dinikép de siya sakay nitugén de ta gubernador a nipabuno. Sakay nipako de siya to kudos.

²¹ “Pero sikame,” kagi de, “éy inumasa kame diya, da akala me a siya tu mangtubus dikitam a Israel du kalaban tam a taga Roma. Pero besa ina. Da nadid éy ikatélo na dén a aldew sapul to nipangbuno de. ²² Ey nadid, i pégtakaan mia,” kagi de, “éy tu nibaheta dikame du kaguman me a bébe. Binisita de kan tu lébéng to gagabi se. ²³ Pero éwan kan sa tu bangkay. Ey to késoli du bébe dikame, éy kinagi de a pinumeta kan dide i éduwa a anghel, a kinagi de kan a nabuhay dén siya. ²⁴ Kanya du kaguman me a iba, éy inange de inentan tu lébéng, éy dinemtan de ngani a éwan dén tu lasén, pero éwan de neta ti Jesus.”

²⁵ Nadid, kinagi ni Jesus to éduwa, a “Ayhay, bakit kulang i isip du tolay! Bakit mégalanganin kam a méniwala to nisulat du purupeta to araw!” ²⁶ Ewan moy nabati a kailangan a mate i Cristo ta kona sa, bagu siya maghari ta mundua?” ²⁷ Nadid, tulos ni Jesus a néngipaliwanag dide ta étanan a kagi ta kasulatan na Diyos a tungkul diya. Nitoldu na dide sapul ta libru ni Moises, a hanggan ta kasulatan du purupeta. Pero éwan de pabi natenggi a ti Jesus siya.

²⁸ Nadid, kéadene du éduwa a alagad to bariyo a angayan de, éy nagwari-wari ti Jesus a magtulos. ²⁹ Pero tu éduwa, éy ginipos de siya, a kinagi de, a “Matidug kitam pa se, da apon dén.” Kanya tinumulos ti Jesus dide. ³⁰ Ey to péngan de, éy inalap ni Jesus tu tinapay, a nagpasalamat ta Diyos. Sakay pinuseng-puseng na, a niatéd na du kaguman na a éduwa. ³¹ Ey nadid, bigla de a natenggi siya! Pero siya, éy basta linompés ta harapan dia. ³² “Kanya bale éy nagtaka kita a nasahat kita tu isip,” kagi de, “to nipagpaliwanag na dikita to péglakad tam to dilan!”

³³ Nadid, éy inumégkat side agad, a nagsoli side ta Jerusalem. Ey kédemét de du alagad a napisan sa, ³⁴ éy kinagi du alagad dide, a “Nabuhay ngani dén tu Panginoon! A pinumeta dén siya ni Pedro!”

³⁵ Ey “O, ngani,” kagi du éduwa, “mineta me be dén siya.” Ey tulos de a nibaheta dide i nanyaria dide to dilan, a “Bagu me siya natenggi,” kagi de, “éy to pémuseng na to kanén me a tinapay.”

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

³⁶ Nadid, to péguhon de pabi ta éya, éy bigla a te taknég ti Jesus ta bélog dia, tulos kinagi na dide, a “Mapayapa kam dén.” ³⁷ Ey du alagad, éy kinumégtot side a inumanteng, a akala de éng bélet. ³⁸ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Bakit méganteng kam? Bakit kulang pabi i péniwala moya? ³⁹ Entan moy i kamét kua sakay na tikéd kua, a te talingo dén. Sakén dén ye. Nay,” kagi na, “kébilanék moy, a buhayék dén. Ewanék bélet,” kagi na, “da te bégiék.”

⁴⁰ Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy nipeta na dide tu kamét na sakay na tikéd na. ⁴¹ Ey du alagad, éy basta natilihan side, a mégisip-isip side éng méniwala, o éng éwan. Ey nasahat side ta dikél. Ey nadid kinagi ni Jesus dide, a “Te ipakan kam diyakén?” ⁴² Ey inatdinan de to nituno de a ikan. ⁴³ Ey kinan na to harap de.

⁴⁴ Ey tulos kinagi na dide, a “Ewan moy natan-daan tu kinagi ko dikam to éya, a kailangan a matupad i étanan a nipesulat na Diyos to araw a tungkul diyakén--i édse ta kautusan ni Moises, sakay ta libru du purupeta, sakay ta libru na Manga Kanta.”

⁴⁵ Ey nadid, tulos ni Jesus a nipaliwanag dide i kasulatan na Diyos. ⁴⁶ “Saye tu nisulat du purupeta to araw,” kagi na, “a kailangan a mate tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua, sakay tulos mabuhay siya a huway ta ikatélo a aldew. ⁴⁷ Ey nisulat de be,” kagi ni Jesus, “a ta pamag-itan no ngahen ni Cristo, éy mepahayag ta Jerusalem, a hanggan ta étanan a mundu, a pagpasensiyaan na Diyos i maski ti ésiya a tolay, éng magsisi siya, a ibu-

tan na i kasalanan na. ⁴⁸ Ey sikam i magpatunaya ta étanan a éya a nanyari. ⁴⁹ Ey sakén a mismo,” kagi ni Jesus du alagad na, “éy paangen ko dikam tu Banal a Espiritu a nipangako dikam Nama ko. Pero maguhay kam pa ta Jerusalemae, a hanggan padibién ko dén siya dikam, da siya i mangatéda dikam ta kapangyarian moy a gébwat ta langet.”

Inumontok Siya Ta Langet

⁵⁰ Nadid, éy niange ni Jesus du alagad na ta luwas na banuwan, a hanggan ta Betania. Ey ta éya, éy niontok na tu kamét na, a nipanalangin na side. ⁵¹ Ey pénalangin na pabi, éy inumadeyo siya dide, a inumontok dén ta langet. ⁵² Ey du alagad, éy nagpagsoli dén side ta Jerusalem, a méshat dén side diya. ⁵³ Ey ta éya, éy kéya side a palagi to Templo, a mégpépasalamatén side ta Diyos.

Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

copyright © 1979 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Casiguran Dumagat Agta (Agta, Casiguran Dumagat)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Casiguran Dumagat

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

b43dfa9a-c520-5c01-b2d7-a8bd603586eb